

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

BAVUL

Dayıdır, yolculuktur, yanınızda bulunsun.

Eylül 2020
Sayı: 60
Fiyatı: 10 TL
KKTG: 11 TL

Poster
hediyeli!

"En çok ve en uzun sana inandım."

Tezer Özlü

Şükrü Erbaş • Ataol Behramoğlu • Emre Kongar • Ayşen Şahin • Haydar Ergülen • Evrim Kuran • Otisabi • Nejat İşler • Erdal Güney
Kaan Sezyum • Sedef Orman • Ceren Sızıldan • Aykan Arslan • Mustafa Özgün • Gül Çetin • Almula Türedi
Ali Deniz Özlü • Nuru Arslan • Yücel Özlü • Tughan • Esin İris • Doğu Şahin • Bahadır Boysal • Sama Bada • Evren Barış Yavuz • Ezgi Örnek
Mehmet Said Aydın • Taner Turna • Seçkin Erdi • Yunus Emre Ceren • Berfin Ağıkurt • Deniz Karaağaç • Ferhat Bakan • Önder Abay

Tanrı bin birinci gece şairi yarattı, bin ikinci gece Cemal'i.

Böyle diyordu Ülkü Tamer onun için. O, yeni çıgırlar açan bir şiir akımının en hızlı neferiydi. Şimdi *Sevda Sözleri*'ni ilk yayımladığı yuvasına dönüyor. Cemal Süreya yeniden Can Yayınları'nda.

On ikinci gece

dizeler, konusu aşk olan bir gazel gibidir:

daha fazla yakışıyolar soytarlığa...

"*Şu öfke ve hor görüyle kıvrılan dudaklardan
güzelliğe bak! Ölümcül bir suç kendini
gizlenen sevgiden daha çabuk açığa vurmaz/
Günün en parlak saatinden daha aydınlıktır
aşkın gecesi!...likbaharda açan güller
adına, bakireliğin gizli tomurcuğu adına/Onur
ve doğruluk adına, ne kadar gururlu olursan
ol/Seni öylesine seviyorum ki, akılla, mantıkla
gizlenmez bu tutku" vb...*

Merak ederek orijinaline baktım...
Yanılmamışım... Ölçülü uyaklı nefis bir
Shakespeare şiliyle karşılaştım... Olivia
Viola'ya aşkıni şiirle dile getiriyor... Viola da
yine şiirle yanıtıyor onu... Bunları görüp
okuduğumda, doğrusu ya, yazının girişinde söz
ettiğim hayal kırıklığı boşlukta kalır gibi oldu...
Elimdeki tekstin çevirmeni çok değerli Sevgi
Sanlı, oyundaki bu bölümleri keşke bir şaire
çevirtse, ya da hiç değilse bir dip not düşseydi
diye düşündüm...

Çeviriden söz etmişken, okuduklarımız hemen
hepsi Özdemir Nirtku çevirisi olan T.I.B.
yayını Shakespeare çevirilerinde çevirmenin
ayrıntılı giriş-yazılarının alışı olduğu, On
İkinci Gece'nin birden başlamasına aşırımdı
doğrusu. Yayınevi yeni bir basımda bu açığı
kapatmalıdır.

Shakespeare'in hemen bütün oyunlarındaki
başlıca dil özellikleriyle On İkinci Gece'de
de karşılaşıyoruz. "Gam yükünü böylesine
yükünden mi belini doğrultamazsın" türünden
halk konuşma dili deyimleri, Shakespeare oyun
dilinin önemli bir özelliği ve zenginliğidir. Bu
oyunda, özellikle Soyтары'nın konuşmalarında
argonun fazlasıyla yer tuttuğunu gördüm.
Aslıyla karşılaştırarak bir okuma yapmadığım
iki kesir bir iddiada bulunmadım doğru olmaz.
Fakat sahneye koymada bu metni esas alacak
yönetmenin bu konuyu da göz önünde
bulundurmasını öneririm. Çünkü argo
deyimler, zaman içinde değiştikleri
için tartışmaya yoruma açıktır...

Bizdeki ("Kavuklu ile Pişekâr vb)
orta oyunu kahramanlarının
bir örneği Soyтары, Shakespeare
oyunlarının hemen hepsinde yer
alan halk insanının bu oyundaki
temsilsidir.

Taşı dediğine koyan bir söz cambazı...
Bulunduğu konunun sağladığı olanakları
dayarlanarak karşılarındaki (genellikle üst
tabakadan) insanları alaya alan halk insanı.

Kaldı ki oyun kahramanlarının Sir
Toby ve Sir Andrew, soyтары rolü

Shakespeare'in "kadin" konusunda önyargıları
büyük yazının uzmanlarınca çok tartışılmış
olmalı... Burada da karşımıza çıkıyor bu
önyargılar... Denebilir ki çeşitli ve farklı
kişiliklerde dile getirilen bu vb. görüşler,
toplumsal dönem ve ortamın yansımaları
olarak o kişiliklere aittir, yazara mal edilemez...
Açıkçası ben, çokça tekrar edildikleri için,
özellikle kadın konusundakilerde yazının
görüşlerinin (önyargılarının) en azından
izlerinin bulunduğunu düşünüyorum...

Birkaç örnek: "Delikanlı, biz ne kadar övünürsek
övinelim/Kadından daha kaysak, daha gelcek
gönüllü, daha şıpsedviyiz." "Kadin gül goncası
gibidir/Tez açılır, çabuk solar", "...sebatısdırlar,
sevgilerine iştah desek yeridir" Konu evlilik
olduğunda koca da payına düşeni alıyor.
Soyтары'nın sözleriyle: "Soytarlarla kocalar
arasındaki fark sanki atlatı lüfer arasındaki
kadar. Yani koca daha büyük soytarıdır."

Bunları yazarken "On İkinci Gece"yi bir kez
daha zihinden geçirmiş olarak, eleştirilebilecek
yanlarına karşın sonuçta yine de yönetmene ve
oyuncuya büyük olanaklar, izleyiciye de büyük
hazlar sunacak bir Shakespeare oyunundan söz
etmekte olduğumu görüyorum... Çünkü sözü
edilen kişi Shakespeare'dir eninde sonunda...

Shakespeare'in hemen bütün
oyunlarındaki başlıca dil özellikleriyle
On İkinci Gece'de de karşılaşıyoruz.
"Gam yükünü böylesine yükünden mi
belini doğrultamazsın" türünden halk
konuşma dili deyimleri, Shakespeare oyun
dilinin önemli bir özelliği ve zenginliğidir.

"**H**amlet", "Macbet", "Kral
Lear", "Othello" gibi "majör"
oyunlarından sonra Shakespeare'in
sıradan komedileri okunduğunda hayal
kırıklığına uğramak kaçınılmaz oluyor. "Kış
Masalı", "Yanlışlıklar Komedyası", belli
ölçülerde "Hırçın Kız" vb bazı oyunlarında
böyle olmuştur. "On İkinci Gece" de bu hayal
kırıklığına fazlasıyla yaşadım...

Hamlet'ten bir yıl önce, 1599-1600 yılında
yazıldığı düşünülen, oldukça kısa beş
perdeden oluşan bir komedi bu. Hamlet
gibi en üst düzeyde "entelektüel" bir oyunda
neredeyse paralel yazıldığı düşünmek
şaşırtıcı olsa da sonuçta Shakespeare'in
bir halk tiyatrosu yaratıcısı ve uygulayıcısı
olduğuna da unutmamak gerekiyor. Okunmak
için olmanın çok oynanmak için yazıyor
oyunların. Büyüklüğü, benzersizliği de burada
belki. Bir yanıyla, halkın da yadırgamayacağı
bir bilgeliliğe sahip. Sıradan edilecek
oyunlarında bile varoluşun en temel
sorunlarına değinip geçmeler, toplumsal
yaşama ilişkin düşüncelere rastlanıyor.
Öte yandan, özellikle bu sıradan dediğim
komedilerde amaç izleyiciyi eğlendirmektir...

Oyunun bir yerinde oyun kahramanlarından
Sir Toby'nin "Aratığın on ikinci gecesi" diye bir
şarkıya başlarken ucu ucun verildiği gibi,
On İkinci Gece adı, Shakespeare döneminde
Noel'in on ikinci gecesinde düzenlenen,
her şeyin birbirine karıştığı, ters yüz olduğu
şenliklere bir gönderme imiş. Nitekim
"Yanlışlıklar Komedyası"ndaki gibi bu oyunda
da daha en baştan her şey bir birine karışıyor.
Shakespeare'in İtalya'da bir dükalık olarak
hayal ettiği İlyria'nın dükü Orsino'ya aşık olup
erkek kılığında onun hizmetine giren Viola
adlı hanım kız, dükün deli divane aşık olduğu
Kontes Olivia'ya efendisinin habercisi olarak
gittiğinde bu kez kontes bu erkek kılığındaki
kızı vuruluyor... Viola'nın erkek kardeşi ve
tıpatıp benzeri Sebastian da devreye girdiğinde
işler dahada karışmakla birlikte çözümün
yönünde bir ışık da belirmiş oluyor...

Shakespeare'in hemen bütün oyunlarında
olduğu gibi, hatta bu oyunda biraz daha
fazla, olaylar hızla (ilk iki sahnedeki başlayan
ve aynı hızla devam ederek sonuca ulaşır.
Shakespeare'ilerin görüşü nedir bilmem,
fakat yazan bu oyunun sanki bir an önce sahneye
yetiştirmeye çalışmış gibi geldi bana.

Oyunun başlıca tema'sı aşktır. 3. Perdenin 1.
Sahnesinde Kontes Olivia'nın erkek kılığındaki
Viola'ya döktürdüğü tirat, yakıcı bir aşk itirafı,
sanki Doğulu bir şairin aşk kasidesi...

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi <https://rantey.org>

NEJAT İŞLER

1. GİRİŞ

Adım Armut. Nişantaşı'nda bir barım var. Havalı ama küçük bir mahalle barı. Özellikle hafta sonları iğne atsan yere düşmüyor, sokağa taşıyor müşteriler. Hafta içi ise yakınlarda oturan ve patronlarını öldürmek isteyen beyaz yakalıları, iç kıskı biraz rahatlamak için uğruyorlar. Güzel kazanıyorum. Arada gerçek mesleğim olan mimarlığı da yapıyorum. Müşteri portföyüm yok. Tanıdıklar istiyor bir şeyler yapmamı bazen ya da tanıdıkların tanıdıklan o kadar. Teşvikiye'de "office" olarak da kullandığım büyük ve güzel bir evim var. Hiç evlenmedim. Bir iki tane üç seneyi geçmeyen fakat benim için asırlar kadar uzun süren ilişkim oldu. Gezmeyi çok severim. Barı iyi paraya devredebileceğim birini bulursam, o parayla uzun bir dünya turuna çıkacağım. Belki de dönmem, kim bilir? Yalnızlığa çok alıştım. Neredeyse yalnızlık benim gizli sevgilim oldu. Devamlı gördüğüm fazla arkadaşım da yok. Barda hep aynı taburelere oturan müdavimler ve arada meyhaneye gittiğimiz fakülte arkadaşlarımız yetiyor bana. Ha, bir de çocukluğumuzu beraber geçirdiğimiz Hıyar var...

Hıyar'la ortaokulda tanıştık, liseden de beraber mezun olduk. Birbirimize hiç benzemeyiz. Ben ne kadar bohem bir hayata meylettisem, Hıyar da o kadar

benim adamı olmaya gayret etti. Amerika'da ekonomi okudu, orada ve burada bir kaç bankada çalıştı. Biraz üst düzey yöneticilik yaptıktan sonra kendi

şirketini kurdu. Bu aralar büyük şirketlere danışmanlık hizmeti veriyor ve bir gazetenin ekonomi sayfasında düzenli köşe yazısı yazıyor. Dört tane kitabı var. Üniversitede hocalık yapıyor. Hıyar, kadınlarla flört etmeyi beceremez, direkt evlenme teklifi eder. Üç kere evlendi, biri kız biri oğlan iki çocuk yaptı bu evliliklerinden. Her evi terk ettiğinde aramızda şöyle bir telefon konuşması geçer:

- Alo...
- Hıyar ben, n'aber?
- İyi, sen?
- Berbat durumdayım Armut.
- Tamam anladım. Al bavulunu gel.
- Yük olmayayım sana?
- Öğlum, hasta mısın? Gel işte...
- Sağ ol Armut...

Yine böyle bir konuşma sonrasında, üç aylık beraberliğimiz başladı. Aynı evde yaşıyoruz, fakat birbirimizi çok az görüyoruz. Ben akşam çalışıp gündüz uyuyorum. O gündüz çalışıp akşam uyuyor. Bazen kahvaltıda, bazen de akşam yemeğinde denk geliyoruz birbirimize. Özellikle kahvaltılarda (Bazen üç kişi oluyoruz; benimle beraber gelen bir kadın da katılıyor bize) çok eğleniyoruz. Benim kafam güzel olduğu için sataşıyorum Hıyar'a. O da altta kalmıyor, benim geçmişte yediğim bokları koyuyor masaya. İşte böyle geçinip gidiyoruz...

2. KARŞILAŞMA

Barda sakin bir çarşamba günü. Birkaç müdavim ve birkaç yoldan geçen var o kadar. Benim barmanın sevgilisinin doğum günümüş, izin verdim gitti, bara ben geçtim. Arada sevdiğim şarkıları çalıp, ufaktan demleniyorum. Saatler ilerledikçe müşteriler hesaplarını isteyip uzadırlar. Son müşteri de çıktıktan sonra kapıyı kilitledim ve içeriyi toparlayıp kasa işlerine bakmaya başladım. Bir yandan da sevdiğim şarkıların olduğu bir liste çalıyor dükkânda.

Keyifliyim, çünkü en bayıldığım durumu anlatıyor adisyonlar; "Az ama öz müşteri..." Güzel içmişler, güzel para bırakmışlar. Tam ben toparlanırken dükkânın kapısı çalındı. Baktım, bir kadın. "Kapattık" masasına gelen bir hareket yaptım. Kadın da iki elini göğsünün önünde birleştirip, "N'olur" diye karşılık verdi. Ellerimi iki yana açıp, "Maalesef," dedim. O da yere çöktü ve ağlar gibi gözlerini ovuşturdu. Şımarık ve ısrarcı tipleri sevmem hiç. Dükkâna çok gelirler, benim buz gibi tavrım yüzünden giderler. Yalnız bu çok sevdim. Bir an düşündüm, sonra gülmeye başladım. O da dışarıda sevinç dansı yapmaya başladı. Anahtarları alıp kapıya gittim. Kilidi açtım. Aman Yarabbi! İçeride karamela benzenen bir koku doldu. Girince boynuma atıldı;

"Teşekkür ederim, teşekkür ederim, hayatımı kurtardın resmen."

"Tamam, önemli değil, buyurun."

Bara geçtik. Tam benim oturmağın taburenin karşısındaki tabureye oturdum. Güştteki ışıkları kapatmıştım. Bar aydınlık. İnalanmaz güzellikte bir kadın oturuyor karşımda.

"İki tekila rica edebilir miyim?"

Hemen kurulmuş bir oyuncak gibi ricasını yerine getirdim. Teşekkür etti ve birinci tekilasını hızla dakti kafasına. Şarkılara eşlik etmeye başladı. Ben de yalandan bardak siliyorum. Gözümü alamıyorum kadından. O kadar güzel, o kadar sevimli ki. İkinci tekilasını da yavaşça yudumlayıp bitirdi.

"İki tane daha olur mu? Yalnız birini sen içeceksin, tamam?"

Ah! Dediydi şeye bak, olmaz olur mu hiç? Doldurdum bardakları, şerefe yapıp daktik kafaya ikimizde. Suratını buruşturdu önce, sonra çok acayip gülmeye başladı. Durdu bir anda, ciddileşti;

"Peki, bardağı ağızla tutup içebilir misin?"

Sözde meyan okuyor bana. Olur, o da olur. Gözümü oandan ayırmadan doldurdum bardakları. O da benden gözünü ayırmadan eğildik bara, birazdan ikimizi de dönülmaz bir yola sokacak iksiri ağzımıza aldık. Bardak ağzındayken, "hi,hi,hi," diye saydı, vurdu tekilayı. Ben içtim, o ağzına yüzüne buluşturup üzerine döktü sıvıyı. Öksürdü önce, çocuk gibi ağladı biraz, sonra gülmeye başladı, eğilip selamladı beni. Ben de otomatikman doldurdum bardakları. O ara, "Enjoy the silence" a geldi sıra listeden. Çığlık attı, vurdu tekilayı ve dans etmeye başladı. Şarkının sonuna kadar dans etti, ben de onu

"Tanık olduğun bir hikâye mesela. En güzel hikâyeler yaşanmış hikâyeler zaten. Öyle değil mi?"

seyredip, önünden geçen banttaki somunları sıkarak Şarho gibi boşalan bardakları doldurdu durmadan. Şarkı bitti, bitkin bir halde taburesine oturdu.

"Bir bardak su alabilir miyim?"

Verdim, kana kana içti suyu. Ağzını, yüzünü, alnındaki ve ensesindeki terini sildi elinin tersiyle.

"Hadi bana bir hikâye anlat."

"Nasıl?"

"Tanık olduğun bir hikâye mesela. En güzel hikâyeler yaşanmış hikâyeler zaten. Öyle değil mi?"

"Çok ilginç biri değilim. Hatta sıkıcı bile sayılırım. O yüzden boş ver. Sen niye anlatmıyorsun?"

"Oluluu... Bir ara Güney Afrika'da yaşıdım ben..."

Diye başladı. Anlattı, anlattı, anlattı. Sonra döndü arkasını, dışarı baktı, "Aaa, sabah olmuş, benim gitmem lazım," dedi, hesabı istedi. "Benden olsun," dedim, "Olmaz," dedi. Küçük çantasından fazla bir para çıkıp barın üzerine koydu. İçlerinden birini alıp banknotların gerisini ona ittim. Aynı şeyi o da yaptı. Uzatmadım, aldım parayı. Onu taksiye bırakmayı teklif ettim, çok sevinerek kabul etti. Çeketimi giydim, anahtarları aldım, bardakları alıp lavaboya koyacağımı ki bir an göz göze geldik. Garip bir bulut geçti gözünden, elini uzattı bana doğru, tuttum elini. Bar aramızda, o bir tarafta ben bir tarafta, barın sonuna kadar yürüdük. Tam kapıya doğru yöneliyordum ki, o tuvalete doğru itirdi beni. El ele kadınlar tuvaletine girdik. Açık olan klozetin kapağını indirdi, oturttu beni klozete. Çantasını bana uzattı, aldım. Pantolonumu indirdi ve beni sertleştirirmeye başladı. Sonra kendi pantolonunu indirdi, arkasını bana dönüp üzerine oturdu. Kısa süre içinde boşaldım. Tuvalet kağıdından bir tomar çekip bana uzattı. Sildim belini, kağıdı attım çöpe. Kalkıp toparlandım, sonra beni de toparladı. Çantasını aldı, yine elimi tuttu, dışarı çıktık. Kاپیyı kilitledim. Dükkanın karşısındaki taksi durağına yürüdük. Sıradaki taksiyi sorduk, şoför fırladı hemen. Döndü, yine garip bir yüz ifadesiyle baktı bana, uzun öpüştük. Arka kاپیyı açtım, bindi. Tam kاپیyı kapatacaktım, mani oldu. Çantasından bir kalem çıkardı, elimi aldı, avucumun içine adını ve telefon numarasını yazdı. Sonra kapattı kاپısını, taksi hareket etti. Taksinin arkasından baktım bir süre. Sonra avucumu açtım ve adını okudum. Lilith...

Devamı gelecek...

SEDEF ORMAN

Gidişlerin zamanıdır Eylül, belki de kalışların...

Ayların en güzeli, en mahçubuve kendine en meftun edeni Eylül..

Çıkıp gitmek ister ya insan bazen kendinden... Adı konulmamış hüznülerin yüz bulup arsızlaştığı günlerden..

İşte o zamanın ismidir Eylül.. Nedenmiş kaçıp gitmek isteyenlerin en çok düşlere düştüğü zamandır.

Gitmek isteyenlerin "neden" ve "ama nasıl" sorularına yanıt bulamadıkları için belki fiziki olarak kaldıkları ama ne kadar isteseler de ruhen kalamadıkları, iç güdültülerinden kaçacak köşe bucak bulamadıkları Eylül.

Bir yere varmak değildir amaç, gitmenin kendisi baştaçkarır insanı. Bazen anlaşılacak bazen de anlamak için gitmek gerek.

Bir yere köklerinden bağlanırlarsa, kendinden azalacağı bilinen yol ve yolculuk özlemi gibi..

Yarım bırakılmış rakılar, tamamlanmamış hikâyeler, keşkellerde dolu zihin hesaplaşmaları gibi..

Bir gün önce doyaya sarıldığın ve yaralarını, kuytularını açtığın birine ertesi gün yabancı olmak gibi bir tamamlanmamışlık getirir peşi sıra... Eski bir aşk gibi; kokusu burnumuza, müziği kulağımıza dolan.

Bir cümlemin tam ortasında noktasız, virgülsüz kalmış gibi hissedilen iyi bilirler. Heveslerinden vurulmaktır bu.. Ve yarım kalmışa yara da kalmıştır. Biraz da o yüzdendir şairlerin hasat zamanı Eylül.

Zaten yazı yazmaya kalksan yolun hep Eylül'dengeçer, şiir olsan adın Eylül.

Nazım'ın Pirayesi'dir Eylül, Cemal Süreya'nın kimsesizliğinin savrulmuş, Ataal Behramoğlu'nun sabah serinliği..

Bir bakmışsın Attila İlhan'ın Yağmur Kaçağsın, bir bakmışsın Haydar Ergülen'in hangi kadından şair olduğunu bildiği aydasın.

Bütün bu şairler bunları demişken bize Eylül'ü ancak başucumuza koyup ara ara hatmetmek düşer.

Eylül işte bu..

Hem kaçıp gitmelerin, hem dönüp yarenlik etmelerin ayı.

Hem savrulmaların hem aşık olup tekrar dirilmelerin ayı.

Hem kendinle barışmanın hem yenilenmenin ayı.

Eylül'e haksızlık edenin bahara huzuru olmaz diyorom ve herkesin içindeki kaçışların bitmesi şerefine kadehimini kaldırıyorum.

ŞÜKRÜ ERBAŞ

HER SORU BİR YAŞAMA ARZUSUDUR

Okumadan yazmak, kâğıt kalem olmadan yazmaya benzer. Aklınızda öyle hikâyeler vardır ki sizden başka kimse düşünemez onları. Ancak, yazmaya başladığınızda görürsünüz, sözcüklerin o güzelim hikâyeleri nasıl bitirdiğini. Yine de yazdınız diyelim. Bu sefer de insanlar okuduğunda hikâyenizden ortada bir şey kalmadığını görürsünüz. Sizin o biricik hikâyeniz acıklı bir boşluk olarak döner gelir. Başka hayatları okumadan sizin hayatınız yalnızlık bile değildir. Hikâyenizin birinci cümlesi de sonuncu cümlesi de okumaktır. Siz, yazabilerseniz aradaki o boşluğu harflerle dolduracaksınız. Yazmazsanız, sizin hikâyeniz de binlerce örnekte olduğu gibi sessizce ölecektir. Haydi, insanın anlamını, zamanını ne olduğunu, aşkın yüceliğini ve sıradanlığını, ölümün yıkımını ve başlığını bir kenara

bırakalım, hiç olmazsa kirpik, meneviş, gamze, gölge, eşik, sarkaç... bunları sevmek için okumak.

Roman yazmak akıl almaz bir iş gibi gelir bana. Bir sözcüğün dize içinde, anlamdan duyguya, sestene ritme, uykaktan ölçüye, yerli yerine oturması için bazen günlerce çırpınırım ama romana verilecek zamanı, kurguyu ilmek ilmek oluşturmaya, sayfalar boyu anlatımın çizeceği atlası, dilin gidip döneceği geniş çağrışım yayını düşünmek, planlamak, bunu kağıda geçirmek... sanırım o sabrı hiçbir zaman gösteremem. Hayranlıkla okurum. Sonra tutkuya laşire dönerim. Şiir çavlan, roman menderes. İnsanın ruhunu gövdesinden taşırın iki büyük başığı dünyanın. Birisi sabrını daha çok içerden, birisi daha çok dışardan alan iki büyüü insanın.

Soru sormadan dünya dönmez. Dönerse de biz anlamayız döndüğünü, neden döndüğünü. Sevmeyiz. Aslında her soru, bizden hayata yollanmış bir yaşama arzusudur. Soru kılığı giydirilerek ortalığa bırakılmış birer büyüme heyecanıdır. İnsana ulaşmak için, onu hem kendi derdimize, hem kendi derdine davet etmek için azıcık "hile" katılmış alçakgönüllü birer sevgidir. Kalbimizi, insanları geleceğimizin hizasında tutmak için bir çırpınmadır. Sonra, soru olmayan sözlerin de aslında kocaman cengelleri olan birer soru olduğunu hiç mi hiç unutmamak gerek? Her şeyvarıp insanı anlamaya düğümlemiyor ve soru da yanıt da bu anlamın binlerce anahtarından sadece ikisi. Yoksa dünya, kocaman bir hapishaneden başka bir yer olmazdı değil mi?

ÇİRKİN VE YAZIYOR

Herkes kemalini söyler.

HATAYI

Çirkin.

Ağzi çirkin. Duygusu çirkin. Bilgisi çirkin. Küçümsemeden var olamıyor. Kalemii kibir. Mürekkebi küfür. Sevgisiz. Yanlış büyümüş. Belki de doğru büyümüştür. Düşkün. Külhan. Gerçekçi! "Ağzına çarpanım"la başlayıp "kayanım"la bitiriyor. Yazılarını tabii. Yine de mütevezi: Dünya edebiyatının üçüncü büyüğü! Ülkede zaten insan yok. Yazmasaydı edebiyat olmayacaktı. Biz ölümlüler anlamasak da tanı onu, kendinden sonraki edebiyatı ve hayatı kurmak için gönderdi! Bize şükürler olsun. Cahiller okusa ne gam, okumasa ne gam. Yazdıklarını kendisi okuyor. Bundan büyük bağış olur mu? Dehayi ancak deha tanır. Ah o sıradanlığın sefil seviyesi! "İnsanlar onu sevseydi, o da insanları sevdi" cümlesi, yeryüzünün en ahmakakal yürütmesi, o söz konusuysa. Böyle bir büyüklüğün sevgiye ihtiyacı olur mu? Bir keresinde bir deniz, "iftira eleştirisi değildir, çirkef çamuru da sanatçı paletinin boyası olamaz" dedi, Şolohov'u dövecekti az daha! Bu çirkin baktıkça daha çok inanıyorum: Tanının, bir insanı bitirmesinin en acıklı ve en gülünç yolu, o insanı kendisiyle cezalandırmaktır.

Hâlâ yazıyor.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://tanyey.org>

Mehmet Ali & Akşamseferi

Çizim: Berit Simavioğlu

Sütçü, kutuplaşmış bir toplumdaki gündelik terörün, her şeye sirayet eden siyasetin, asla bertaraf olamayacakların romanı.

ULUSAL KİTAP ELEŞTİRMENLERİ
EN İYİ ROMAN ÖDÜLÜ

ORWELL
POLİTİK KURGU ÖDÜLÜ

MAN BOOKER
ÖDÜLÜ

Mehmet Ali & Akşamsefası

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

ITHAKI MODERN

TÜM
KİTAPÇILARDA

HAYDAR ERGÜLEN

Tivitır tefrikası-4

Vartık dergisinde "Dergi Tefrikası" yazdığı için, herkese geçmiş olsun 4 sayda bitirebildim, bazı konular yineleniyor. Sözleşmiş, ilk kıldığımız dergi olan "Arkakapak"la ilgili olarak dergi tefrikasında da yazdım. Neyse bunu kutlamak için attığım titiviti de yazayım buraya, daha fazla uzatmayayım. Dergi de geçen yıl kapandı sanırım. Hakkını teslim etmem gerek, iyi bir dergiydi. Tabii benim varlığımla da iyiydi, fakat ben atıldıktan sonra, gereksiz ağırlık ve safraların da atılmasıyla, daha iyi olmuştu. Yayını sürdürse sevinirdim. Sonradan öğrendiğime göre, dergiden atılmam/kalmam için oylama yapmışlar! Bak şu şımanlığa mı desem yoksa küstahlığa mı, bilemedim! Titivitim şöyle: "Arkakapak dergisi, içeriği zayıfladı, özensiz yazıldı ve her yerde yazıldığı gibi yazılmasına son verdi." Tahmin edileceği gibi, bu durumu kinayanlar da oldu, 'müstehak olsun, zaten nesin ki sen, senin yüzünden bu popüler dergiler başımıza bela oldu, ettiğinin karşılığını aldın!' diyenler de.

Önde gelen şairlerimizden Cahit Zarifoğlu'nun ölüm yıldönümü 7 Haziran'da, "şiiirimin güzel adalarından, avara bilgemiz" titiviti attım. Zarifoğlu'na 'avare bilge' dediğim için, geçmiş yıllarda epey bir tartışma çıktı İslamcı gazeteler, dergiler ve yazarlarla aramızda. Hele biri 'sen ne diyorsun yahu, o köksüz bir şair mi, necip fazıl, sezai karakoç onun ceddii...' edebiyatına belazmıştı bile! Ben ne diyorum, tamburam ne çalıyor?

"Aydın 9 türküsü varmış, 9'u da armut üstüne" hesabı, benim de 9 türküm var, biri Eskişehir üstüne. Yazmışım yine: "Türkiye Eskişehir olsun, rüyalar gerçek olsun! Büyükşehir, Tepebaşı, Odunpazarı, belediyelerimiz de şahane başkanlarımız da! Darısı Türkiye'nin başına!" Gerçekten de darısı Ankara'nın, özellikle de İstanbul'un başına oluncu, dileğimin yarısı da kabul olmuş oldu. Teşekkürler Tanrım! Kalan yarısını da artık bir dahaki seçime rica edeyim! Fakat Eskişehirli olduğum için değil sadece, hakikatten de övünülecek belediyeler övünülecek işler yapıyorlar memleketimde, sağolsunlar, varolsunlar, daimolsunlar, her şehirde, kasabada olsunlar! Bu arada hala Eskişehir'i görmeyen varsa, pandemiden sonra biraz met buyursunlar!

Muharrem İnce CB adayı olduğunda, yancı mı desem yaşpak mı, ikisi de olur, o medyada İnce'nin şiir kitabındaki erotik dizeler ahlaksızlık olarak sunulmuştu. Ben de "Reis'iniz şiir okuduğu için hapis yattı. Sız Muharrem İnce'nin şiir kitabına saldırıyorsunuz! Fena mı şiir yazan bir cumhurbaşkanımızın olmama insaallah

olacak!" demişim, olamadı. Umarım şimdi demokrasi yolunda CHP'nin kurduğu ittifaka zarar verecek bir yola girmez!

Sonra 2 Temmuz gelmiş yine, o yangın yeri, hiç dinmeyen acı, sönmeyen öfke: "Maraş"ın hesabını soramadığımız için Madımak katliamı oldu. Madımak'ın hesabını soramadığımız için Suruç, Ankara Garı katliamları yaşandı. Ne yazık ki hiçbirisi de son olacağı benzemiyor!" Tıpkı bunun da bu husustaki son titiv olmayacağı gibi ne yazık ki! 28 Temmuz 2018'de canım arkadaşım, Madımak yangınında yitirdiğimiz, acısıyla kavru olduğumuz Behçet Aysan'ın doğumgünüydü. Ey canımıniki, narçeği arkadaşım, güzel gülüşlü, iyiseli Behçetimiz: "kırğınım, saçılmış/bir nar gibiyim!" 70. Yaşına ve sonsuzluğa yazmışım.

Yaşar Kemal'in sözü!

Aylar geçti, Eylül geldi, CHP lideri Kılıçdaroğlu, yeri göğü suyu destan eden evrensel romancımız Yaşar Kemal'in olarak bilinen barış cümlesini yineledi. Daha önce de sol gazetelerden derneklere, mitinglerden sosyal medyaya her yere yayılan cümleyi bu kez de Kılıçdaroğlu söyledi, doğal olarak Yaşar Kemal'in diye. Benim de çok hoşuma gitti, zaten yıllardır dediğim gibi her yerde Yaşar Kemal'in sözü olarak kullanıyordum. Harika bir şey! Hem onun söyleyebileceği öngörülüyor hem de bunca yaygınlaşıyor. Yıllar önce, çok sevdiğim, şimdi sonsuzlukta, Berat Güncinan, sevgili arkadaşımız Osman Akinhay'ın "Mesele" dergisi için benimle uzun bir söyleşi yapmıştı. Çok iyi gazeteci olduğu için, tıpkı manşet atar gibi bu cümlemleri de konuşmada seçip kapağa taşımış. Böylece ünlüldi! Tabii Kemal Bey kullanınca yancı medya, 'Bay Kemal'in bir cahilliği daha!' diye başladılar saydırmaya. Bana da sordular, ben de yadırgamadığımı, hoşuma gittiğini, Yaşar Kemal'e daha çok yakıştığını, hakta artık onun sözü olarak kullanılmasının daha güzel olduğunu söyledim! Bunun üzerine de 'tabii sen de soluca olduğun için onu

kolluyorsun!' filan dediler, ama pek çok yancı geldi ve hemen hepsi de bundan ötürü beni kutluyordu. Sonra Kılıçdaroğlu da aradı zaten, tutumumdan ötürü teşekkür etti. Eh kim olsa öyle yapardı, ne yani Kemal Bey'i onların önüne mi atacaktım? Titivitim sırasıyla şöyle: "Baş Günü nedeniyle Sayın Kemal Kılıçdaroğlu, Yaşar Kemal'in sözleri olarak 'Dağlar, insanlar ve hatta ölüm bile yorulduysa, şimdi en güzel şiir banıştır' cümlesini paylaştığı birtweet yayımladı. Bu söz yıllardır Yaşar Kemal'e ait diye bilinir, bu da bana övünç verir." Sonra da Kemal Bey'e saldıran artınca şöyle yazdım: "Bunda suçlanacak, eleştirilecek bir yan göremiyorum. Dediğim gibi öyle çok mecrada Yaşar Kemal'in sözü diye paylaşıldı ki, bu da benim ustaya bir teşekkürüm olsun!"

Arada ironik titivler de oldu tabii, 'ironik gerçekçi!' "Türkiye'de 2 turgazetecivar:

Birincisi artık pek kalmayan 'basın mensubu', ikincisi çoğunlukta olan 'besin mensubu', iyi besliyorlar, besleniyorlar... "Allah var, iyi bakıyorlar hala! "Üniversitede derste 'Cahilim dünyanın rengine kandum' şarkısını dinleyerek Neşet'i andık. Nur ol asık!" diye yazdım, demek ki çokkusu hala geçmemiştili! 'Like' edenler gibi, dalga geçmeler de olmuş, "türküsü" daha güzeldir, keşke onu dinleyesiniz!" diye haklı olarak uyarılanlar da!

Dil belası!

Beni hala utandıran bir titivtim var, utancımla yazıyor ve utancımıla geçiyorum: "Alevlerin yemeği yemez" diyen

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranteey.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

Bu bölümü de 'mağdur edebiyatı'yla bitirelim:
"Son 25 yıldır/ne popüler edebiyat/ne şiirsokakta/ne yeraltı edebiyatı/en gözde edebiyat/mağdur edebiyatı!" Haksız mıyım?

öğretmene karşı yazdığım sert tweette ne yazık ki dil belasına uğradım ve düzrü sözcüğünü kullandım. Aleviyim ve felsefemizde, yaradılmış olan herkes eşittir. Dürzilerden ve incinen herkesten bin kere ötür dilerim." Aynı hafta da BirGün Pazar ekinde 'Dil belası' başlıklı bir yazı kaleme alarak, uzun uzun anlattım ve uzun uzun ötür diledim. Yine dilerim.

Bakalım şu titivtin yanıtı ne zaman verilecek. Ölüm yıldönümünde yazmışım: "Dağlarca, şiiri o kadar yükseğe taşıdı ki, bakalım kaç kuşak sonra o dile, o şiire ulaşabileceek?" Tabii benim bu düşüncemi paylaşmayanlar da var. Bir öğretmen ve şair arkadaşımız "Bu abartılı bir öznel yargı değil midir?" diye sormuş. Bence değil. Zaman gösterecek.

21 Aralık 2018'de birine mesaj yazıp sonuna da adımı soyadımı yazmak istedim. Galiba mesajı yazdım yolladım, adımı soyadımı yazmayı unuttum diye bir de onu yazıp fakat mesaj olarak değil titivt olarak yollama gafletinde bulundum! Çoğu şairlerden, bu titivtimi deneyisel şiir olarak yorumlayıp dalgasını geçenler, şairlerin deli olduğunu düşünenler ve adıma ödül koyup onu da kendime verdiğimi söyleyenler...Kıscacası tesadüfen deneyisel bir titivt de atmış oldum! Sonra da 'şair müsvedesi' olmanın daha iyi olduğuna karar verdim: "Muktedirin şairleri, yazarları, sinemacıları, müzisyenleri, tiyatrocularından olacağıma" demişim, 'şair müsvedesi' olurum daha iyi!

Nisan 2019, yerel seçim heyecanı: "Hey güzel Allahım, sen aklıma mukayyet ol! Bunlar yine 'mağdur'a yatmaya başladılar, Özhaseki, Binali sanki muhalefetin adaylarıymış gibi ağlaşıyorlar, yazık!" demişim ardından da gözyaşartıcı bir şey olmuş: "Vay anasına sayın seyrilerler, hükümet sözcüsü Ömer Çelik, İmamoglu'nun Anıtkabir defterini imzalamasına 'Atatürk'ün aziz hatırasına saygısızlık' diyor. Bu ne duyarlılık, gözlerim yaşardı!" demişim. Ekliyorum: "Bu ne sevgi ah, bu ne ıstırap!"

Bu bölümü de 'mağdur edebiyatı'yla bitirelim: "Son 25 yıldır/ne popüler edebiyat/ne şiirsokakta/ne yeraltı edebiyatı/en gözde edebiyat/mağdur edebiyatı!" Haksız mıyım?

(2 sayı daha sıkın düşüniz!! Bitiyor titivt tefrikaası!!)

MEHMET SAİD AYDIN

onun gökkubesi

en azından bir göğün, bir kubben var senin bakıyorsun, hatıralar falan, geçmişten gelen göklerden gelenler, meydanlar, mikrofön senin bir gökkubben var, giderken sakındığın

benden.

benden beni sakındın,
o gün bugün yerden harfler topluyorum
her yerde harf var
yılanı, yılan olanını, kıvrımısını
bulamıyorum.

onun, en azından bir göğü var, bir kubbesi
İstanbul'da büyümüşür o kubbe ve harf
sonuna çoğul eki getirilen semtlerde
büyümüşür
eti, akat, sümer, osmanlı, türkiye
övünüyorum çok şeylerle, şeylerlerle
türk'üm, j harfiyle sakalımı kesiyorum.

bir barbar taşaklarını tartıyor boş bakkalda.
bakkal, hayal kırıklıkları satıyor çeyka kronuyla
prag'da bira sudan ucuz,
orada da bir gökkubbe görmüşüm camlardan.
kim kimi, neyden sakındıydı giderken?
kimden, jakuziyi?

bütün telefonlar kesik, evler bir artı bir bütün
bir ben, artı, bir ben daha
asla iki etmiyoruz bu gökkubbenin altında.
gidip yahya kemal'in mezarına ileniyorum.

bunu bana bir barbar öğretti.
bunu: gökkubbeyi, ilenmeyi, harfleri, gitmeyi.
giderken şimdi, kendimi kendimden
sakındırıyor.

AYŞEN ŞAHİN

Kamyoncu lokantası

Dünyanın en iyi restoranları bildiğiniz gibi Michelin yıldızıdır. Michelin yıldızı hikayesi lastik markası Michelin'in 1900'lerin başında, uzun yol şoförlerinin yemek yiyebileceği iyi yerleri ve konaklama mekanlarını bir rehber olarak basmasıyla başladı.

Yol üzeri tesislerin müdavin edinmesi zor bir işti, hizmet gelen geçene verilir.

Müdavinlere sahip olanlar, kamyon şoförlerinin mola verdiği, sair yolcunun durmadığı tesislerdir.

En iyi kuru fasulyeyi, tane tane pilavı, sac kavurmayı, mercimek çorbasını buralarda yersiniz.

Ben, cebimdeki paraya göre tatile çıkarım, ince planlarım. Son güne kadar plana riayet eder, son gün gider yol parasını meyhanede çatır çatır ederim.

Bu sebeple dönüşlerim hep otostoplardı. Otostoplarda en çok yalnızlıktan canı sıkılmış kamyonlar durur. Ben de onlarca kamyoncu lokantası bilirim.

İşte onlardan birindeydim. Şahika Abla beni kamyonu alalı henüz yirmi dakika olmuştu. Nereli olduğumuzla başlayan tanışma faslı bitmeden molaya geçmiştik.

Açık havada bile hissedilen tereyağı kokusunda indik kamyonlardan. Kamyonlar, ilerideki banklardan oluşun

restoran alanından 50 metre uzakta yan yana dizilmişlerdi. Küçük defterimi çıkardım iç cebimden, not aldım. Kamyon arkası yazılarna bayılırım, her biri hayat dersine tabidir.

"Keşke bekleyenim var diye acelem olmaydı"
"Eğitimsiz değil hayat doğentiyim"
"Zaman yoldan hızlı akar"
"Her şey görecelidir, sevdam harîç"
"Herkes herkeşsizyaşar"

Her banka bir kişi vardı, kamyoncular yalnız seyahat eder. Ama banka bankla laf atarak tanışanlar buluşuyor, çayı kahveyi beraber içiyordu. Kamyoncular kolay kaynaşır.

Onca iri kadının arasında, başı dimdik, kollarına üçer beşer dizdiği tabakları dökmekten servis yapan gençten bir oğlan vardı. Geldi yanıma, yüzüme bakmadan bir çırıpa saydı menüyü: mercimek çorba, ezogelin, ışkembe, kelle paça, tarhana, sac kavurma, kuru fasulye, çoban kavurma, güveç, kiremitte alabalık, çoban salata, mevsim salata, kadayıf, irmik helva, ayva tatlısı.

Şahika Abla «Bana bırak» dedi. Bu cümle sihirli bir otostopçu için. Yemeği de şoför ısmarlayacak demektir.

Bıraktım mutlulukla.

İki ezogelin söyledim, pastırmalı kuru fasulye, pilav, duble çoban salata, bir porsiyon da çoban kavurma getir ortaya dedi. Resmen ziyafet.

Benim de içimden kuru fasulye geçmişti.
Buraların fasulyesi baş parmağım

gibi olur genelde, canım çekmişti.

Benim çok hikayem yoktu anlatabilecek. Erkekler konusunda çapkın değildim, olursa olurdu. Yalnızlığı severdim.

İş güc sorsan, ne iş olsa yapardım yeter ki mesaili olmasın. Kimse beni sabah erken kaldırmasın. Bunun bedeli olarak hep biraz kıt kanaat tıgıçım.

Tatile çıkmıştım, parayı yemiştım, buraları biliyorsunuz zaten.

İyi bir otostopçu, sürücüyü konuşturabilen, dinleyendir. Asıl konuşması gereken odur. Uzun yol, şoförü uzun düşüncelere daldırır, bunların masası yatılıp telakki edilmesi gerekirdi.

Yemekleri beklerken başladım sormaya:

Şahika Abla evli misin, çocuk var mı, en son ne zaman görebildin, zor mu uzun süre yollarda olmak, özlüyor musun, en uzak nereye gittin, en çok nereyi sevdin, en kötü ne olabiliyor gümrüklerde, hiç kazan var mı? Kafamda çalıştığım sorular bunlardı.

Evliymiş, çocuk yokmuş. Birev alabilmiş, bir de ufak bir arsa varmış memleket, kafası rahatmış, bu kadan onları kurtarırmış.

En uzak Yekaterinburg'a gitmiş, daha da gitmemiş. Orada bir havay yedirmişler, bir daha bulamazsındıye. Mahvolmuş, ağzından kokusu çıksın diye elma gibi dişleyle dişleyle soğan yemiş.

Anlatmaya başlasa maceralarını, buradan ikimiz Yekaterinburg'a varıya yine de bitmezmiş.

Bu arada fasulyenin dibini ekmekle sıyrınıyordum, tabak yıkanmış gibi oldu. Hakikaten beklediğimden bile iyiydi, 3 üzerinden 3 yıldız.

-Asıl sen ne yazıyordun ptır ptır, gazeteci misin sen? dedi.

-Yok be abla, kamyon yazılarını not tutuyorum, dedim.
-Oku bakayım neler yumurtlamış hergeleler, dedi.

Elimdeki ekmeğin köşesini çoban salatanın dibinde kalan suya banıp ağzıma attım, cebimden defteri çıkarıp okumaya başladım.

Şahika Abla da böylece çoban kavurmanın dibini kendine ayırmış oldu, ben okuma işine geçince.

"O sonuncu kamyon arkası yazısı değil, Tezer Özlü romanından araklamış" dedi.

"Herkes herkeşsiz yaşıyor."

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Lafım bitti diye tabaktaki son pirinç tanelerini kaşıklı sıyırmıştım, kaşık düştü elimden.

"Şaşırдын? Kamyoncu okumaz mı? Ben bu servis alanlarında yatıyorum kim bilir kaç zamandır. Geceleri iplerdeki ufak, titrete tüplü televizyonlarda saçma sapan programlar izleyeceğime, kamyonumda yatar okurum ben, iyi de okurum.

Bu cümle mühimdir, benim için en azından. Bir kağıda yazdım, evdeki komodinın üzerine 6 ay önce bıraktım. Bakalım, 17 güne eve döneceğim. Sonucu neolacak?"

İşte bu kısımdan bir şey anlamadım. Tam doğru soruyu da bulamadığımdan «Abla hangi komidin? Ne kağıdı? Kimin sonuç? gibisi saçmaladım.

İkram gelen sütlü kadayıfını tırtıklayarak anlattı sonrasını:

"Evlendi 22 sene olmuş. Ben 28'im o daha 19. Kamyoncunun cicim ayı ne kadar olursa o kadar sürdü. Adamı bıraktım evde düştüm yollara.

Çocuk da yapamadık. Hamilelik uzun süre, o kadar uzun süre işsizliği kaldıramadık. Belki yirmi ülkeye mal taşımışım, eliden fazla şehre gitmişimdir. Ama aralarda bir kez bilemedim, kalk bey seni bir deniz kıyısına götürüym, tatile götürüym, gezmeye çıkarayım. Eve hervarsımda hep yorgundum, çok yorgundum. Geniş genişyattım. Özlediğim yemekleri sıraladım, pişirdiğerti. Şişmiş ayaklarımı ovdu, ona aldıklarımdı övdü. Perde dikti, ey boyadı, mutfağı krdı döktü, yeniden yaptı, oyalandı evle. Son iki yıldır durgun. Sirtının tüyleri dikiliyor ben eve girince. İnsan anlıyor. Gelmeydin der gibi, gözlerimin içine de hiç bakmıyor. Şeytan dürttü işte 6 ay önce. Sabaha kadar dönüp duruyordum yatakta, uyku tutmuyordu. Kalktım mutfaktaki kavanozları boşalttım gazetelerin üzerine. Erkekler mutfak harçlığından artırdığını da karsından korktuğunu da orada saklıyor, biliyorum. Pirinç kavanozuna koymuş, buldum. Bir fotoğraf. Kenarlarını kesmiş küçültmüş. Esmen bir kadın, yani ben öyle kadın güzeli değilim ama bu da benden hallice değil. Ama sahiplenilen kadın pozlarında sarımsı...

kocamı kollarıyla. Benimkinin elleri önünde, mahcup ama ne bileyim düğün fotoğrafımızdaki gibi mutlu, gözleri ışıltılı çıkmış.

N'apacaksın? Kızabilir misin? Yoktum ki başında. Şefkat yok, ilgi yok. Düşünmemişim, vermemişim, manda gibi yatmışım eliyle işlediği kırılentlerde. Ben bunu boşasam, mahalleli işkilenir, adı çıkar, dünyayı dar ederler ona. Evi terk etsem bildiğimi anlayacak, ömür boyu onu geri bulmadan korkacak. Hem yine aynı sorun: millet ne diyecek?

Yüz yüze gelmeyi, sormayı da içim hiç almadı zaten.

Yola çıkarken "Herkes herkessizyaşar" yazdım, altına da cebimdeki tüm parayı, bütün biriktirdiğimi koydum.

Eğer "Bensiz de yaşarsın" diye okumakisterse, çekergider. "Önsüz da yaşarsın, ben eve para getiriyorum en azından" diye okursa gittiğimde başka açar belki kapıyı.

Bilmiyorum, bir yandan günler hızla geçsin istiyorum, bir yandan geçmesin. 6 aydır orada burada kalıyorum, iş üzerine iş alıyorum. Ama daha da bu karşılaşmayı erteleyecek hal kalmadı" dedi.

Bundan aylar sonra, evde fasulye yapmıştım kendime. Affınıza mağruren paraya kıyıp 2 dilim de pastırma alıp katmıştım içine.

Masaya serdiğim gazetede bir habere çarptı gözüm. Yemeğin salçası damlamış üzerine. "Freni boşalan kamyon, mahallenin kıraathanesine daldı"

Plaka tanıdık. Şoför Ş.E'nin kollu olduğu, evi terk eden kocasının ardından günlerce evden çıkmadığı yazıyordu. Mahalleden biri "Bu kaza değil, terör saldırısı" demişti.

Bir diğeri, "Mahalleli bunalıttı kadını dedikoduyla, cinnet geçirdi herhalde"

7 ölü vardı 10 yaralı. Ş.E tutuklanmıştı.

Herkes, herkessiz yaşar. Şahika Abla kendini hariç tutmuştu demek ki.

Söküldüğü dizler fasulyeden...

Ev destanı-1

Bahavev, askerlik dönüşü.
Hem de öyle kısa dönem filan değil, uzundan da uzun bir dönem!
Bayrak çekilir bir persembeye akşamından, sonrası çoluk çocuk, mal davalarla ırgatlık var, parmakları paylaşılan domatesle bir dilim ekmek, emek var, döl var baba evinde!

Anarın evi, piçmanlık dönüşü.
Hem de öyle bir başına değil, koynumda kızlığım, elimde kısmetsizler, umut var, şefkat var ana evinde!

Halkevi, cehalet dönüşü.
Hem de öyle şehirtlye değil efendimiz köylüye! Sandıklara cephane değil bilim konmuş A B C umutluken D'nin esareti çıkmış aydınlık var, güneşli günler var Halkevi'nde!

Huzurevi, kimsesizliğe dönüş.
Hem de öyle uzaklarda değil tam da dışarının içinde, fazladan bir tabağın umutsuz çıkamaz sokağı boylu postu ekinlerin basakazlığı var huzurevindel

Bağevi, aşka dönüş.
Hem de öyle toprağa girmeden sarıp gözüyle, dem var, aşk var, şefkat var ana evinde!

Narevi, benden bize dönüş.
Hem de öyle tek değil cemi cümle birlik var, dirlik var

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantev.org> narevindel

ESİN İRİS

Doğru muyum?

Günün bu pırıl pırıl saatinde, çoktan sarhoştum. Aldatmış, yalan söylemiş, terk edilmişim. Arayacak tek bir arkadaşım kalmamıştı. Babam, benden nefret ediyordu. Ben de kendimden pek hoşlanmıyordum açıkçası. "Ne olur bir şey olsun! Bir şey olsun da dibin dibini göreyim!" dedim içimden.

Bir keş, ağzında yanmamış bir sigarayla sokağa girdi. Tüm barların boş olduğunu görek, benim oturduğum bara doğru yürüdü. Mekanın önüne gelince cebinden çakmağını çıkarıp sigarasını yaktı.

Sonra "Hassiktir!" diyerek tükürdü sigarayı ağzından. Ters yakmıştı. "Haaaassiktir ya... Piç oldu bu." diye söylendi kendi kendine.

Cebimden sigara pakedimi çıkarıp masaya koydum. İçinden bir dal çektim, ağzıma götürdüm. Dudaklarımda yanmamış sigara dururken, yalandan ceplerimi karıştırdım. Aslında pantolonum cebinde küçük bir çakmak vardı, ama bilerek biraz arandım.

Sonra herife dönüp "Atış var mı dostum?" dedim. Kısa bir süre bana baktı, yüzümü inceledi. Tekrar "Var mı?" dedi. Çakmağı uzattı.

Aldım. Sigaramı yakıp küllüğün kenarına koyduktan sonra paketten bir tane daha çıkardım. Ağzıma götürüp yaktım. Sonra çakmakla beraber yanan sigarayı herife uzattım.

Güldü. "Eyvallah." dedi. Gülümsedim, cevap vermedim.

O sırada garson, önümdeki boş bira bardağını almak için masaya uzandı. "İki ellilik" dedim, herifin de duyabileceği bir sesle. Herif şaşkınlıkla bana baktı. Başım la "Geç, otur." işareti yaptım. Keyfi yerine geldi. "Eyvallah bel!" diye gevrek gevrek gülerек karşına oturdum.

Bir süre konuşmadan oturduk. Biralarmız geldi. Biraları usulüne uygun şekilde tokaşturup masaya vurduktan sonra birer büyük yudum aldık. Yudumunu midesine gönderip rahat bir nefes

saldı dışarı. Sonra elini tokalaşmak üzere bana uzatıp "Mert." dedi. Adımı söyleyip elini sıkıttım.

Önce havadan, sonra biradan, sonra ortaltığın ne hâlde olduğundan konuşmaya başladık.

Adam başı dört biradan sonra çenemiz içine açılmıştı. Keyfimiz yerine gelmişti, güüyorduk. Mert konuyu, tüketmeyi çok sevdiği illegal maddelere getirip duruyordu.

Sonunda "Olssa da içsek!" dedi. "Nereden bulacağız ki?" dedim. "Birini tanyorum, ama üstümde kurusu yok." dedi. "Bende var!" dedim. Kalktık.

Şehre ülkenin bambaşka yerlerinden gelip, biraz daha fazla ekme ümidi ile kuytularına yerleşmiş insanların, koyu renkli kalın derileri, geldikleri yerlerine mümkün olduğunca benzetmeye çalıştıkları sokakları, kimisi pis ayaklı çocukları ve her şeye rağmen yüksek tempolu şarkılara karışan kahkahaları ile kıyısından köşesinden yürü belledikleri mahallelerden birine doğru yola koyulduk. Metropolün hemen kıyısında konumlanmış ve ailenin kara koyunu gibi üstü örtülerek lafı geçirilmiş bir mahallelerden birine varmamız beş dakikadan kısa sürdü.

Yokuşlara kurulmuş cumbalı evler, dar sokakları enine kesen çamaşır ipleri ile bir birine bağlanırken, eksik dişli, güzel sesli adamları, şışman kadınları, kahvedileri, fahişeleri, transeksüelleri, delikanlıları, alkolikleri, keşleri ve torbacıları gündüzleri içinde saklıyor, geceleri kapının önüne döküyordu.

Mert bir metre önde, ben ayaklarını sürüyerек hemen arkasında, aramızda biraz mesafe bırakarak, ara sokaklara girip çıkarak yürüdük. Sonunda cumbalı, ahşap evlerden bir tanesinin önüne geldik. Mert iki kez kısa, üç kez de uzun aralıklarla bırakarak kapıyı çaldı. Kapı açıldı, içeri girdik.

Kapıyı bize açan adam, kalktığı şiltene üzerine tekrar kurulmakla meşguldü. "Hoş geldin." dedi Mert'e. Mert "Hoşbulduk abi!" diyerek gidip herife sarıldı. Ben başımla selam vermekle yetindim.

Kaplaması eskimiş, yer yer yırtılmış ve lekelenmiş kanepenin bir köşesine oturdum. Basık tavanlı, penceresiz, rutubetli tek göz odada birikişmiş olan esrar dumanını içime çektim.

Mert ve herif muhabbet etmeye koyuldu. Belli ki uzun zamandır tanışıyorlardı.

Herifin yaktığı ikinci sigarayı dönerken ben de sohbetе dahil olmuşum. Tam olarak sohbet ettiğimizi de söyleyemem, aslında herif bir yeller anlatıyor. Mert başına var

yalan, yarı içten şaşkınlıklar ve hayranlıklar ifşa ediyor, bense bu hikayelere virgül gibi yerleştirdiği "Doğru muyum?" sorusunu "Doğrusun abi." diyerek yanıtlıyordum.

Sonunda Mert konuyu açtı. Adam da şilteyi istediğimiz paketi çıkarıp koydu önümüze. Ücreti söyledi. Parayı çikirdim. Normalde ödediğimin bir buçuk katı. "Kimsede mal kalmadı, ben de bu aralar alamıyorum. Size indirim yaptım." dedi.

Kapitalizm, helâl olsun sanal Kızı Fırısıata çevirme güdüsü, helâl olsun!

Alışverişin bir kısmını, gazete kağıdına sarıp tuttuğundan Mert'in eline. Adamlı vedalaşıp çıktık oradan.

Konusmadan, geldiğimiz yollardan geri yürüdük. Hava kararmış, sokaklar kalabalıklaşmıştı. Üzerimize sinen esrar kokusu, tozlu sokağın sidik ve çöp kokusuna karışıyor, havada dağılıp çamaşır iplerine asılmış eski çamaşırlara doğru yükseliyordu.

Kendimizi medeniyetin bol ışıklı ve koma sesli caddelerinden birine attığımızda derin bir nefes aldım. Tozlu, egzoslu, ter kokulu bir nefes.

Mert "Eyvallah." deyip uzadı. Ben de gidip dolmuşa bindim. Verimli bir gün olmuştu.

Eve vardım, kendime bir sigara sarıp duşa girdim.

Vücudumu ılık suyun yumuşak akışına bıraktım. Bıraktım, dışımda biriken pislikleri alsın götürsün. Bıraktım, derimin altına kadar sinen esrar kokusunu alsın götürsün.

Etimin dışı temizlenirse, belki içi de biraz temizlenir diye umdum.

Umdum, çünkü yapacak daha iyi bir şey yoktu.

Bir orman kuytusuydu zihnim. Tüm ağaçlar birbirine benziyordu.

İrade, özünden hiç kopmamış olan hiçbir varlığını ihtiyaç duymadığı bir şeydi. Bende ise zerrisi bile yoktu. Bir şey dönüşmüşüştü; önceden tiksindiğim, uzak durduğum, kusurları ile midemi bulandıran bir şey...

İnsandım işte, sonunda.

Hatalardan örülmüş bir zırrtı bedenim.

Dünyanın her yerinde, her kültürde, her dinde kabul göreceк kadar kendimden uzak ve içim, dışım kire bulanmış: İnsandım işte.

Sonunda.

Babam görse benimle gurur duyardı.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranteey.org>

Telefon haberleşmek içindir

Tam bardağı dudağıma yaklaştırp çay sıcak mı kontrol edebileceklerimden bir telefon sesi duyduğum. Benim dışındaki herkesin telefonu masanın üzerinde. Ses onlardan gelmiyor ama yakınımda kaldığı belli. Gittikçe yükselen bir tona dönüşmeye başladığında çalanın benim telefon olduğunu fark edip başımı çevirmeden satış ilimle kadife koltuğa bıraktığım çantamı karıştırmaya başladım. Market fişleri, ağzı açılmakay çantam, üzerine fondöten bulaşmış bir kağıt mendil paketi ve içine tükenmez kalem sıkıştırdığım ajandamı iyice kalıkalıktan sonra nihayet telefonumu buldum. Sohbetin bölünmesine izin vermeden telefonu meşgule aldım.

Ekranda amcamın adını görünce içimden ne alaka dedim. Buralardan falan geçiyor da gördü mü ki? Niye anıyor? Bitmedi mi yetimliğimiz?

Hatırlıyor musun babaannemin cenazesini defnetmek için apar topar köye gitmemiz gerektiği mi. Amcam sağlığında sanki babaanneme bir hayrı dokunmuş gibi hepimizi telaşa toplayıp, kapının önüne çektiği minibüs binmemizi söylemişti. Elimizde ne iş varsa öylece bırakarak. Benim o hafta üniversite sınavım var. Kapının eşliğinde yalvarıyorum sana, abi ne olur ben kalamay diyem. Sende amcamla konuşmuşun, ama son vazifesinin coşkusundan ne sınavı görmüştü amcam, ne başka bir şey. Bir koli peynirli sandviç, kutu kutu meyve suları, gelene gidene dağıtılacak eşyalar, tespihler ve tepsi tepsi bôreklerle kırkı çıkmadan satlığa çıkacak olan ölü evinden yola çıkmıştı. Ne kadar akraba varsa da hazır ola dikmiş. Çoğu sırf memleketle beleş arazı gidiyor diye gelmişti.

Kimisi uyukluyor, kimisi sessiz sessiz sohbet ediyor. Benim ağlamaktan içim çıkmış. Yengem, niye hastaydığını unutmuş. Üzülmeye, babaannen ağladıysa, Allah kurtardı demisti. Sonra da ağır havayı dağıtmak için bir oyun icat edip, süslemizde kim kime benziyor diye gruplamalar yapmıştı. Amcamla eniştemi aynı gruba koydu. 'Ayrancı yok içmeye, atla gider...' grubu. Onların grubuna Orhan Veli'ye de yaz yenge demişti son, bana göz kırparak. O da onlardanmış, fiyakalı. Eniştem minibüsün önünden arkaya seslendi sana Orhan Veli kim oğlum, bizim öyle bir akrabamız yok . Nasıl tanımazsın akrabanı enişte, ben bile taniyorum diye dalga geçmiştin. İkinci grup 'Onun ipliye kuyuya inilmez' grubu. Yengeyle , büyük kıızı da bu grubun başkanı. Doğru ya doğru, ikisi kırk fikirli. Herkesten tam oy almışlardı.

Amcalar yengeler, halalar, eniştelere, onların çocukları derkensüleyip gruplamak saatler sürmüştü. Cenaze arabası bir anda gamsız bir düşünceye basına döndü, herkes gülüp eğleniyor. Yengem halama, abla senin grubunu da açıyorum bak sıraya gir diyor. Üçüncü grup 'Bana dokunmayan yılan bin yaşasın' grubu. En kalabalık grupta bu grup. Biri diyor oğlum bana çekmiş, o benim grupta, biri diyor ben anırm çekmişim. Beni oraya yazın. Hepsi çocuklarını bir gruba yerleştirmişti öyle ya da böyle. Biz kimseye benzememiş gibi. Biz kendimize başka grup kurarız demiştin bana. Sinava da seneye girersin , üzülme.

Sonra da çekip yurtdışına gittin. Bir daha ne aradın ne sordun.

Kalsaydın bizim grubun adını bulmuşum; "Cözen irak, gönülden irak."

Bir kişiden grup olur mu? Olmuyormuş.

O zaman beni nereye yazalım?

Artık benim isimle de kimse kuyuya inmez.

Geçen yengemin aklına düşmüşüm, hadi demiş, büyüklük bende kalsın, arayayım şu kıızı da iki çift sohbet edelim. Neymiş efendim, kimseyi aramaz sormaz olmuşum. Nefes nefese açtım telefonu. Yaya yaya konuşuyor, kıızı ev almış güvenli bir sitede, torun yaşına girmiş görmemişim, amca dediğin baba yaşıymış. babaannemin evinde çok emeli

varmış yapılrken, biz bilmezmişiz, benimki kerem inadymış, öğretmen olsaymışın ne yapacakmışım, ortakl atamayn öğretmenlerle dolu kızm, her gün televizyonda izliyoruz işte, çoğuşun oluncu anlarmışın, anlatıyor, soruyor, sursuyor. Yarım ağız, sorularına cevap veriyorum, ben müsait miyim, ne yapıyorum, hiç düşünmüyör bile, sadede gelmesini beklerken bir de nankörlük ediyormuş gibi huzursuzum. Sonunda baklayı ağzından çıkardı, tamam dedim, senden ses seda yok , ben de vekaleti göndereceğim artık.

Bugün muhtasarların son günü. Başım kalabalık. Kapının önünde elinde dosyayla bekleyen bir güvenlik elemanı. Kara gözleri nasıl da sana benziyor. Bunlar iş başlama evraklarını, size bırakacakmışım diyerek ürkekçe masaya yaklaştı. Dosyasında yarımamalakdoldurduğu formları inceledim. Sabıka kaydı, sağlık raporu, adıOrhanmış, evraklar için teşekkürler Orhan, gözlerim kıpkırmızı. Göğsüme tırnaklarını geçirip gitti Orhan.

Kafam dağılsın diye kızları aradım, işiniz yoksa buluşalım mı? Böyle anı planlardan

hoşlanmadıkları çok iyi biliyormuşum. Önceden niye planlamamışım, haber verseymişim hazırlanmışım. Arkadaşlarım da farklı değil. Başbakanı ulaşmak sana ulaşmaktan kolay hah hah hah. Aradıklarında açamadıysam siliyorlar telefonumu, işim düşün nasılda ararım diye bekliyorlar, o zaman tanıyamamış gibi yapacaklar, onlara göre ancak böyle ıslah olurum. Herkesi biktirmişim. Gerekli bütün azar ve buluşmayla ilgili görgü eğitimini aldıktan emin olduktan sonra yine de geldiler kafeye. Ondan bundan lafladık. Biri diyetle başlamış, diğeri kedi almış eve, falanca mağazada indirim başlamış flanca otel çok kötüymüş. Bilirsin bazen böyle suya sabuna dokunmadan yalandanlaftamak nasıl nefes aldırırinsana. Çer çöple doldur doldurabildiğin kadar yalnızlığın torbalarını.

Telefon ısrarla titremeye devam etti. Artık amcamın ne söyleyeceğini bir etak ettiğinden değil de masadakilerin korkusundan açtım. Açmasam bize de böyle yapıyor diyecekler.

-Efendim?

-Kızım benim amcam, polis memuru geldi, ahabevin birini öldürmüş.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranthey.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

Ayı Orhan'ı kim öldürdü?

GÜVENÇ DAĞÜSTÜN

Geçen ayın özeti:

Burgazada sokaklarında Sait Faik'i arayan Suphi, adaya gelen ilk motordan inen Ayı Orhan ile karşılaşır. Ayı Orhan ile bir yandan sohbet ederken bir yandan onu evine kadar geçirir. Ayı Orhan tam evine girerken Suphi'ye dönecek "Sait'e selamsöyle" der.

"Sait'esalam söyle!"
Ayı Orhan Abi herhangi bir Sait'ten bahsetmiş bile olabilir. Sait dememiş bile olabilir. Ben yanlış duymuş da olabilirim. Ayıkken konuştuğunda bile anlamadığım olurdu laflarını. Gerçi ayıkken konuşmazdı hiç, hatta selam vermediği bile olurdu. Ayıkken nasıl konuştuğunu hiç hatırlamıyorum aslında. "Sahile selam söyle" falan mı demişti acaba? Öyle bir şey de ona yakışmazdı. İlla o tarafasalam söyleyecekse "denize selam söyle" falan derdi. Büyük ihtimalle "Sait" demişti, ya da ona benzer başka bir şey. Sait dediyse bile, bu Sait onu getiren morotun kaptanı falan bile olabilir. En son olacak kişiydi SaitFaik.

Eğer Ayı Orhan Abi "selam söyle" derken Sait Faik'den bahsediyorsa, Ayı Orhan Abi o gece ölmezdi.

Onu evine bıraktıktan sonra o günü nasıl geçirmiştim, şimdi hatırlamıyorum. Ama ertesi gün uyanıp Ercan'ın oraya gittiğimde haberi aldım.

"Duydun mu" dedi Ercan.
"Ne?" dedim.
"Ayı Orhan öldü"

Kafamdan bütün tanıdığım Orhan'ları geçirmiştim de yine ona gelmemiştik aklım.

"Ayı Orhan" dedi.

"Dün..." dedim kaldım öyle. Yahu ölüm ona çok uzaktı. Ayı Orhan belki o koca bedeni ile güzel bir hedefti ölüm için ama yine de hep o kadar emindim ki; ölüm o bedeni iskarledi.
"Beyin kanaması galiba" dedi.

Ayı Orhan Abi'nin kanayabilecek tek yerivarsa orası da beyniydi.

Şimdi tam hatırlamıyorum ama galiba bombos hissetmiştim kendimi. Bir şey hissetmemek gibi bir bombosluk değildi bu ama:

Bombokluk gibi bir bombosluktu.

Ercan benim bombok boşluğumu gördü, anladı. Masaya gelen çayı geri göndermedi. "Gel şuraya geçelim" dedi bana. Başka masaya geçti. Sabah hazırlığını yapmakta olan garsonuna bir şey söyledi. Bombok ve bombosluğuma duymadım çocuğa ne dedi. Az sonra bir ufak Yeni Rakı, su, buz ve iki bardak getirdi çocuk masaya şaşkınlıkla.

Ercan'ın babası Hüseyin Amca geldi o sırada. Ercan'a bir şeyler söyledi kızarak. Ercan da babasına kızdı. O da ona bağırdı falan ama ben bombos ve bomboktum; ne dendi hatırlamıyorum.

Toparladım kendimi birden.

Hüseyin Amca sabahlara kadar içiyoruz falan diye zaten kıyıyor du bize. Sanki Ercan'ı da ben içiriyormuşum bellemişti beni. Beni zaten pek sevmezdi.

Sabahın dokuzunda önümüzde rakıyı gören Hüseyin Amca ne dese haklıydı. Masadan kalmı, yanına gittim. "Kızma Hüseyin Amca" dedim. "Ayı Orhan ölmüş".

Bir şey demedi. Yüzüne boka bakar gibi bi baktı sadece ve kafasını çevirdi. Ben zaten bombok ve bombosum. Bende çok da bir şey değişmedi.

Ercan'ın yanına döndüm.

"Bu Yeni Rakı'yı diğer hepsinden ayıran ne biliyor musun?" diye sordum.

Boş baktı. Çünkü bombos ve bomboktum biraz önce ve üzerine bir de Hüseyin Amca boka bakar gibi bakıp da masaya geri döndüğümde en son sorabileceğim soruydu herhalde Ercan'a sorduğum.

"Diğer hepsi üzümünden yapıyor" dedim. "Bir tek bu şeker pancarından".
"Hadi ya" dedi. Vurduk kadehi masaya, içtik.

Hüseyin Amca geldi yine. Yine söylendi. Ercan "baba hadi sen git" dedi. Hüseyin Amca söylene söylene gitti.

"Sait kim?" dedim Ercan'a. "Dün motordan indiginde karşılaştık Orhan Abi'yle" dedim. "Evine kadar geçirdim. Tameve girerken bana 'Sait'e selam söyle' dedi. 'Sait Faik'tir' dedi Ercan gülerek. 'Odur herhalde' dedim.

Vurduk yine rakıyı, çektik.

Sonra o gün ne oldu tam hatırlamıyorum.

Ayı Orhan Abi'nin cenazesine gitmedim. Galiba adadan kalkmadı zaten. Cenaze adada olsaydı da gitmezdim gerçi. Babam öldüğünde bile cenazesine mecburen gitmiştim. Babamı sevmediğimden falan değil, babam en değerlimdi. Mezarlıklar en değerlilerimize yakışmayacak kadar çirkindir.

Babam öleli yirmi yıl olmuş, bir kere bile gitmedim mezarına. Babam en değerlimdi ama mezarındaki o değildi. Zaten mezarlık çirkindi.

Hoş, belki babamın mezarı Burgazada'da olsaydı giderdim mezarına. Ya da Ayı Orhan adaya gömülseydi.

Moskova'da Nazım'ın mezarını ziyarete götürmüşlerdi de mutlulukla ölemiş gelmişti. Novodeviçi Mezarlığı'nın en son çağırıştığı şey neydi diye sorsanız "öldü" derim. Sanki ordayatanların hepsi pamuklara sarılıp sarmalanmıştı. Ama bizim mezarlar taş, toprak ve kötü mermer yığınlarıydı. Bizim mezarlarda gündüz bile yalnızlık vardı. Gecenesi düşüncem bile. Çipçirkindi. Ama Novodeviçi en güzel parktan daha güzeldi. Novodeviçi sanki yitiride yatanları ölümsüzleştiren ulu bir çnardı.

Neyse ki ölen için hiç önemi yok mezarlığın. Ölüm; ölen için bombos, kalan için bombok.

Sabahın köründe "haydi Ayı Orhan'a", "haydi babama" falan diye diye iki otuzbeşliğin içinde o gün bize ne oldu hatırlamıyorum. Hatırlamadığıma göre zurna gibi olmuşuz. Eve nasıl geldim falan da hatırlamıyorum. Ama dönmüşüm. O günden sonra dört gün falan yok hafızamda.

Dört gün sonra, akşama doğru kapımın yumruklanmasıyla uyandım. Kapımda zil yoktu. Dışardan seslensene duydım zaten ama o gün artık nasıl bir uyukudaysam uyandırılmazlar. Kapı kırılıncasına yumruklanırken uyandım.

Mehmet Ali Ağca'nın

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

"Hooooop" diye bağırdım.

"Suphi Bey" dedi kapının dışından biri. "Ne oluyor ya" diye söylenerek kapıyı açtım. "Ne yumrukluyorsunuz kardeşimi!"

Kapıda iki polis memuru duruyor, gayet ciddi hatta sinirli bir şekilde bana bakıyorlardı.

"Suphi Bey kırk dakikadır kapınızdayız" dedi genç olanı.

"Ulan olmayaydınız kapımda, bana ne, demek ki uyuyorum. Ya da yokum evde" falan diyemedim. Korkumdan falan değil, kendime sağıştığım. Nasıl duymamıştım sahi. "Evet ne var" dedim tavizsiz.

"Orhan Bey'i tanıyor musunuz" dedi yine genç olanı.

"Ayı Orhan" dedim.

"Orhan Bey'i kaybettik" dedi öbürü.

"İyice baktınız mı her yere" dedim, "koca adamı nasıl kaybettiniz."

"Yok beyefendi" dedi genç olan hafif sinirlenerek. "Orhan Bey öldü".

"E o zaman aramayın hiç, bulamazsınız" dedim.

Salak salak yüzüme baktı çocuk.

"Sizi karakola kadar alabilir miyiz" dedi.

"Beraber mi arayacağız" dedim.

"Neyi" dedi.

"E Ayı Orhan'ı kaybetmişsiniz ya" dedim.

Boşbaktı.

"Siz gidin, duş alıp giyinip geliyorum" dedim. Kapattım kapıyı. Söylenerek gittiler.

Geri dönüp yatağıma, salona, banyoya, mutfaka falan baktım hızlıca. Hiç olmadığı kadar derli topluydu her yer. Boş şişeler, bardaklar falan bekliyordum ama sadece bacağumda yarım şişe su, bir de yarısına kadar su dolu bardak vardı.

Demek ki içip içip sızmamıştım.

Hızlıca duş aldım. Bi şort, gömlek geçirdim üstüme. Çıktım.

Yolu uzattım kendime gelmek için. Yeni Yalı sokaktan yukarı yürüdüm, Sait Faik'in köşkünün önüne indim. Köşkün bekçisi beni gördü. "Suphi abi bi zarf geldi. Üzerinde Suphi Deniz yazıyor ama adres Sait Faik Köşkü, Burgazada" dedi.

Zarfı verdi.

Teşekkür edip yürüdüm. Biraz ileride zarfı açtım. İçinden ikiye katlanmış bir kağıt çıktı. Açtım.

Bir not yazılıydı:

"Orhan'ın ben öldürdüm. Sait."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantev.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

EMRE KONGAR

Aydınlar ve dönekler

Sevgili okurlarım. Hiç bir gerçek "Aydın", "Dönek" olamaz ve hiç bir "Dönek" aslında "Aydın" değildir; sadece kendini "Aydın sanan" veya toplumun "Aydın" sandığı bir zavallı, karakterersiz ve zayıf kişilikli bir mahlıktır!

Türkiye ne çektiyse bu "Aydın Sanılan Döneklerden" çekti...

(Aslında "Dönek Aydın" oksimoron bir sözdür; bunu yazımın sonunda açıklayacağım. Şimdilik Aydın sıfatını toplumun yanlış algısına uygun olarak ama "Aydın sanılan" veya "Sahte Aydın" biçiminde kullanacağım.)

Önce "Dönekleri" sınıflamak gerek:

Esas olarak dönekler "Aydın Sanılan" ve "Aydın Sanılmayanlar" olarak ikiye ayrılır.

Gerek "Aydın Sanılan Dönekler" gerekse "Aydın Sanılmayan Dönekler" de kendi içlerinde ikiye ayrılır:

"Politikacı Olmayanlar" ve "Politikacı Olmayanlar".

Biraz akıl karıştırıcı olacak ama, "Politikacı Olanlar" ve "Politikacı Olmayanlar" kendi aralarında "Medyada Çalışan Programcılar ve Yazarlar" ve "Medyada Çalışmayan ama Kendi Alanlarında Ünlü Olan Sanatçılar ve Söзде Sanatçılar" olarak ikiye ayrılır.

Elbette bu kategorilerin her biri, birbirinden kesin ve keskin çizgilerle ayrılan gruplar değildi...

Birbirlerine benzeyenler, kategoriler arasında sık sık yer değiştirenler, aynı anda birden çok kategoride yer alanlar da vardır.

Şimdi sıkı durun, "En Tehlikeli Dönek" kimdir sorusunun yanıtı, yukardaki sınıflamaya göre vereceğim:

Hem medyada görev yapan veya yapmış olan, hem de politikacı olarak partilerde yüksek yönetim yerlerine gelen, üstelik de Aydın Sanılan Dönekler en tehlikeli olanlardır!

Beni sürekli izleyenler bilirler, Kişilerle, isim bazında isim olmaz; bu nedenle bazı prototipleri belirlemekle yetineceğim ve onları isimlendirmeyeceğim.

Türkiye'ye en büyük kötülüğü yapmış, geniş kitleleri çok yanıltmış olan bir Dönek

kariyerine medyada yazar olarak başlamış, toplumda Sosyalizmin öncülüğünü yapmış, hapislere atılmış, politikaya girmiş, ülkenin siyasal kaderinde rol oynamış ve "Aydın" unvanını fazlasıyla hak eden "Aydın Sanılan Bir Yazar/Politikacıdır"

Tam bir "Gerçek Aydın" sanıldığı anda, tam bir rol modeli olduktan sonra, muhteşem bir dönüş yapmış, Türkiye'yi Emperyalizmin kucakına atan, darbelerin devamı olarak ülkeyi tam bir sömürü düzenine mahkûm eden bir siyasal liderin şerefine "En Devrimci Lider" diyerek kadeh kaldırmış "Eski Solcu bir Prototipdir".

"Eski Solcu Dönek Sahte Aydın Prototipi" aslında siyasette çok yaygındır:

Eski Devrimci Örgütlerdeki üyeliğini övünerek öne süren bu "Eski Solcu Dönek Sahte Aydın Prototipi", emperyalizmin emrindeki iktidarda milletvekili ve hatta bakan bile olmuştur.

Elbette siyasetteki "Eski Solcu Dönek Sahte Aydın Prototipi'nin" sınırı yoktur:

Örneğin yelpazenin sonunda yer alan bir partinin genel sekreterliğine kadar yükselmiş olan bir dönek, dinci bir iktidarı bir bakanlık koltuğu için bütün kariyerini ve elbette kişiliğini çöpe atmayı göze almıştır.

Amma sanmayın ki, bir muhalefet partisinin genel sekreterliğinden iktidar partisinin bakanlık koltuğuna oturmak için dönenler bu konuda en aşırı örneklerdir:

Ne yazık ki döneklik sınırını, bu bir muhalefet partisinin genel sekreterliğinden iktidarı bir bakanlığa atlayan bu "Eski Solcu Dönek Sahte Aydın Prototipi" çizememiştir.

Onu kat be kat aşan, döneklik sınırını iyice zorlayanlar, sol ya da sağ bir muhalefet partisinin saldırgan ve hatta küfürbaz genel başkanlığından, iktidar partisinin bakanlık, başbakan yardımcılığı, parti sözcülüğü gibi koltuklarına atlayanlardır.

Elbette bu "Eski Solcu Dönek Sahte Aydın Prototipinin" çok özel bir hali, hapse girip çıkmış olan bazı politikacı ve medya mensuplarında görülür ki, onlar

uğradıkları haksızlıklardan ve çektikleri izzetlerden dolayı "sınıflama dışı" tutuyorum.

Siyasal döneklik açısından bu "Eski Solcu Dönek Sahte Aydın Prototipi" çok dikkati çektiriciğin, o kategori ile çözümlemeye başlamış.

Fakat gerek solda, gerekse sağda, farklı partiler arasında dolaşan dönekler, hatta isimlerinin önüne "fırıldak" lakabı alırlar bile vardır.

Amma bir liderin bir partiyi tümünden, "hesap sormazsam namussuzum" dediği bir başka partinin koltuk değneği haline getirdiği davranış, siyaset literatürü açısından "döneklik sayılamayacak kadar asil ve vatanperverane bir davranıştır!"

Siyasetteki "Dönek Sahte Aydınlar" konusu ilginç bir biçimde "Eski Solcuların" tekelinde görülmektedir.

Çünkü sol eğilimli olan veya sol eğilimli görünen partilere katılan "Eski Sağcı" politikacılar, sağcılıklarından, tutum ve davranışlarından, söylem ve eylemlerinden, hiç de vazgeçmiş görünüşleri için, dönek sayılmazlar.

İktidar için fikirlerinden, savunduğu ilkelerden, söylediklerinden ve yaptıklarından, yani şeref ve haysiyetinden fedakarlık eden kişi saygın olabilir mi?

Şağdaki ve soldaki "Politikacı Dönekler" konusunu kapatmadan önce, mesleği icabı, hayatının sonuna kadar, kansere yol açtıkları için, kömürle çalışan termik santrallerla mücadele edeceğini söyleyen ve sonra bunların lehine oy kullanan bir politikacının doktorluk mesleğine ahlaki için bir yüz kararı olduğunu ve dönekler kitabında bile yeri olmadığını belirtmiyim.

Sevgili okurlarım, "aydın olma iddiasında bulunmayan" hiç bir döneği suçlamıyorum.

Çünkü onların topluma yaptığı kötülük çok sınırlıdır.

Onlar kendi küçük çıkarları için "Döneklik" yapan küçük insanlardır.

"Aydın Olma İddiasında Bulunan Dönekler" ise kendilerine inan, güvenen insanları, kitleleri yanlış yönlendirdikleri için

önemlidirler.

Yazımın başında belirttiğim, "Dönek Aydınlar" sözü, "yaşayan ölü" gibi bir oksimorondur:

Çünkü hiç bir "Gerçek Aydın Dönek Olamaz".

Elbette "Gerçek Aydın" veya sadece "Aydın" sıfatını iyi tanımlamak gerekir:

Bence Aydın, insanlık tarihini özümlemiş olan, kendi toplumu için de bu tarihe uygun olan, özgürlük, adalet ve demokrasi hedeflerini savunan, bunun için çalışan kişidir.

Bir başka deyişle, içinde yaşadığı toplumun bütün bireyleri için özgürlük, adalet ve demokrasi amaçlamayan kişi ne kadar bilgili olursa olsun, hatta "allâme-i cihan" da olsa "Aydın" sayılmaz!

Dolayısıyla, ırkçı, dinci, mezhepçi, okur yazar, bilgili bir kişi; özgürlük, adalet ve demokrasiyi sadece belli kimliklere sahip kişiler için istediğinden, gerçek bir "Aydın" olamaz.

Türkiye'de de dünyada da "Gerçek Aydınların" en büyük trajedisi, yeterince anlayışlamak, haklarını savundukları geniş kitleler tarafından benimsenmemek, hatta linçe uğramaktır.

Dolayısıyla, "Gerçek Aydın" olmak için SAĞLAM BİR KARAKTER ve GÜÇLÜ BİR KİŞİLİK gerekir.

Türkiye'de ve elbette dünyada, kamuoyunun "Aydın Sandığı" pek çok kişi, iktidar için, (para, makam, toplumda siyasal veya bürokratik bir yer sahibi olabilmek, belki de sadece saygınlık kazanmak için) şeref ve haysiyetinden fedakârlık etmeye hazırdır.

O nedenle de "Gerçek Aydın" olamazlar:

İktidar için fikirlerinden, savunduğu ilkelerden, söylediklerinden ve yaptıklarından, yani şeref ve haysiyetinden fedakarlık eden kişi saygın olabilir mi?

Şeref ve haysiyetinden iktidar için fedakârlık eden kişiye "Aydın" diyebilir misiniz?

MURAT ERTEL

Madam Mari

Madam Mari

Madam Mari'nin ikonası

Madam Mari Rusya'da

Madam Mari'nin kocası

Anneannemin en iyi arkadaşlarındandı. 1917 devrimi ile Türkiye'ye kaçmak zorunda kalan beyaz Ruslardandı. Rusya'da zengin ve asilzade eşi ile rüya gibi bir hayat yaşarken her şeyi bırakarak İstanbul'a gelmişlerdi. Kocası ilkin birtakım garip işlerde çalışmış ancak kahrından ömrü pek kısa olmuştu. Biz de tanımadık ancak aramızda anılarda yaşayan bir hayalet gibi hep vardı.

Madam Mari Rusya'dan yanına bir tek çok sevdiği ikonasını alabilmişti ve o hep odasında asılı dururdu.

Anneannem ve annem onu bir doktorun yanına sekreter olarak yerleştirdiler ve muayenehanede yaşamaya başladı. Onu bazen alıp dışarıya çıkarıyor bazen evimizde misafir ediyorduk.

Mari teyze ile birbirimizi çok seviyorduk. Hep bana çikolata, sakız ya da şekerleme gibi şeyler almaya çalışırdı. Oysa ki çok az parası vardı ve para verildiği zaman zorla alırdı. Sonra Mari Teyze portakal kabuklarından bize reçel yapmaya başladı. Hayatımda yediğim en güzel portakal reçelleri idi onlar, sevgiyle yapıyorlardı.

Hikayeleri çok güzeldi ve inanılmazdı, örneğin zenginliğini anlatmak için bir giydiği kürkü bir daha giymediğini söylemişti. Hayat sevincini hiç kaybetmedi. Ben de onu hiç unutmadım, o gülüşünü, o tatlı bakışını, başımı okşayışını ve sesini hep hatırlarım.

Madam Mari bu dünyadan ayrılınca tek varlığı olan ikonasını anneme bıraktı. O ikona halen evimizin salonunun duvarında başka resimler ve fotoğraflar ile yarenlik ederek asılı durur.

Sineğin fendi, çileğin şenliği

- Nasıl oluyor kardeşim, küçücük belde gelip bizim meydanda şenlik açılışı yapıyor? Kendi beldelerinde yaparlar!
- Başkanım anıt meydan yok belde, o sebeple...
- Yapalım bir anıt meydan oraya, nedir yani!
- Kabul etmiyorlar efendim, zaten vakit kısıtlı...
- Aynı gün, aynı saatte, bir de bizim meydanda iki şenlik açılışı... Olacak iş mi bu yahu!

oradan kaçan sinek bizde alıyor soluğu, ne yapalım yani?"

"Sen daha çok bas o halde, biraz da bizdeki gidiversin oraya!"

"Şu şenlik bir bitsin kökünden çözeceğim bu sorunu vallâ, az sabredin yeter."

Belediye başkanıyla şenlik komitesi toplantı halindeyken, gazetesini büyüteçle okuyan züccaciye Emin Amca ve işitme kayından muzdarip, kulağında işitme cihazıyla her daim bağırarak konuşan emekli sağlıkçı Erhan Amca önderliğindeki bir grup kalabalık, merdivenlerden çıkıp başkanın odasına yönelmişlerdi. Başkanın özel kalemi Ahmet ayakta, şaşkınlıkla vaziyeti kontrol etmeye çalışıyordu.

Yaşam kaynağı tarım olan kasaba ve belde halkı yerfistiğundan vazgeçip, geliri daha çok olur diye çileğe teslim olmaya başlamıştı. Bu yeni ürüne tanışan tarımcıları desteklemek ve onlara moral vermek için hem kasaba hem de belde belediyesi şenlik yapma kararı almıştı. Birleşip güçlü bir şenlik yapabilirlerdi elbette, fakat iki rakip partiye mensup olmaları nedeniyle bu fikre yanaşmamışlardı. Ve akabinde bu şenlikler, kasaba siyasetinde her şeyden daha önemli hale gelmişti. Bakanlık müsteşarı, il valisi, milletvekilleri, bürokratlar, kaymakam, kasaba mülki amirleri aynı gün, aynı saat, açılış aynı anıt meydanda gerçekleşecek iki şenlik için de davet almışlar, şenlikleris ayakoymak konusunda ne yapacaklarını şaşırılmışlardı. Kasaba belediyesine, "Siz büyüksünüz, alttan alın," telkinleri işe yaramamıştı. Bakanlık belde belediyesinin partisinden olunca, müsteşar, bakan onayıyla duruma el koyup ilk töreni beldeye verdi. Bakan onaylı müsteşar tavrına vali dâhil protokol davetlileri de söz edemedi haliyle.

Kasaba siyasetinde üçüncü olmadığından, ikinci olmak zaten yenilmek demektir. Şenlik açılışı ikinci sırada olmak bir zarafet, incelik, bir ev sahipliği hali olamazdı. Düpedüz, yaklaşıp anıtları etkiledi. Zaten sinek sorunu gibi bir dertle uğraşırken bir başka sorun daha kaldırılamazdı. Kasabanın belediye başkanı, "Develere bile parti bayrakları asacaksınız, kim var kim yok herkesi kortej

ERDAL GÜNEY

"Durun Emin Amca, Erhan Amca! Nereye böyle?"

Erhan Amca olanca sesini koyuverip, "Karışma sen Cibılların Ahmet, yerinde mi başkan, sen onu deyiveri!" diye bağırırken kalabalık çoktan kapıyı açıp başkanın odasına dolmuşmuştu.

Koltuğunda zıplayan başkan "Bu ne hal Emin Amca, ne oluyor yahu!" derken "Başkan yetti galan! Ya bu işe bi son verisin ya da olacaksınız sendüşün gayrı!" diye yapıştırdı Erhan Amca.

"Elimizin geleni yapıyoruz Emin Amca, müsterih olun lütfen."

"Seçimler yaklaşıyor, bilersen başkan!" diye çığdırdı Erhan Amca tehditkar bir tavrıyla.

"Erhan Amca bağırma Allah aşkına, uğraşmıyoruz iste. Komsu belde basıyor ilacı,

Tam bunlar olup biterken kalabalığın içinden bir yerden "Sinek zulmüne son!" diye kartona yazılıp çıtaya çakılmış sekiz on kadar döviz yükselmeye başladı, ardından da sloganlar ve bağırtilar. Ortalık tam bir cümbüş yerine dönünce protokol alelacele meydana dan ayrıldı.

yürüyüşüne katacaksınız, görsün bakalım müsteşar efendi kiminle aşık atıyormuş,” diye bitirdiği demecini son cümle haric genelge olarak yayınlattı kasabada. Aslında bütün bu mevzuların müsebbibi, fakültelerini yeni bitirmiş, iş güc, askerlik zamanı beklemeye boşluğundaki dört arkadaşlık. Beldenin belediye başkanıyla görüşüp, “Sizin adınızda kültür sanat merkezi açalım; müzik, koro, halk dansları, tiyatro çalışmaları yapalım; birbirimizle memleketimizi paylaşalım. Yoksa King masasında birbirimizi yemekten heba olacağız,” dememizle başladı her şey. Şenlik fikri de başkanın tamam demesinin ardından gelmişti. Bilemedik elbette bu fikrin kasaba ile belde arasındaki siyasi çekişmenin merkezine oturacağını.

Züccaciye Emin Amca sinek ısırığı alerjisinden yüzü gözü şiş, sağlık ocağından çıktığı gibi soluğu kahvede almıştı. Sandalyeye çök, pazardık günlerinden kalma hitabet yeteneğiyle ajitasyon çekmeye başladı. “Gör ahali gör! Şişen yüzümü, kaşımaktan kızarmış, cıbarmış tengeçizimi gör! Bu iş hallolacak ya da oy moy yok bu başkan! Kahvedekilerden biri, “Şu şenlik geçsin halledeceğiz dedi adam, Emin Ağa,” diye söylenince, “Ne şenliği yahul Biz bekleyeceğiz bu de mendebur sinekler bekleyecek mil Resmen cibindirğin içinde yaşıyoruz kardeşim!” diye ıssan etti Emin Amca. Kahvedeki başkan destekçisi müdavimlerden biri, “Ağır konuklar gelecek Emin Abi, müsteşar, valı, milletvekili falan... Onlarla uğraşarak bir de senin benim sineklerle mi uğraşın adam!” diye araya girdi. “Demek konuklar ağır!” dedikten sonra, “Üş beş kişiyi de ardına takip kahveden hınzıra gülümseyerek çıktı Emin Amca...”

Şenlik hazırlıkları bir hayli uzun sürdü. Kasabadaki anıt meydana anayoldan kortej halinde yürünecek, çelenk sunulacak, ardından saygı duruşu ve İstiklal Marşı okunacak. Sonra beldeye geçilecek; etilipav, çileğin suyu, yoğurdu, pastası falan derken en iyi çilek yetiştirilenlere ödülleri verilecek; çilek yetiştiricileri konuşmaları, seminerler vsaire... Arabaların park yerleri kireçli çizgilerle belirlenmiş zaten, kargaşa olmayacak, ortalık kirlenmeyecek, aksamında da kültür sanat merkezitenkilikleri gerçekleştirilecek ve finalde de bütçe yokluğunda ana alınılmış topu topu iki ucuz havai fişek patlatılacak ki bu da kasaba ve belde tarihinde ilk olacak... Ve dahi bir sürü ayrıntı, ama altından kalkılacak çekilmeden program defalarca kere gözden geçirilip küçük çaplı tatbikat bile yapılacak.

Fakültede öğrenciyken bir kolejde derslere girmiş arkadaşımızın “münevislik” edip ortaya attığı fikir yüzünden, her birimize ayrı ceket, gömlek ve pantolon dikilmesine karar verildi. Kortejde yürürken koleji havası etkileyici olmuştuk da, falanmış da... “Olum burası kasaba, şehrin koleji değil, bir kul topkantar kurtulamaz,”

desek de nafle. Bizim itirazlarımız kâr etmedi, başkan harika bulmuştu öneriyi bir kere. Terzi Durmuş Abi alelacele çağırıldı, dördümüzün de ölçüleri alındı.

Şenlik günü geldi çatı. Bütün hazırlıkların çok iyi tamamlandığına inanancımızla, resmi tören yürüyüşlerinin de yapıldığı ana caddede kortej yürüyüşü için yerimizi aldık. Halk dansları ekipleri, çocuk korusu, tiyatro ekibi, konuk ekipler, çilek üreticileri... Kasaba nüfusuna göre, ellerinde balonlar, flamlalarla görkemli bir kalabalık. Kasaba ve belde halkımız da resmi tören günleri alışkanlığıyla, caddenin kaldırımını doldurmuşlardı. Klarinet ve davul ekibinin müziğe başlamasıyla kortej yürüyüşü koyuldu. Anıt meydana bir hayli yol vardı. O uzun caddenin başında alkışlarla ve müzikle inlemeye başladı. Yürüyüş ilerledikçe paralel caddeden de sesler gelmeye başladı. Seslerin kasaba belediyesinin bandosundan geldiğini anladığımızda, bizim klarinetle davulun sesi biraz arttı, lakin bastırmaya yetmedi. Şükürler olsun ki imdadımıza tüm ahalinin hep bir ağızdan eşlik ettiği mahalli türküler yetti. Yılarcaya propaganda yapışa, meydana giremeyen kasaba belediye kortejinin düştüğü halden daha etkili olamazdı. Küçük belde kortejmeydanda, koskoca kasaba kortejini yan caddede bekliyordu. Atatürk anıtına çelenk konulması ve saygı duruşunun ardından İstiklal Marşı okundu. Herkes protokole ve halka yapılacak konuşmayı beklemeye başladı.

Büyük bir sessizlik hâkimdi. Beklemesi süresi uzadıkça hafif bir uğultu yayılmaya başladı meydana. Protokolden belediye başkanı bize bakiyor, biz başkana. Gururlu bir bakışma diye düşünürken, başkanın yardımcısı dibimizde bitti. “Başkan neyi bekliyorlar diye soruyor,” dedi. “Konuşmayı,” dedi. “Konuşmayı kim yapacak?” dedi. “İsmet Hoca,” dedi. “Eeee hoca ötürük olmuş, gelmedi ki,” dedi. Neee, bizim habermiz mi, ne olacak şimdi, falan filan derken bir telaş aldı bizi. Başkan protokoldeki yerinden ayrılp yanımıza kadar geldi. “Hallettiniz mi?” diye sordu. Nasıl halledelim, konuşmayı yapacak adam ötürük olacak zamanı şimdi mi bulmuş! “Sen konuşursun,” dedi başkan, konuşma metnini uzatırken de, “Aha metin var nasılsa,” diye ekledi. İtiraz etmeyi düşünen “Protokoldeki isimleri yazın bari,” sözleri dökülürdi ağzımdan.

Konuşmaya başladığımda meydana daki gürültü sona erdi. Konuşmayı bitirince tekrar, bu kez homurtulu bir uğultu yayıldı ortalığa. Ne olduğunu anlamaya çalışırken başkanın yardımcısı yanımda peyda oldu. “Kaymakamın adını okumamışsın. Başkan, kıksın tekrar anons etsin yoksa mahvoluruz diyor,” dedi. Bizim ekip çoktan

sıvışmış, ortalıkta görünmüyorlar. Müsteşar gider kaymakama kalırzı kaygısı protokoldeki başkanın gözlerinden okunuyor. Ne yapmalı diye düşünecek bir an bile yok. Dosdoğru protokole yürüyüp kaymakamın karşısında durdum. Sağlığı Erhan Amca gibi, tüm protokolün duyulabileceği yükseklikte, “Sayın Kaymakamım,” diye seslenince protokol dikkat kesildi. “Zatîîlinizin kasabamıza, beldemize ve dahi çilek şenliğimize katkılarını son derece kıymetli ve önemli. Şahsınıza ayrıca teşekkür bir borç biliriz, bu teşekkürü özet olarak huzurunuzda yapmak isteriz; teşekkür ve katkılarınız bizim onurlandırıcıdır, kabul buyurunsanız bahtiyar oluruz efendim,” diyerek durumu toparlamaya çalışırken, batıracağında kaymakam çözümünü kesti. Protokolün de işittiği bu cümlelerden mutlu olmuş olmalı ki, “Ne demek evladım, önemli olan kasabamız, beldemiz ve çilek üretimimiz,” minvalinde devam etti sözleri muhtemelen. Kaymakamın karşısında adeta sağlığı Erhan Amca olmuştum. Bağırarak konuşmuşum ve şimdi de ses duymuyor, sadece dudak okuyordum.

Tam bunlar olup biterken kalabalığın içinden bir yerden “Sinek zulmüne son!” diye kartona yazılıp çitaya çakılmış sekiz on kadar döviz yükselmeye başladı, ardından da sloganlar ve bağırılar. Ortalık tam bir cümüş yerine dönünce protokol alelacele meydana dan ayrıldı. Biz de şenlik açılışını gerçekleştirmenin rahatlığıyla, geldiğimiz gibi geri döndük. Meydana girmek için yan caddede bekleyen kasaba belediye başkanı kıkırmızı olmuş, sinirden bağırıyordu: “İş mi bu yaptığınız Emin Amca, oldu mu şimdi Erhan Amca!”

Ertesi gün kasabanın birbirine rakip iki gazetesi, farklı şekillerde verdi çilek şenliği haberlerini. Kasaba belediyesini destekleyen gazete, belde başkanı ve birörnek giyinen bir dört gencin fotoğrafını basıp “Belde Belediye Başkanve Daltonlar” manşeti atmıştı. Belde belediyesini destekleyen gazete ise başkanın ağzından yazmıştı manşeti: “Beldemizin çilek şenliğinde ara vermediği ilaçlama çalışmaları, kasabaya kaçan sineklerin beldemize geri dönmeleri amacıyla bir süreliğine durdurulmuştur.”

"Eğer cinayet birinci sayfada işlenir ve sen de romanın sonuna kadar hikâyedekilerin olay sırasında nerede olduklarını dinlersen, iç sıkıntısından ölersün."

Agatha Christie

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

1 Eylül 1890 - Ö: 12 Ocak 1976

ARZU ERKAN YÜCE

"Biryükseklğin, bir başıma olduğum biryükseklğin en uncağım, İnemiyorum. Yaşamıyorum. Ölemiyorum," Tezer Özlü, Yaşamın Ucuca Yokluk.

Hayat... "Türk edebiyatının "deli" kadınlarından Tezer Özlü, incecik ama kurşun gibi ağır kitaplarında sahici bir anlatımla ada, kader, isyan, mevlâ olma, cesaret, cömertlik ve iktisadîlik-poylaşım için çöküyor. Yanlız anlaşılmama, "deliliği" sahip olduğu ruhsal rahatsızlığından değil, toplumsal kalıpla, erkeğe egemen yazarlık kalıplarına, normlara kafa tutuşundan ilerilidir!

Yazının yaşamı ve eserleri arasındakimesa febeli belirsizdir. İlk gençliğindeki intihargirişimi, yaşamla ve ölümla dersen, yirmili yaşlarında "akıl hastanesi"ne yatırılan, tedaviyeküsünü, Çocuğluğumun Soğuk Geceleleri öğreniriz. Yazar tam da Bipolar Bozukluk'ta (manik-depresif bozukluk) görülün çökün ve taşkın dönemleri tarif ederek şöyle der: "...Onları dünyasında inliş kıylan bul denli büyük değil. Onların dünyasında çoklu delilik derecesine varmıyor. Onların dünyasında bunalm olum korkusuna, belki de ölümlü isteginedinöşümüyör."

"...Sonraki günlerde yıldırım gibi hızlı bir gelişme oluyor. Dünya çokgüzelsiyor. Gerçekdışi birgüzelliğe yaşığımış algılıyor, uykulanmıksalıyorum.Sanki yeteneklerim geliyor. Her şeyi daha iyi anlıyorum. Kısayükularbenihadında diri, dahocanlı kıyor. Yorumladım çalıyorum. İnsanları her zamankinden daha çokseviyorum. Sankionlarda benihadı çok anıyor. Yaşamın doğal akışını hızlandırıyor. Düşünce akışını hızlandırıyor."

"...Çocukluğa başlayan hastalık, yünü büyük bir derunluğuda bırakıyor. Bu dayanılmaz sessizlik ve isteksizlik, eylemsizlik ne? Yalnız yaşamaz saplantılarla başlıyor günün. Vatokatırhı çekmüyorum. Duyduğumu, okuduğumu, gördüğümü kavrayamıyorum..."

Tezer'in yaşamı, hastalıkları ve "aykırı" düşüncelerine katlanamayarak, toplumsaldeğer yargılarılayve tabaklara mücadelecinde geçmiştir. LeylaErbi'le Mektuplar'ında "burası bizim ülkemizde değil, bizi öldürmek isteyenlerin ülkesi," diye yazacaktır. Eski Bahçe-Eski Sevgi'de geçen "...Akılhastası olmanın korkulması, akıl hastası olmanın daha güç bir durum..." sözlerini günümüzde bile dalgamla vesilesi hâlinde gelen uşsal rahatsızlıklara yakanlamakyısı hakkında bir tarif sayabiliriz.

Tezer ve edebiyatı,avguşyüdeyergide uçlarda yaşıyor, tıpkı hayatını iki uç arasındağı gelgitlerle yaşığışi gibi. Eserlerinde neredesye sürekli bir biçimde yaşamla ve ölüme kafa yorarak, olaylarıyalın bir gerçekçilikle aktarıyor. İnternet ortamındakı okur yorumları, blog yazıların söyle birgözden geçirildikinde kimileri bunu "büyüleyici" kimileri -özellikle acı verici deneyimleri-"niteliksiz", "düz", "özenti", "taklitçi", "abartılı", "arabesk" bulmuyor. Özüme, depresyonu, intihar, yicetliyi iddia edilece de tüm yazılan ve hakkında yazılan eserler incelenildiğinde bunun bütünü yanştımadığı görülmektedir. Umutsuzluğu dillendirirken, akıl hastalığından, ölümünden ve intihardan söz ederken tabuları ters yüz eden, umuda kapı aralayan bir anlatıdır onunkisi. Yaşamın sağlamlasını defalarca yapmıştır. "Özel olan" kamuya açarak da birbaşkatı abuyıyıkışığı görülmektedir. Yarenlik ve güçlendiren bir pratik...

Yazının yaşamı ve ölümü kucaklama yetisi kimileri için esin verici kimilerine göre sahte ve tutarsızdır. Kendisine bir "son" olarak intiharyakışılmış, mekemeansı olduğuında yaşamla tutunma mücadelesi ve "cefale"

Kırılgan ve direngen

ölmesi bazı okurlar açısından daha kırılganlı yaratmış, yazarısahticilik ve tutarsızlıkla suçlanmıştır. Görünür o ki bazılar "sahicilik" taleplerinde daha fazlakan, vahset ve dram görmek istemiyor. Bir kadının kendisini iyileştirme ve "hayatta kalma" deneyimi olarak pek de gerçekçi, tutarlıgelmektedir. Yazdıklarının huzursuz etmesine, öfkelendirmesine şaşmamalı zira hem bir kadın hem de ruhsal rahatsızlığı olan bir olarak bu dünyada yaşamın güçlüklerini, gerçeklerini görmek istemeyenlerin yüzüneataerkininkadınayasadığı gibi bir öfkeyleotakat gibi çarpmaktadır.

Yayı Kredi Yayınları'ndan çıkan kitaplarının arka kapaklarında "Türk edebiyatının nostaljik prensesi" şeklindebahsedilir kendisinden; "gamlı", "yitik", "mahzun" ve "nostaljik" "prens" yakıştırılan, "dişi Özgü Atay" benzetmeleri yazan -yaşamını oddağı varoluş mücadelesinihiç sayarçasına- ataerkinin edilgen ve acı odın konumuna sıkıştırmaya hizmet etmektedir. Oysa O, "Tezer Özlü"dür, kırılganlığın kendisi pusula edip direngen bir yolculuk gerçekleştirmiştir.

Kitabını düzenleyen Ferit Edgü; Kitabına ne güzel yakışmış" yaşamın uncağyolculuk" derve"sürüdüğün iz, bir de baktın ki kendisi izin. Üstelik intiharı değil, yaşamı izin. İnsanlara doluyalınışgini"ni" sözleriylehem yazanın hem de kitabın sırrını bizzimlepaylaşıyor. Edgü'nün de dediği gibi Tezer kendi kendini sürmüştür, "Yaşamakla yazmak arasındakı sınırın silinmesi" Eserlerinde sürekli gitmekten söz eder, gider de... Kendinedir yolculuğu. Yolan kendinden, insandankinden,yeniden kendinden geçer. Özümlü bulmaya ve kendi olmaya adanmış bir hayattır onunkisi. Kaçargibigörünürkenyaşamıve ölümü bağına basarak. Kalanlar'da; "Aca ile bağlantılı mutluluğundan çok memnundur." der. Acıyı ve yaşamın tüm gerçekliğini kucaklamaya gönüllüdür: "Dünyanın acısı olmasaydı taze yeşil yapraklar üzerindeki güneş ışınlarının anlamı olmazdı," diye yazıyor.

Hiçliğin içini doldurma gayretinde olduğu sezilmektedir. Yaşamın Ucuca Yokluk'ta; "Bütün günlerini içerek geçiren, genede çalışabileninsanlar hep kıskanırlar. Belli bir sahoşluk içinde yüzünüze dayanmak daha kolay" diyerek yazıya aykırı dayanabilmenin yollarını araştırıyor. Bir yandan fakrlı ve aykırı olmanın acısını çekerken diğer yandan bu

farklılığı gözü gibi bakmıştır.

Yaşamında ve yazılarında kendiliğın, aykırılığın sınırlarını araştırıyor; deliliğın ve aklın cıvanada doluyor; özgürlüğün ve "kadın gibi" olmanın pesine düşüyor. Cinselleşme, kadın ve erkek bedenseliliğın sansürsüzce yazıyor, yazılanları tüm arzu ve duyguları yasarken okuyadıyastmış, arzularınınmüddüşüz hakikatin peşinde cesurca koşarak utarı tabusunu yıkmıştır. Pek çok kadının, "öteki" nin anlaşılması hissetmesine, hayatta kalmasına, yaşam, yüzünüze dayanabilmesineyardımı olmuştur ve olmaktadır. Bir kadının kendi benliği ve bedenseliliğın yakından temas etmesi ve bunu dillendirmesi, kendisi ve toplum için sağaltıcıdır denilebilir.

Yaşamı, yazdıklarına bir nakış gibi işlenmiştir. Genel gerçek kabullerden, eril dilin sembol ve yazma biçimlerinden uzak olduğu ve "kadınlık" bildirdiği içinkimilerinceanlaşılmakta güçlükçekilen, yer yer değersizleştirilen biryazardır. Kuşkusuzkızıldan okuru can evinden varurken çoğu erkek okuyat bile gerçeğiyazdıkları. İnsanın, özellikle kadınların içgüdüleriyle, benliğile, bedenleriyle temas edebilmesi için esin olan bir anlatı dilini kullananmıştır. Kadınlık ve ruhsal sağlığı konusunda dayatılan normlar dışında da

hayatlar vardır, hem de bir hayli. O nedenle Tezer Özlü'nün yazdıklarına yadeganıyanların onun yazılığında değersizleştirilen bakış açısı bir bakıma bu normları benimseyen insanların bakış açısıdır. Kapana kısılmış ve mağdur olarak görmek isterler kadını,ötekini.

Eserleri birbarkuma hesaplama ve ögürleme metinleridir. Özdeğim kurduran öyküsünü kaleme alışıtm etiketleri sıkıyıp atar. Hem kadınlara yönelik hem de depresyon ve bipolarbozukluk hakkındakı damgalamaları ters yüz edecek bir olağanışmave yüzleşme anlatısıdır kitapları, hayatı... Bilinen bir isim, hayran olunabir yazanın manik-depresifbozukluktan mustarip olmasının, hostalığının ve yaşama tutunmaserüvenini eserlerinde olduguyıbiaktarma cömertliğinin benzersüreclerden geçen bir okurün son derece güçlendirici bir deneyim olduğu muhakkak.

Yaşamıveyazdıklarıyla günümüzde debüyükbir güç veilham kaynağıolmayışıdırÖzlü.Kalanlar'da "Sunu öğrenmelisin: sen hiçbir şey yapamaz değilsin. Seni senden kalan toplumdur." diyerek güç veren yazar, yüzünüze dayanabilemek için yazmıştır: "Yazara acılı olduğu için yazılır. Duygular taşığı için yazılır... İnsanın kendili zavalılığının sıyrılmak çok güç bir işlemdir. Ama insan bir kez bu zavalılıktan sıyrılmayagörsün, o zaman yaşamı kendi egemenliği altına alabilir. İşte böylesi bir egemenliği bir iki kişiye daha anlatmak için yazi yazılır. (Ya da kendi kendine kaniatlamak için). Çünküinsanınkisiölmez özgürlüğü, kendiyünyasına egemen olmasıyla başlar. Dünyasına egemen olan insan, acılan çokyüya, bunalmıyayaratmaya, sevgisizliğı sürekliışka dönüştürebilir. Bendünyama egemen olmayı edebiyatı öğrendim."-Yaşamla Ve Ölümle Hesaplaşmak İçin Yazıyorum, Yüzünüze Dayanabilemek İçin. Dayanabilmek için.

Yaşamın Ucuca Yokluk. Tezer Özlü, İstanbul: YKY, 2013. Çocuğluğumun Soğuk Geceleeri. Tezer Özlü, İstanbul: TKY, 2000. "Sevgi ya da Sanat Dışında Erbi'le Mektuplar. İstanbul: YKY, 2014. Eski Bahçe - Eski Sevgi. Tezer Özlü, İstanbul: YKY, 2015. Kalanlar. Tezer Özlü, YKY: İstanbul, 2015. Yaşamla Ve Ölümle Hesaplaşmak İçin Yazıyorum, Yüzünüze Dayanabilemek İçin. İstanbul: YKY, 2000.

Fikrî firârî bir kadın

*"Uzun süredir gitmek istiyordum buralardan.
Nereye?
Herhangi bir yere. Burada hiç kıpırdamadan
ölmek için."
Eski Bahçe*

Birkaç saat farkıyla yaşamı boyunca izini süreceği Pavese ile aynı gün doğar Tezer Özlü. Arnavut kaldırmı Simav'daki o küçük eve kumral bir bebek gelmiştir ağabeyinin deyimiyle. Memur anne ve babanın idealizmi sonucu Simav, Ödemiş, Gerede kasabalarında geçer çocukluğu. Kapalı ve küçük kasabalarda geçen çocukluğu, yazdıklarının kaldırmı taşları olur dizilir yan yana. Kaleminin farkındalığı, fikir arayışları burada başlar. Ablasıyla (Sezer Duru) el ele Ödemiş'ten kentin dışına kadar yürümeye başlamaları da bu arayışın ilk kanıtı sayılabilir. Elbette bu yollar bir kasabadan daha fazlasına çıkıyordur, dünyanın bilinmeyen kısmına açılıyordur onun için. Bir söyleşisinde bu inancını şöyle ifade eder Özlü: "Dört bin nüfuslu bir Anadolı kasabasında dünyaya bakmayı öğrendim. Altı yaşındaydım. Dünyanın sonsuz büyüklüğünü hissettim ve gitmem, çok uzaklara gitmem gerektiğine inandım..."

Çocuk yaşta Beyoğlu ile tanışması daha sonra mini eteğiyle Beyoğlu'na çıkışı, içine doğduğu bu dar dünyaya bir bakıştırdı.

Avusturya Kız Lisesi, dünya klasiklerini yakından tanınması, Demir Özlü'nün genç kütüphanesi ve genç edebiyatçılarla dolu odası, Beyoğlu'ndaki Baylan pastanesi Tezer Özlü'nün edebiyatla iç içe olmasını sağlamıştır. Zamanla gerçek dünyanın edebiyat olduğunu kavraması da yakından tanıdığı, özel bağlar kurduğu edebiyatçılar sayesinde. Dostoyevski, Gogol, Tolstoy, Çehov, Camus, Rilke gibi yazarların yapıtlarını ortaokul döneminde okuması, onun edebiyatının özgün bir hâl almasına yardımcı olmuştur. Bu isimlerin yanı sıra Pavese, Kafka, Svevo onun hiç kopamadığı, kendiyile özdeşleştirdiği isimlerdir. Öyle ki yanından ayırmadığı bir Pavese posteri bulunmakta, sabahın altısında Kafka'nın doğduğu evin karşısına dikilmekte, yaşamı boyunca onların ölümünün izini sürmektedir.

Türkiye'nin iç kapalı bir dönem geçirdiği 1960'lı yıllarda henüz lise öğrencisidir Tezer. Öğrendikleriyle, çevresinde gördükleri çatışmaya başlar zamanla. Ülkenin ağır havasını daha fazla solumak istememesi, artan Batı ilgisiyle Avrupa'ya ilk gidişi 1961 yazında olur. Dikiş yerinden açılan bir giysi misali ard arda kopuşlara neden olur bu ilk gidiş. Liseyi yarıda bırakır ve bir kamyonla Paris'olculuğu başlar. Sanatın her daim parlak olduğu Paris elbette onu büyülemiş ve burada kalma isteğini artırmıştır.

1950 kuşağının varolma çabalarına şahit olduğundan, çoğu zaman bunun sancılarını duyduğundan farklı bir görüşe sahip olmuş, gençyaştaduyarlı bir tavır takınmıştır. 19 yaşındayken bir roman kaleme aldığı bilinir, ne yazık ki kaybolmuştur. Avrupa'dan sonra Ankara'da geçirdiği yıllar edebiyat sayfasında kalıcı izler bırakmasını sağlamış, manik-depresif tanısı, çevreyle uyumsuzluk ve hassas yapısı yazma isteğini artırmış, sığınağı olmuştur böylece edebiyat. Ankara yılları bolca çeviriyleve sevdiği yazarlar üstüne yaptığı okumalarla verimli geçmiştir. Fakat bu şehir de yetmemiştir, dar gelmiştir ona. Rahat olmasına rağmen, artık sevimsiz bulduğu bu kenti de terk eder. Oysa ülkenin neredeyse her kentinde aynındır koşullar. Siyasilerin otorite baskısı, hapis yatan, işkence gören ve ölen yakın arkadaşlar, toplumun her kesiminde bir alt etme çabası onu daima gitmeye / kaçmaya iter.

Gündelik hayatta dahi bu denli uyumsuzlukla karşı karşıya kalması, yaşamadığını anlaması, kendine has edebiyatıyla bir mücadeleyle girişmesine vesile olur. Yazdıkları dış dünyaya bir tepki olarak okundu, okurları da onun cümleleriyle bir başkaldırıya katılmış oldu. Kasabadan sonra hayatı yeni kentler ve ülkeler arasında geçen Tezer Özlü yazmak için dünya ile ilgisi koparmak gerektiğine inanıyordu. Öyle de oldu. Yazmak, kaçtığı

dünyaya karşı bir eylemi. Yalnızca yazmak, yalnızken yazmak istiyordu. Çocukluğundan uzlaşarak ve birçok yere / insana değdikten sonra kendi dünyasını yarattı. "Yolcu yazar" olarak anıldı. "Ben zaten yeryüzünün neresini benimsedim ki?", demişti Leylâ Erbil'e yazdığı mektupların birinde (s.52, 1984). Hiçbir yere ait olamayışı, daima yollarda oluşu hepimizin kırar fikriydi. Okurları adına iç çekti yazdıklarıyla. İsviçre'ye yerleşme kararı aldığınd iç çekişlerine sebep olan sıkıntılardan kurtulmayı düşlemişti. Sekiz yıldır kalorifer sorunu çözülemeyen bir ev, on dört yıl boyunca ayakkabılarını koyacak bir yer bulamaması, ülkenin gitkice edilen yeminler ve sonunda temelli bir gidiş... Eğer kalırsa artık yaşamda hiçbir şeyi değiştiremeyeceğini yazmıştı Erden Kural'a yolladığı ayrılık mektubunda. "Ne acı..." diye bitiyordu vedası.

"Biz öylece bankın üzerinde oturuyorduk. Herhangi bir kentte. Varolmanın herhangi bir zamanında. Tanıdığımız tek güneş ısıtıyordu. Ben geçmişimi unutmuş, ne geri dönmek ne de ileride gitmek isteyen bir insan olarak oturuyordum." (s.122, Eski Sevgi, 1982)

Burada kansere yakalanmış Tezer Özlü. Artık mühim değildir. Gitmeler, kalmalar düşünderine olup bitiyordur hep. Hastalıklı birlikte hayatla mücadeleli bırakmıştır bir anlamda. Sigaraların yeterince zehirli olmasından dertyanan. Dünyanın en büyük acıları onu bulmuştur ve yakınmak yerine ölmeme izin verin diye yalvarmıştır. Henüz hayatı tayken ölümle hesaplaşması onu cesur kılmıştır belki de. Kafka'nın ve Pavese'nin can yacısı bu dünyayı terk etmeleri de bir sebep sayılabilir tavırına. Duyduğu acıya rağmen tedavileri reddetmesi bu acının son olmasının istemesinden gelir. Kırk üç yıllık hayatında acılara ve ölümlere de ortak olmuştur. 18 Şubat günü, bir kurtuluş olarak mı görmüştür bu son gidişi? Göçmen kuş misâli dünyadaki kısa süreli bu konukluğundan geriye öykülerini, düzyazılarını, mektuplarını bıraktı Tezer Özlü. İlk kitabı Eski Bahçe'den ölümden sonra yayımlanan yazılarına kadar hep bir kavganın izini sürmüştü. Neydi onu bu denli yakın yapan okuryla? Elbette onun iç sesi gibi işlemesi metinlerini, kendi sesini.

"O salt yaşadıklarını, oradan süzüleni dile getirmektedir.", demiştir Leylâ Erbil. Yazdıklarıyla okurları arasındaki bağı içtenliğine, yaşadıklarının gerçekliğine bağlamıştır. Ne ki kendi içinde geçire gündüz

mücadele veren bir insana Freud'un yeni yöntemleri de çare değildir. İyileştirilmesi gereken bir toplum vardır önce. "burası bizim yurdumuz değil ki, burası bizi öldürmek isteyenlerin yurdu!" diye yinelemesi de "iyi etme" çabalarının, bulunduğu yerde mümkün olmadığını anlatır. Modern denilebilecek bir yaşamın çıkmazlarını kaleme alırken hiçbir zorlama görülmez metin üzerinde, fakat iç savaşlarından kalkanlardır cümleleri. Bir ömürlük yutkunmadan sonra parça parça dökülür kelimeler.

Tüm açıklığıyla vardır o, aldanışıyla ve aldatışıyla. Kliniklerde geçirdiği günleri, intihar girişimlerini başka bir yaşamınışı gibi soğukkanlı bir tavırla yazıyor. İntihara hiç uzmanmamış, ölüme hiç yaklaşmamış gibi.

"Yoksa yaşadığımız her an böylesine geçmişin ağır anılarımla mı güçleşiyor.", demişti Yaşamın Ucuna Yolculuk'ta. İletişimsizlik; insanlarla, kentlerle, sistemle uzlaşamama,

acılarla birlikte yaşama korkusu uzakları çağıştırdı ona. Kalışı hırpalanması demekti.

"Gitmek" hiçbir yere gidemediğinde filiz veren bir fikirdi. Fakat gitmekle kalmadı, dalları başa bahçelere uzandı, o uzak bahçelere de kök verdi. Hayat, öünde sonsuz duraklar olan bir yoldu. Yola çıktı. Bu artık bir kırardı.

Her gidişinde, tüm kaşıları tükettiği zaman da "Fikri Fırârî

Bir Kadın" olarak kaldı. Ardından bu yolculuğun izini sürenler, fırâra yetlenenler oldu. Yalnızlığı göze almayı öğreten, ölüme olduğu kadar yaşama yakınlığı sorgulatan tavırları okurlarına sayfalar dolusu ipucu bıraktı. Acının tadını çıkarabilecek kadar yalnız kalmayı arıyordu. Aradığı şey değişen görüntülerin hiçbirleriyle uyuşmadı. Yeryüzüne bir gözlemci olarak geldiğini düşünmeye başladı. Sonu gelmeyen yolların seyircisi, ne aradığı yabancıyı ne de aradığı sıcağı bulabilirdi. Bu kesintisiz yolda oluş hâli, o rüzgârını buluncaya dek sürmekte. Eski kentleri, yeni ve çirkin yapıları tüketmeye devam edecekti. Ait hissedeceği yeri ve zamanı keşfedene dek. Bir yere yerleşmek aynı gündelik dertlerin devamı

etmesi demekti biraz da. Oysa yeryüzü, mesafeler ayrılmaksızın, ölü toprağıyla örtülüydü. Her yolculuk, aşılabeceğini sandığı şeylerin yanılgısı oldu. Tüm öyküler, özyaşım dâhil, ne de cesur işi. Başından beri yola çıkış, yolda iyiyi ve kötüyü tanıyış. "Yaşamı cesur yaşamak gerek. Yaşamı dayarak yaşamak gerek. Yaşamı insafsızca yaşamak gerek. Yaşam sert. Yaşamı sert yaşamak gerek. Aşırı duyarlılıkları, garip aile bağlarını zamanında yenmek gerekiyor. Kendi kendine cesur olan insan, neden ölümünü cesur ve istekle ölmesin? İstekle yaşayan insan neden istekle ölmesin?" (s.109). Ölümünü bile bile tedavii reddedini de açıklıyor bir anlamda. Yaşadığı her anla hesaplaşması vardı, reddedilmiş, kabul görödüklünden daha çoktu kuşkusuz. İnsafsız evren yasalarına karşın insanın da insafsız olması gerektiğini söyledi. Yaşamın ve ölümün canını okudu. Ürkek bedeni ölüme giderken: "Ölüyorum devrimci mücadeleyle bensiz sürdürün!" diyecekti.

Maksadım, hem kitapçı gözüyle hem vefa borcu sayarak çok satanların kalabalık raflarında okuryla bakişan bu kadını görmeye çalışmaktır. Yollarda oluşu hayatta kalış öyküsüyü onun. Tanık olamam istedim. Niyetim biraz da olsa sıradanlaştırılmış melankolisini açık etmekti. Hüzün yazarı olarak aldığı yerleri kazıyordu. Gönüllü sürgünleri deşmekte. Fırar fikrini oluşturan siyasi ve toplumsal sebepleri, bozkrı ve çocukluğu, aldanışları ve aldatışları, aklını koruma korkularını... Tezer'.

"Bir Arkadaş için"
Aşağıda yatıyorum

Sokağa bakan pencerenin yanındaki divanda
Bir ses birden bir olay oluyor
Kulağımın dibinde
Bir dal bir cama vuruyor
Tezer

Can YÜCEL

Tezer Özlü'ye dair

"İnsan yirmi yaşında ya toplumun akılla
bağdaşmayan düzenine girer ya da var olur."

Yaşamın Ucuna Yolculuk

10 Eylül 1942'de Kütahya'nın Simav ilçesinde başlar Tezer Özlü'nün yeryüzü konukluğu. Ülkelerin saat farklarını hesabakataınca çok sevdiği Pavese ile aynı gün doğduğunu öğrenir. İdealist, öğretmen anne ve babasının çocuğu, Demir Özlü ve Sezer Duru'nun kardeşi, Arapça ezgiler mırıldanan babaannenin torunudur Tezer.

1948 Gitmeyi, daha sonra yaşamıyla özdeşleşecek gidişi, kaçışı ilk deneyimlediği zaman. Ablasıyla el ele Ödemiş'ten çıkarak kentin dışına kadar yürür. Çocuk zihninde bir sınır belirir. Ve yaşamı boyunca o sınırı aşmak için savaşır. "Dört bin nüfuslu bir Anadolu kasabasında dünyaya bakmayı öğrendim. Altı yaşındaydım. Dünyanın sonsuz büyüklüğünü hissettim ve gitmem, çok uzaklara gitmem gerektiğine inandım..."

1950 Gerede'de ilkokula başlar ancak annesinin tayiniyle İstanbul'a gelir ve Taksim 29 Ekim İlkokulunu bitirir. İnsanı içine çeken zenginliği ve çok kültürlü yapısıyla Beyoğlu Tezer için keşfe açık bir kapıdır. Başına buyruk gençliğine giriş, varoluşsal bir yolculuktur bu.

1953 Avusturya Kız Lisesi'nde öğrenimine başlar. Demir Özlü'nün kitaplarla dolu odası sık sık edebiyatçılarla dolarken Tezer başkaldıran tavrıyla zihinlere kazınır; uçar, solgun bir kelebeği andırır. Bu dönem klasikleri okur, ilk isyanları başlar. Bir anlamda edebiyatla ilişkisi kuvvetli birdüğüm gibi burada atılmıştır. Kitaplardan duyarlar örmeye başlar artık, yaşamın gerçekliği edebiyatla özdeşleşir onun için. En yakın arkadaşıyla tanışır. 'Tüm' takma adını kullanır.

1961'tan Batı ilgisine Türkiye'nin buhranlı hâlinde kaçma isteği üzerine ilk kez Avrupa'yadır.

Çizim: Berrin Simavlıoğlu

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

31 Ekim 1982
gününe: "Kasım.
Ölme ayı..." diye yazar.

1982 Berlin'de katıldığı bir sergideyeşil
parlak ceketile ilgisiniçeken fotoğraf
sanatçısı Hans Peter Marti ile tanışır.
Peter, Tezer'den on yaşı gençtir ve
aralarındaki başka dönüşmüştür.
Ancak Türkiye şartları bu ilişkinin
evliliğe dönüşmesini zorlaştırır.

1981 "Ne acı..." diye
sonlandırıldığı bir
aynılık mektubu ile
sevdiği hâlde Erden
Kıral'dan ayrılır. Kızıyla
birlikte burs kazandığı
Berlin'ge dönerek *Bir
İntiharin İzidi* kitabı
Almanca yazılır.

1980 kısa, vurucu, çoğu
zaman akla ilk gelen kitabı
Çocukluğun Soğuk Geceleri
yayınlanır.

1978 ilk kitabı *Eski Bahçe*
yayınlanır. Takma bir isimle *Bir
Boşevin Anıları* adlı kitabı çevirir.

1973 bir kız çocuğu annesidir
ar tı. Deniz Gezmış'e
duyduğu yakınlıkla
çocuğuna Deniz adını verir.

1968 sinemacı
Erden Kıral'la evlenir.

1967'şinden ayrılıp.
Ankara'dan İstanbul'a döner.

1965 Ingmar Bergman'ın *Yaban Çilekleri*
adlı eserini Türkçe'ye kazandırır.

1964 Ankara'ya yerleşip Güner Sümer'le
evlenir. Türkiye Şeker Fabrikaları'nı müdürlüğünde
Almanca çevirmenlik yapar. *Yeni İnsan, Yeni
Ufuklar, Yeni Dergi* adlı dergilerde yazmaya
başlar. Edebiyatla iç içe bir yaşam sürerken
manik-depresif tanısı konur.

1963 okuldan mezun olmanın mühim bir şey
olmadığını karar vererek, liseyi yaradılarakır
ve önce Almanya'ya oradan da otostopla
Paris'e geçer. Güner Sümer'le birlikte edar tı
ve bir apartmanın çatı katındaki birodada
yaşamaya başlarlar. Parası kalmadığından
dönüş için dondurma satmaya başlar.

1983 yakın dostu Ferit Edgü'nün *Hakkârî'de Bir
Mevsim* adlı romanının sinemaya uyarlanması için
ısrar eden Tezer Özlü, Türkiye'de sansüretakılanbu
filmin Berlin Film Festivali'nde gümüş ayı olmak
üzere dört ödül bir den kazanmasına vesile olur.

1984 *Yaşamın Ucu Yolculuk* yayımlanır, Türkiye'de
yaşamını sürdüremeyeceğini anladığından İsviçre'ye
yerleşme kararı alır ve Hans Peter ile burada evlenir.
Artık zamanının çoğu okumakla ve yazmakla geçer.
Ömrü boyunca savrulmuş, gitmeyi ezeberlemiş ama
burada bir süre deolsahuzuru bulmuştur.

18 Şubat 1986 yaşamı boyunca izini sürdüğü ölüme
pekiyandır artık. Kimilerinin tedaviyi reddettiği
için intihar olarak görüldüğü göğüs kanserine
yakalanır. Yolculuklara koyulduğu gibi ölüme de
öyleceasetle atılmıştır sanki. Tezer, edebiyatımızın
üstünde incecik bir dal, kırılmıştır. 25 Şubat'ta
Aşıyan'da son yolculuğuna uğurlanır.

TEZER ÖZLÜ'nün eserleri

ÖYKÜ:

- Eski Bahçe (1978)
- Eski Bahçe - Eski Sevgi (ilk
öykülereeklenenlerle birlikte 1987)

ROMAN:

- Çocukluğun Soğuk Geceleri
(1980)
- Yaşamın Ucu Yolculuk (1984)

GÜNCE VE ANLATI:

- Kalanlar (1990)

SENARYO:

- Zaman Dışı Yaşam (2000)

EVİRİM KURAN

Kuşağının mızıkçısına mektup

Sevgili Tezer,
Sana bu mektubu kız kardeşliğimizin
yirmi yedinci yılı şerefine yazıyorum.
Seninle tanıştığımızda on yedi yaşındaydım;
bu dünyanın kurallarına bakılacak olursa
tanışmış olamayız zira sen yeryüzünden gide- li
yedi yıl olmuştu. Ama bazı bakılırların ölçüsü
bu dünyanın takvimleri değildir. Bizim seninle
kız kardeşliğimiz de öyle. On yedi yaşından
beri kalbimin sırça bir köşesindesin Tezer ve
ben biliyorum ki okuduğum her sözcüğün bizi
görünmez iplerle birbirimize bağliyor.

Seninle 1993'te Ankara'da Yüksel Caddesinde
İmge Kitabevi rafında tanıştık. Cebimdeki tüm
paramı kitaplara verdim, param olmadığında
da verseye aldığım yıllar. Hatta biliyor musun
bu yüzden İmge'nin şimdi adını hatırlamadığım
müdürüne küsmüşlüğüm devardır; çok borç
yapmıştım da kitap vermemişti; ben seni
korumak için daha fazla kitap vermiyorum
demisti. Kimseye borçlanmamak gerektiğini o
gün anladım. Neyse, dönelim o 1993 güzüne.
Rafta seni gördüm Tezer; inceciktin. Seni
aldım ve yola çıktık. Eve giden o uzun otobüs
yolculuğunda ilk romanın **Çocukluğun
Soğuk Geceleri** ile kız kardeş olduk seninle.
Belki benim de çocukluğumun soğuk geceleri
olduğundan çok sevdim seni. Şu satırların altına
çizdim ve sonra bir daha hiç ayrılmadık:

Karşı çıkmak istediğim evler, koltuklar, halılar,
müzikler, öğretmenler var. Karşı çıkmak
istediğim kurullar var. Bir haykırış!

Küçük dünyanız sizin olsun. Bir haykırış!

yolculuğumun başladığı yıllar.

O günden sonra bütün kitaplarını okudum.
Başkalı da okudu elbet. Ama onlara da kız
kardeş oldum mu Tezer emin değilim. 43 yıllık
yaşam öykünü magazin gazetecisi tadında
deşenlere de denk geldim. Yaşam öyküsü
eserlerinin önüne geçmiştir diyen lafazanlar
da duydum. Ama en çok sana etkiler
yapıştıranlara öfkelenim. TezerÖzlü: *Türk
edebiyatının nostalji prasesi, gamli prasesi,
lirik kraliçesi, dişi Oğuz Atay...* Sana biçilen
kaftanların hepsini sırtından alıp fırlatıyorum
Tezer. Sen bunların hiçbirini değilsin ve
ben masal praseslerine, drama
kraliçelerine değil, sana
inandım. Senin dostun,
dertortağın Ferit Edgü'ye
yazdığın mektuplardan
birinde dediğin gibi:

"... en uzun veen çoksana
inandım."

Sonra kalbimin elini hiç
brakmadım Tezer. Yirmili
yaşlarımı da seninle geçirdim.
İlk aşklar, ilk kumutlar, ilk aldanışlar.
Kendimi kazıyıp, eldeki malzemeyle bir kadın
inşa etme yolculuğuma başladığı yıllar.
Hani **Yaşamın Ucuna Yolculuk**'ta
tariflediğin kimseyle değil, ama yalnız
kendini kendiyile kadın olan, kadın
kalabilen insan gibi. Kadın
kalabilen insan olma

**Sana biçilen
kaftanların hepsini
sırtından alıp
fırlatıyorum Tezer.
Sen bunların hiçbirini
değilsin ve ben masal
praseslerine, drama
kraliçelerine değil,
sana inandım.**

Aynı gezegenlerdeki ayrılmaz kız kardeşliğimiz
sürüp giderken, edebiyat lezzetim de
dokundur Tezer. Svevo'yu, Kafka'yı, Pavese'yi
seninle tanıdım. Ve ben de tıpkı senin gibi, en
çok Pavese'yi sevdim. **Zaman Dışı Yaşam**'da
benim için çağdaş yazarların en büyüğü dediğin
Pavese'ye selam çıkışın var ya; işte en ışsız
anlarımda ben de o selamdan beslendim:

*Yaşamacak bir yaşam vardır. Binilecek bisikletler
var. Yürünecek yaya kaldırımları ve tadına
varılacak güneş batışları vardır.*

Otuzlara geldiğimde,
artık sadece kendimle
meşgul edildim. Hatta
kendimden gayri pek
çok şeyle meşgul oldum.
Ben değişiyordum,
dünya değişiyordu, ülke
değişiyordu. Sorularım
seninkilere benzemeye
başlamıştı. **Eski Bahçe, Eski
Sevgi** de sorduğun soruları
düşünür olmuştum:

*Neresinden tutacaklar, bu ülke üzerine tepeden
kabulların
en büyüğü olarak inen, çöken yaşamı?
Daha genç kuşaklar neresinden tutacaklar?*

Hala düşünüyorum Tezer; daha genç
kuşakları, gelecek kuşaklara olan
sorumluluğumuzu düşünüyorum. Bu konuda
çalışıyorum da kız kardeşim. Çok çalışıyorum.
Aslında seninle tanışmazdan öncesinden
beri ben hep çalışıyorum. Acıktım, susadım,
yoruldum demeden çalışıyorum. Nedenidir
sence? Yeryüzüne dayanabilmek içindir
belki...

Kırklarına geldiğimde yine yanımdaydın
Tezer. Kırklarım, yazdıklarımı benden başka
okuyanları da olduğu yılların başlangıcı.
Yazdıkça seni daha iyi anladığım yıllar; yazdıkça
seni daha çok sevdiğim:

*Neden yazılır? Dünya acılı olduğu için
yazılır. Duygular taşıdığı için yazılır. İnsanın
kendini zıvalıllığından sıyrılması çok güç bir
işlerdir. Ama insan bir kez bu zıvalıllıktan
sıyrılmayagörsün, o zaman yaşamı kendi
egemenliği altına alabilir. İşte böylesi bir
egemenliği bir iki kişiye daha anlatmak için yazılır.*

-Yeryüzüne Dayanabilmek İçin

Sen yaşamı hep gitmek olarak algıladın ya
Tezer; ben de senin gibi gitmekten yılmadım.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

TEZER ÖZLÜ'DEN

Yirmilerde Ankara'dan gittim, kırklara girerken Türkiye'den. Bu kez, bambaşka bir katmanına dokundum senin. Bu kez, bir başka kabuğunu soydum. **Leyla Erbil'e Mektuplar**'ında yazmıştın:

"Ülkede olmayınca nesin? Ülkemizde neyiz? Tabi işlevimiz var.
Kendi kendimizle de olsa.
Ne garip bir ülke şu Türkiye. En güzel yerde.
Denizleri, karaları. Neyse.
Kimse, ya da çok az insan dünyayı bizim kadar kavrama şansını elde etti.
Bu bile yeter"

Ülkemde olmayınca neyim bilmiyorum Tezer; ev neresi onu da bilmediğim gibi. Emin olduğum şey şu ki ne garip ve ne güzel bir ülke Türkiye.. Bilir misin, sen gittiğinden beri, belki daha da garip ve hala çok güzel. Bu bile yeter.

Artık 44 yaşındayım. Senin gittiği yaştan bir yaş yaşlıyım. Kendimle çokça barışta, biraz da savaştayım. Tıpkı senin gibi 'uyum sağlamak zorunda olmamak' özlemiyle 'tutuşuyorum'. Bu yaşımda en çok **Kalanlar**'da yazdıklarını gülümseyerek tekrarlıyorum Tezer. Hani şu en "beğendiğin" insanları:

- lodosta başı ağrımayanlar,
- insan dramının bilincinde olmayanlar,
- her sanat yaptırını aynı biçim ve aynı ölçü ile algılayanlar,
- uçağa ıstahla yemek yiyenler,
- kanı veya kocasına hayranlık duyanlar,
- kendilerine hakim olmaları gerektiğini sananlar,
- görgüden söz edenler,
- herhangi bir gemide, herhangi bir yabancının ayakta kalmasını modaya uygun bulup bu konuda konuşanlar,
- birleyle yatıp, ona iyilik ettiklerini sananlar,
- sabahları genel konular üzerine konuşabilenler,
- özel yaşamlarını gizli tutmaları gerektiğini sanıp, bu konuda hiç söz etmeyenler,
- yemekler ve mutfak üzerine konuşurken, sanki bir askeri darbeden söz eder gibi heyecanlananlar,
- aşık olunca, ömür boyu sürecektik eşlerini bulduklarını sananlar.

Sen mektupları seversin Tezer. Bu Eylül, yetmiş yedinci doğumgününde, sana bu mektubu yazmak istedim. Seni çok düşündüğümü, senden cesaret aldığımı bil istedin; kızkardeşliğimizi onurlandırmak istedim. Yıldırım Türker, sen gittikten tam yirmi iki yıl sonra sana bir mektup yazmıştı. O mektupta senin için şunları söylemişti: "Şimdi şu dünyayla barışmışların çağsımayla andığı o korkunç sıkıntıya, o orta sınıf zehennemini, kendine hiç acımadan, bir tek sen yazdın. Kuşağının, sınıfının, bütün güdük oyunların mızıkkısıydın."

İyi ki doğdun canım Tezer, kız kardeşim, kalbimdeki Aşyan.

Artık caddeleri dolaşacak gücüm yok. Caddeleri düşüncelerimde uzatmam, caddeleri düşüncelerimde yaşamam gerek.

Yüzüyorum. Denizin uzantısındaki sularda. Öylesine yorgunum ki, boğulabilirim. Ama denize duyduğum büyük özlemle uzun süre suda kalabiliyorum.

Niçin bugün, yaşamın, tüm yaşamın önünden geçip gittiğini, artık ölümü beklemekten başka bir şey olmadığını, her gün gibi, bir kez daha anıyorsun. Yaşam, zamansız. Yaşamın hiçbir zamanı yok.

Duygularım, belki de en büyük sevgimin, en yakınımın bu ölü olduğunu söylüyor bana. O ölüye olan sevgim canlanıyor. Birbirimize sarılıp, acı içinde, inanmadığımız sevgi içinde bütünleşeceğiz gibi.

Her sevginin başlangıcı ve süreci, o sevginin bitişinin getireceği boşluk ve yalnızlık ile dolu. Belirsizlikler arasında belirlemeye çalıştığımız yaşam nihi

ÖNDER ABAY

Bu fırtına dinecek

Bizi her ne kadar ayırmaya ve delirtmeye çalışsalar da tekrar yan yana gelip bu karanlığı dağıtacağız. Bir sabah bu kâbustan uyanacağız.

Hem ekonomik hem sosyolojik hem de psikolojik yıkımların yaşandığı inanılmaz bir dönemden geçiyoruz. İnsanlar geçimini zor sağladığı dönemin üzerine gelen pandemi her şeyi çok daha zorlaştırdı. Halkın geneli bu krizlerle başa çıkamaya çalışırken görevleri halkın yaşantısını rahatlatmak olan siyasetçiler yaptıkları açıklamalarla kutuplaşmanın derinleşmesine neden oluyor. Henüz bir olayın şokunu atlatmadan çok daha büyük bir şokla sınanıyoruz. Kadına, çocuğa, hayvana ve doğaya şiddet her geçen gün artarak devam ediyor. Şiddetin önlenmesi için bir adım atılmasını beklerken ekran karşısına çıkanlar daha vahşi açıklamalar yapıyor.

Ülkeye dair fikrini belirtenlerin hemen karşıt ilan edildiği tutuklanmayla tehdit edildiği bu dönemde beyin göçü, muhalif insanlar için güçlü bir seçenek olarak değerlendiriliyor. Gençlerin genel hayali bu ülkeden gidip daha rahat bir ülkede yaşamak oldu. Bugün gündem yoğunluğundan ve kendi derterimizden yacık olduğum hissedemediğimiz beyin göçü on sene sonra inanılmaz büyük bir sorun olarak karşımıza çıkacaktır. Günlük siyasetle yaşamı zorlaştırdığımız gibi politik baskıdan kaçanlardan dolayı on sene sonramızı da yok ediyoruz.

Topluma örnek olabilecek aydın, entelektüel, siyasetçi ve sanatçı sayısının giderek seyrekleşmesi sonucunda toplumdaki çürüme de gittikçe derinleşti. Kutuplaşma siyaseti sonucunda birbirinden nefret eden en temel haklara bile saldıran partisini savunma adına hiçbir şeyden kaçınmayan radikal kesimler oluştu. Bu radikal savunma biçimi öyle akıl dışı yerlere savruldu ki toplumun birleştirici bütün köprüleri tek tek dinamitleniyor. En insani, hukuki haklarımızı savunduğumuzda bile kenarda linç etmek için bu insanlar bekliyor.

Ekonomik krizden şikâyet edilmesin diye yaratılan suni gündemler ve bu gündemleri ölümüne savunan vasat kitleler ülkeyi iyice yaşanmaz kılmaya devam ediyor. Her türlü demokratik kazanımı elimizden almaya çalışan, arkasını iktidar partisine yaslayıp sosyal medyadan halkı tehdit edenler psikolojik olarak ağır travmalara neden oluyor.

Hukukun işlevsizleşmesi ve taraflı kararlar almasından kaynaklı yaşanan hak gasplarına ses çıkarabildiğimiz en önemli mecra olan sosyal medya kapatılmak isteniyor. Dünyaya açılan kapımız kapatılmak isteniyor. İyice bizi dış dünyaya kapatmak isteyen, sesimizi kısmak, itiraz hakkımızı elimizden almak isteyenlerle karşı karşıyayız. İnsanlar karanlık bir yalnızlığın içerisinde terk edilmek isteniyor. Yalnızların yenilmesinin daha kolay olacağını biliyorlar. Birliğimizde, ortak ses çıkardığımızda, aynı şeye karşı mücadele ettiğimizde ne olduğunu daha önce gördüler. Birliğimizden korkuyorlar. Korkuları akıl almaz yasaklarla karşımıza çıkıyor.

Ama bu dönem geçecektir. Bu virüs biter, bugün ülkenin tek sahibi gibi davrananlar gider, ekonomik olarak yeniden rahatlarız. Bereketli tarlalara yeniden tohumlar atılacak yeniden ülkemiz yeşerecektir. Uzun yıllardır içinde savrulduğumuz bu fırtına bir gün denecektir. Bizim bu dönemde öncelikli psikolojimizi ve akıl sağlığımızı korumamız gerekiyor. Her adımlarıyla bizi delirtmeye çalışanlara karşı kalmak için gerçekçilik çizgisini kaybetmememiz gerekiyor.

Üç ayrı cephede savaş veriyoruz. Yalnızca insan katabilmek, insanca yaşayabilmek için ekonomik, psikolojik ve pandemik savaşın içerisindeyiz. Türlü yaşam ve özgürlük alanlarımıza saldırısalarda bu savaşı biz kazanacağız. Biz haziran sabahlarında birlikte mücadele etmeyi öğrendik bir kere başka türlü olamayız. Bizi her ne kadar ayırmaya ve delirtmeye çalışsalar da tekrar yan yana gelip bu karanlığı dağıtacağız. Bir sabah bu kâbustan uyanacağız.

AYDILGE

Hoş geldin hüzün

Olumlu düşünmemizi söyleyen insanlar bazen çok sinir bozucu oluyor değil mi? Her nasılsa diyorlar, hem de iyi olmadığımızı söylersek, tepki gösteriyorlar. "Aman canım bunda üzülecek ne var, sıkma canını, haline şükret" gibi... Böyle olunca insan anlaşılmadığını ve acısının küçük görüldüğünü hissederiz. Yani zaten o anda kötü hissediyoruz, üstüne bir de üzülmeye değmeyen bir şeye üzülmekle suçlanıp, daha da kötü hissediyoruz. Bizi teselli etmeye çalışırken, daha sinir ediyorlar. Gerçi itiraf etmeliyim, eskiden aynı şeyi ben de başkalarına yapardım. Çünkü aslında hiçbirimiz tam anlamıyla mutsuz olan birinin acısıyla ne yapacağımızı pek bilmiyoruz. Çaresizce oturup kalma yerine, en kestirme çözüm olarak da ona olumlu düşünmesini, kafaya takmamasını öneriyoruz. Yani aslında bir insan, diğerine olumlu düşünmeyi tavsiye ettiğinde bu genellikle ona yardım etmek için değil, kendi rahatsız konumundan, ne yapacağını bilememesi halinde kurtulmak için oluyor. Zaten böyle bir tavsiye kimin işine yarar ki? Acı verici duyguları iki üç olumlu düşünceyle yenileseydik, bunu başkası bize söyledikten kendimiz de yapardık. Ne zaman biri bana gelip kafaya takma dedin, "Aaa olur takmayayım, harika fikir! Neden hiç akla gelmedi acaba" diye dalga geçiyordum artık, ne yapayım...

Hatta olumlu hissetmeye zorlandıkça sizi bilmem ama bana sinir geliyor. Son dönemde okuduğum psikoloji makalelerine göre de olumlu hissetme aklın ve dayatmalar gerçekten bizleri iyileştirmiyor, hatta hasta ediyor. Çünkü bu şekilde duygularımızdan korkmaya ve kaçmaya başlıyoruz. Sürekli pozitif hissetmenin önerilmesi, aslında negatif hissetmenin doğru olmadığı fikrini dayatıyor bize. Bu yüzden çoğumuz olumsuz bir ruh haline girdiğimizde, bunun yanlış ve sağlıklı olduğuna ve mümkün olan en kısa sürede bundan kurtulmamız gerektiğine inanır olduk. Kaçan kovalanan derler ya, biz kaçtıkça da duygular bizi daha çok kovalıyor. Ama asıl soru şu, duygularımızdan kaçmalı mıyız?

Tamam ben de çok sevdiğim biri ağladığında, hemen geçsin, mutlu olsun istiyorum ama işte asıl yanlış olan bu olabilir mi? Çünkü bazen yaşıyor olumsuzdur vedoğalolanda olumsuz durumlar karşısında olumsuz hissetmektir. Onları kovalamak, yok etmeye çalışmak değil. Asıl bu kaçmaveyoketmehali bizeyi geliyiyor.

Ben kaygı dozu çok yüksek

bir evde büyüdüm. Her konuyla ilgili yoğun endişe duyan annemin üzüntüsünü gördükçe, kaygıyı büyük bir düşman olarak kodladım beynim. Kaygı duymamam lazım, annem gibi olmamam lazım, acı çekmemem lazım. Çünkü kaygı kötü hissettiriyordu. Kötü hissetmek istemiyordum. Yani kaygı ve korku duyguları benim için öcüydü... Ama kaçmak tabii ki işe yaramadı. Ergenliğimde zaman zaman çok içim daralır, doktorların anksiyete dediği durumu aslında daha yaşamaya izin bile vermeden hemen şu düşünceler gelirdi aklıma: Eyvah kaygı hissediyorum (yani eyvah öcü geldi), ya kötüleşirsem, ya bu artarsa, ya dayanamaz hale gelirsem, ya ilaç tedavisi görmek zorunda kalırsam... Ve bu düşünceler git gide kalabalıklaşırdı. Daha kötü hissederdim, kötü hissettiğim için de daha hızlı kaçmak isterdim, kaçmak istedikçe daha fazla gömülürdüm bataklıkla. Oysa zaman zaman endişelenmeyi , anksiyete hissetmeyi doğal hissediydim, onu öcü gibi etiketlemeyiş olsaydım, bu denli uyan düşünce de türemeyecektim. Beni kötü hissettirenler asıl bu uyan düşüncelerdi...

Bir gün konsere giderken, gitaristim Cem kaçta biraz bunaldı, nefesi daraldı. Kötü hissettiğini söyledi. Hostesten yardım istedi. Benimle biraz konuştuk, sonra biraz su içip, biraz da beklemeden sonra rahatlamaya başladı. Uçaktan indikten sonra konu bir daha açılmadı. Bir dahaki konserde yine uçağa bindik. Endişeliydim, acaba Cem yeniden kötü hissedecek mi, uçak fobisi geliştirecek mi, geliştirir-se ona nasıl yardımcı olabilirim gibi düşünceler beynimde yankılandı. Cem ise gayet mutlu mesut müzik dinleyerek uçuordu. Ben Cem'in yerinde olsam, ya tekrar fenalaşırsam, ya uçaktaki tüm insanlara rezil olurum, ya geçen seferkinden daha kötü hale gelirsem gibi şeyler düşünürdüm kesin. Ve böyle düşündüğüm için de muhtemelen yine kötüleşirdim. Oysa Cem için olay orda kalmıştı, yaşanmıştı, bitmişti. Evet kötü hissetmişti. Evet hissetmese ne iyi olurdu. Ama hissettiği işi acaba ben hasta mıyım, acaba hostese rezil mi oldum, acaba Aydıle benimle ilgili ne düşünüyor, acaba yine bunu yaşıyor muyum?" gibi uyan düşünceler türetmemişti. Çünkü kaygılanma ve kötü hissetme hakkını vermişti kendine. Kaçmasına ve korkmasına gerek yoktu. Kaygı duymak normaldi, mutlu olmak kadar... O anda kafama dank etti.

Asıl sorun olumsuz hislerimiz değil, asıl sorun olumsuz hislerle ilgili yaralarımız. Onları korkunç ve yok edilmesi gereken duygular olarak etiketlememiz.

Psikiyatrlardıyorki kronikolarak duygularıyla mücadeleleri olan insanlar kendilerini, özellikle de kendi acı verici duygularını çok acımasızca yargırlar.

Korkumuzu, üzüntümüzü

öfkemizi bir sorun olarak ele aldığımızda (yani onu düzeltmeye, kontrol etmeye, yönetmeye çalıştığımızda) beynimizi kendi duygularımızı bir sorun olarak algılaması için eğitiş oluyoruz. O da buna daha fazla endişeyle cevap veriyor. Çünkü sorunlar karşısında endişelenmesi normal!

Oysa Cem bana çok önemli bir şey göstermişti. Yani kendini yargılamakta ziyade, acı verici duygulara öz-sefakat uygulamıştı. Bu şekilde hissetmenin zor ve kötü olduğunu kabul etmişti. Ancak bunu kendisiyle ilgili bir sorun ya da kafasının anızlı olduğu şeklinde yorumlamamıştı. Çünkü arada sırada kötü hissetmek, kaygılanmak, korkmak ne bizim bozuk, ne hasta, ne de kötü olduğumuzu gösterir.

Üzlen yıllardır ben de duygularımı yargılamadan gözlemlemeye çalışıyorum. Yani anlamaya, tarif etmeye...

Onlar hakkında yargıçlık yapmadan sadece hissetmeye...

Üzgünsem üzgün hissediyorum ve bilirsiniz ki bu zaten yeterince uz. O yüzden üzgün hissediyorum diye birde fazladan utanç, suçluluk, endişe duymamaya çalışıyorum. Çünkü anladım ki daha az üzölümeye çalışmak çözüm değil. Çözüm, üzüntü ile daha iyi bir ilişki kurabilmek, başlamak, ne anlatılmıyorsa anlamaya çalışmak... Hoşgeldin Hüzün...

MİSAFİRHANE

İnsan kısmı bir misafirhane,
Her sabah yeni birisi gelir.

Bir sevinç, bir bunalım, bir zalimlik,
Aniden farkına varmak bir şeyin,
Hepsi beklenmedik misafir.

Hepsini kaplıyıp eyle!
Evinin vahşetle süpürüp,
Bütün mobilyalarını boşaltan
Bir kederler kalabalığı bile gelse.

Her geleni alınının aklıya misafir et.
Olur ki yeni bir zevk getirmek için
Boşalttılar evini.

Karanlık düşünce, utanç ve garez,
Hepsini güllere karşı kapıda
Vebuyur et iyeri.

Minnettar ol her gelene
Kimgelir gelse.
Çünkü bunların her birisi
Öte taraftan bir kılavuz
Olarak gönderildi.

Mesnevi 5. cilt- 3676; Çeviren: Vehbi Taşar.
Coleman Barks "Essential Rumi"

Mehmet Ali & Akşamsefası

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Uzay yoldan gelen

Of ya hale bak! Zaten benim şans da böyle... Yani olacak iş mi? Onca klon var, dron var, robot var, sen beni yolla şu dandik gezegene? Hah, siz mi geldiniz? Kendimi tanıtmadım, özür dilerim hemen dertlerimden bahsetmeye başladım... Bu gereksiz detaycılığım yaktı beni zaten. Of ya, hangi yangından bahsetsem bilmem ki.

Ben... Yani nasıl desem? Sizin en temiz anlayacağınız şekliyle "uzaylı"yım.

"Yani dünya dışında zeki hayat var mı?" diye bana sorabilirsiniz.

● Ben de büyük ihtimalle "Nereye gittiğinize göre" diye bir cevap veririm... Çünkü beni buraya getiren aklıma kanşlayayım! Ha bir de sorunuza zaten bana soru sorarak cevap almış oluyorsunuz. "Evet herhalde yani, bi bana bakarmısınız?"

★ Sizin UFO dediğiniz aletler var ya, hani videoları filan oluyordun... Böyle böyle ışıklar saçan, anında çok hızlı ya da çok ani ● manevralar yapabiliş şeyler. Hah, şimdi onların bir kısmı zaten

sizin kendi yalanlarınız, e haliyle diğer gördükleriniz ya da görülmelikleriniz de aslında evrende ve diğer boyutlarda bulunan medeniyetlerin, organizmaların ya da halkların araçları...

Ama genelde hiçbirinde canlı olmaz. Niye olsun ki, adam onca yolu gitsin diye içine bir de can mı koyusun? Ah benim taş kafam! Nasıl oldu da düştüm buralara?

Şimdi "canlı" dediğim şey de sizin kafanızdaki bir kavram gibi değil, onu size uzun uzun anlatmayayım ama mevzunun mantığını anlatayım biraz. Şey gibi düşünün, aynı 'dron' gibi ya da sizin diğer insanları öldürmek için kullandığınız insansız hava araçları gibi. İnsansız ama, içinde haliyle zorunlu bir iki kişi mürettebat oluyor. Koskoca gemiyi gelişmiş hesap makinelerine bırakamazdık sonuçta. Neyse, sizin deyiminizle biz "uzaylılar", o UFO'ların içine sentetik klonlar ya da ihtiyaca göre üretilmiş mürettebatlar koyuyoruz. Can değerli, can çok önemli evrende. Bir sizin uygarlık biraz denyo o konuda... Neyse zamannız var, zamanla toplarsınız belki.

Ha diyeceksiniz ki "Bilader sen mal mısın, nasıl buralara kadar geldin?"... Evet, ben malım. Tam bir organik gezen malım. Düşünsenize evimde oturup keyif yapacağıma şimdi burada bir gecekonduda her gece "Belediye gelir mi?" tedirginliğiyle yaşıyorum. Bir de sizin gezegende geceler bizimkinden 20 kat hızlı. Haliyle ben bir gece gecireğim diye hesap yapıyorum ama 20 gece birden geçiyor... Bizim oralarda zaman, mekan

kavramları da sizinkilerden farklı, şimdi uzun uzun anlatıp kafanızı kanştırmayayım. Ama şunu diyeyim, sizin gezegeninizde 1 yaşayacaksam 20 katı yaşıyorum ve hiç de hoşuma gitmiyor. Yaşa yaşa bitmiyor. Yani bitsin de istemem de çileli zamanlar 20 kat

**Ama şunu diyeyim,
sizin gezegeninizde
1 yaşayacaksam
20 katı yaşıyorum
ve hiç de hoşuma
gitmiyor.**

daha uzun süreyor, orası sıkıntılı...

Neyse, gelelim neden galaksiler arası araştırma aracının idaresini bir klonla, robota vermediler de ihale nasıl bana patladı? Tamamen benim salaklığımdan. Çünkü demin de belirtmiştim, malım.... Şöyle anlatayım, şimdi bizim ırkta, gezegenimiz ve çevremizdeki yaşanan gezegenlerde yaşam o kadar ileri ki, neredeyse doğal afetler dışında hiçbir derdimiz yok. Zaten onları da çözdük ama bazen ufak tefek kazalar çıkabiliyor. Durum böyle olunca hiçbir şeye ihtiyacımız kalmadı bizim de. Zamanla sizin "Bağımlılık" dediğiniz tüm şeylerden kurtulduk. Ev, araba, cep telefonu, sigara, içki, seks, para, huzur, güç, huzursuzluk, tatminsizlik... Aklınıza ne geliyorsa. Artık hiçbir şeye ihtiyacımız yoktu. Hiçbir hevesimiz yoktu. Tek amacımız erişebildiğimiz kadar fazla yere erişip, oradaki yaşayanları da bu evrenle bir bütün olduğun bilincine sokmaktır. E böyle bir bilince gelince de nasıl diyeyim, bir tuhaf kafalara giriyorsun.

Böyle bir varlık halinde bile bir şekilde sıkılmak mümkünmüş. Ben onu anladım. Keşke anlamasaydım...

Geldiğim gezegendekiler, benim sıkıldığımı görünce çok şaşırdılar. Oralarda kimseler daha önceleri sıkılmıyormuş. Beni incele, incele, sonunda çıkan sonuç şu oldu "Senin dikkatin diğerlerinden daha fazla"... "Ya hani hiçbir şeye ihtiyacımız yoktu?" dedim, "Olsun dikkat lidir, hem burada sıkılıyorsun, tam senlik bi şey var" dediler ve olanlar oldu. "Galakside yaşam arama" ijinin bi kısmını bana kilitledir. Neymiş? Klonlar benedeki dikkate sahip değilmiş. Sıkılmamın sebebi de her şeye dikkat etmemmiş. Her şeyi kafada görüp aklına çiziyorsun sonra da o çizgiler içinde yaşıyorsun. "Sıkılman çok normal, her şeye alışıyorsun, sonra da sıkılıyorsun. Sana sürekli yeni yerler, yeni şeyler görmek iyi gelir" diye bir de kandırıldılar... Çok düşünmek, çok sıkılmak demek. Tam o sırada, "Al bi de buna sıkıl" diyor komşum, elinde bir ihtarnama tutuyor...

Belediyeden yıkım emri de geldi. Öfff.

Mehmet Ali & Akşamsefası

SAMA BADA

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

ALMULA TÜREDİ

Kuaför

Temmuzun ortaları. İstanbul hiç olmadığ kadar boştu ama havadaki sıcak nem o denli yoğundu ki şehirde geçmişten beri yaşamış ruhlar toplaşmış da görünmeyen bir kalabalık olarak insanın üstüne geliyor gibiydi. Anadolu yakasının eski sitelerinden birinin bir ara sokağında, bir kuaför dükkanında, sürekli çalışan vantilatöre rağmen bizler de sıcaktan buharlaşmak üzere idik. O gelene kadar tüm sıradanlığıyla işlerimizi yapıyorduk. Manikürçüler tırnakları şekillendirmekle, çarıkalar yerlerdeki saçları süpürmekle, kuaförler saç boyasından uçları siyah siyah olmuş usta parmaklarıyla müşterilerde dergilerden model göstermekle meşguldü.

Dükkana girdiği andan itibaren "ben geldim" diyen havası, işini yapan çarıklardan saçları yıkamakta olan müşterilere dek herkesin dikkatini çekmişti. İçerideki boğucu havayı dağıtan ve kendi etrafında kümeleyen görüntüsüyle ben de büyülenmiş gibi ona bakıyordum. Güzelliği ya da ışıltısı değildi bu kadar dikkat çekici olan. En fazla 1.65'lik boyu ya da yüzüne sürdüğü onca boya da değildi. Duruşuydu galiba. Şimdi durup düşününce duruşuydu diyorum. Çok yaşlı değildi. Yine de yıllara meydan okuyamadığı belli olan gıcısını saklamak için çenesini normalden biraz daha yukarı da tutuyor gibiydi. Bir zamanlar nice erkeği kendine hayran bıraktığı belli olan yarı aralık göz kapakları arasından hepimizi şöyle bir süzdü. Dükkan

sahibimiz mevkî sahibi olduğu anlaşlan kadının etrafında dört dönmeye başladı. Ne isterdin, hoş geldiniz... Fön çektiçeğini söylediydi sakince. Önce saçlarının yıkanması gerekiyormuş. Yarı aralık göz kapaklarının ardından etrafı yeniden hızlıca taradı ve gözleri bana takıldı. Ufak, ufak bir çene hareketiyle beni kendisine çekti. Hanımefendi saçlarını yıkattama seni uygun gördü beyefendi, dedi yanımdaki çırak arkadaş fısıldayarak. Ben bu sözün etkisiyle yarı atanmış yanına gittim. Oturacağı yeri gösterdim. Sanki dilimizi anlamayan birine dert anlatır gibi elimde de destekleyerek yapacaklarını gösteriyordum. Yıkama koltuğuna oturur oturmaz herkes yine kendi işinin başına döndü, dikkatler dağıldı.

Normalde müşterilerle konuşmam, ama sorasım geldi, neden biliyorum. İlk defa mı geliyorsunuz dedim başkalarının düşüncesinden korkarak. Evet, dedi. Ben saçlarını ıslatıp şampuan sürerken gözlerini kapadı. Kafa derisine tırnaklarını batırmamaya özen gösterip, tüm baskıyı parmak uçlarına vererek ritmik hareketlerle masaj yapmaya başladım. Saçları iyice köpürünce de ilk suyla kafasında şampuan kalıyıncaaya değin duruladım. O kadar uzun süre oyalanmışım ki patron göz teması kurup acele anlamında işaretler yaptı. Suyu hemen kestim. Saçlarını bir demet çekti gibi dikkatle tuttum, sıkıp havlu yardımıyla kurulamaya başladım. İncinip

kurulacak bir biblo gibiydi kadın. Ben ise nereden tutacağımı bilemeyen acemiymi. Hemen fön çekmek üzere başka bir koltuğa aldık. Bu sefer patronum, beni iletleyerek önüme geçti. Nasıl bir şey istersiniz, diye sorarken koltuğum karşısındaki aynadan kadının göz göz geldi. Patronumun sorusunu duymazdan gelip doğrudan bana "Sen neden fön çekmiyorsun?", dedi. Ben, patronumla kadının arasında kalmış, elimde hala saçını kurulaadığım havlu öylece bakakaldım. Nasıl isterseniz, diyen patron hayal kırıklığına uğrayarak geri çekildi.

Yanlışlık yapmaktan korkarak hem seri hem de düzgün şekilde saçlarını kurutmaya başladım. Daha sonra sorular sormaya başladık. Kaç yaşınızdayım?

okul okudum mu, neden okumadım, insanın mesleği olması güzel ama okula gitmek başka, İstanbullu muyum, neden İstanbul'a geldik, hayal kırıklığına uğradık mı, hiç Mardin'e gidiyor muyuz, kaç kardeşiz, onlar okuyor değil mi... türünden bir sürü soru sordu. Ben saçlarına odaklanmıyış şekilde fönümü çekerken, ara sıra tepkisini ölmek üzere aynaya doğru bakıyordum. Aksi gibi ne zaman ona bakmaya kalksam, o da gözlerini bana doğru çevirmiş oluyordu. Her seferinde utanıp başımı başka yöne çeviriyordum. En fazla 50-55 yaşlarında olmalıydı. Benden 30 yaş falan büyüktü. Yarı aralık göz kapaklarının ardından bir ışıltı ise, utanmamla sebep oluyordu. Beni adeta soru yağmuruna tutmuştu. Ben de ona sorular sormak istiyor, ancak kafamda kurduğum cümleler çocukça ya da saçma geliyordu. Zaten benim yaşımdaydı birinin, onun gibi bir kadının hayatına yönelik sorular yönelmesi de garip olacaktı sanki. Nasil hitap edeceğim de ayrı bir sorundu zaten. Teyzecem ya da ablacım, demeye dilim varmıyordu. Benim böyle bir teyzem hiç olmamıştı ki. Hanımefendi, fazla resmi kaçacak ve belki onunla arama mesafe koymak istediğini düşünecekti. Oysa onunla arama mesafe koymak istemiyordum, aksine keşke onunla samimi olabileceğim yolları bilsaydım. Ama nasıl bir samimiyet olacaktı ki bu? Kafamdaki düşünceler çok sesli olsa gerek, kendi kendine konuşmaya başladı. Senin yaşlarında bir oğlum vardı, dedi. Bunu dediği anda içimi kocaman taşlar ezdi. Fön makinesini saçından uzaklaştırp yüzüne baktım. Onu kaybettim, dedi. Senin gibi gözleri karakaraydı, dedi hemen ardından. Başın sağ olsun, dedim yutkunarak. Çoştan bildiği bir gerçeği söylemişim gibi ağzı çarpık hüzünle gülmüştü. Gülmüyeyince daha da çekici olmuştu. Nasıl oldu, diyebildim sonunda. Zaten hastaydı, dedi. 17 yaşındayken 5 yaşında çocuk zekası vardı. Ömrü de fazla uzun olmadı. Tekrar çok üzüldüğümü söyledim. Bu kez bir şey demedi, aynaya doğru bakıp saçını kulağının arkasına yerleştirdi. Ben def fön makinesini yeniden çalıştırdım, işime döndüm. Bu kez daha karmaşık hislerle müşterimi bir yandan ıncılıyor, bir yandan en güzel şekilde hatız çalışmaya çabalıyordum. Eşiniz de çok üzülmüştür eminim ki, dedim. Dedim and da ne denli saçma bir soru sorduğumu anlayıp dudaklarımı ısırıdım. İlgiyle bana baktı. Eşim yok, dedi. Çocukumu yalnız büyüttüm. Ben, yeniden bir utanç fırtınası içinde üşmüş gibi sırtımın serinlediğini hissettim. Saçlarını son kez düzeltirken, elim belli belirsiz ensesine değdi. Çok hafif bir temastı. Ben bile gerçekten dokunup dokunmadığımdan emin değilim şimdi. Aniden gözlerini bana doğru kaldırdı ve sanki hafifçe bana gülmüştü. Bir daha onu muhtemelen göremeyeceğimi bilmenin bir yandan rahatlığı bir yandan mutsuzluğu ile

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranteey.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

aramızda bir de bahşış alıp verme olmasın diye
hızlıcadükkanın arkatarafınaçaktım.

Uzun zamandır dışarı çıkmamıştım. O sıcak yaz günü beni evden nasıl bir ruh hali çıkardı bilmiyordum ama ayaklarım beni ikinci sınıf bir kuaför dükkânına kadar götürdü. Arkadaşlarımın artık kendine gel uyarılarının, bende öncelikle kuaföre gitmek olarak dönüş yapması komik aslında. Hayatım kuaförlerde, terzilerde, güzelliik salonlarında geçmişti. Bir dönem oyunculuk yapmıştım, bir dönemse sesim kötü olmasına rağmen şarkıcılık. O zamanlar, bir bakışla ölüme dizlen takipliler, ne desem beğenen dalkavuklar, ne kaçsa yapsam gülen bir arkadaş çevresiyle sarılıydim. Doğuştan şanslılarım.

Çerkez olan anne tarafına çekmiş, renkli gözlerini ve beyaz tenini onlardan almıştım. Babamsa İstanbul'un önde gelen müteahhitlerindendi. Hiç para sıkıntısı çekmemiştim; fakirliği ya da oyuncu olmak istediğimi söyleyince geçici bir heves peşinde olduğumu düşünen ailem yine de beni desteklemişti. Hem sanat dünyasından hem bilim dünyasından çok sayıda erkek hayatıma girdi. O döneme göre son derece rahat şekilde yaşıyordum, hayat tarzımı tahmin eden babam sırf mutlu olayım diye fazla sesini çıkarmıyordu. Bu güzel rüya, bir günde son buldu. Babam yıllar yılı bizden sakladığı borçlarını, intihar ettiği bir sabah mektubundan bizlere duyurdu. Ardından annem de fazlası yaşamadı. Birden bire koskoca renkli hayatımda tek başıma kalmıştım. Güzellüğüm sayesinde iş bulmam ya da insanlarla ahbablık etmem zor olmuyordu. Yine de yalnızdım. Şimdi 54 yaşımı sürüyorum ve anlıyorum ki her şey koskocaman bir hayal. Bugün olanlar yarın yok; yarının hayalini kurmaksa saçma; çünkü yarın hiçbir zaman gelmeyecebiliyor.

Hayatta yaptığım yanlış seçimler beni karımda çocuğumla babamdan kalan tek evde yapayalnız bırakıverdi. Doğan çocuğum, ölen anne babam olacaktı ve oldu da. Doğduğundan itibaren kend düşünündüğüm oğlumun mutlu olması oldu. Ancak oğlum hastaydı. Ne yaparsak yapalım zekasını 5 yaşını aşmayacağına öğrendimce gülerce ağıladım. Onu mutlu etmek ve yaşatmak tek takıntımdı. Ne olursa olsun oğlum su güne dek mutlu edecektim. En sevdiğim şey saçlarımla oynamaktı. Ben onun dizine yatarımdı. Küçük bir kova su koyup kendince saçlarımı yıkırdı. 17 yaşında hayata gözlerini yumduğunda hayatta bir kez daha kaybettigimi anladım. Beni bunca sevene rağmen, onları yanımda tutamıyordum. Lanetli gibi her birinin gidişine tankoluyor ve elimden

hiçbir şey gelmiyordu.

O öğleden sonra gittiğim kuaför dükkânı, hayatım boyunca gittiğim yerlere kıyasla elbette ikinci sııftı. İçerideki fön makinesi seslerinin başı çektiği uğultular ve sigaralarıyla sıcak havayı daha da boğuklaştıran müşterilerin arasında bir an oğlumı gördüğümü sandım. Başta sadece gözleri gibi gelmişti ama ağzı bunu mutip oğlumdu. Bakışlarımla çocuğu utandırdım sanırım ama bakmadan duramıyordum. Saçlarımı yumuşacıka edeta okşar gibi yıkırdı. Gözlerimi kapatıp oğlumun dizlerine yattığımı hayal ettim. Hep saçlarıma dokunsun istedim. Yüzümü ellerine sürmek istedim. Ben bakışlarımla onu çağırdıca onun korktuğunu da hissettim. Etraftaki kuru kalabalık, ona bakışlarını fark ettiyse de bana ne... Kimseye açıklama yapmak zorunda mıyım? Varsın, koca kadın genç çocuğu gözleriyle yedi desinler, umurumda sanki. Saçlarıma fön çekerken, beni izlediğini fark ettim. Bu kez, tuhaf bir heyecan sardı içimi. Yıllar yılı erkeklerin ilgisini çekmeye alışık bir kadın olarak uzun zamandır ilk defa yeniden hala güzel bir kadın olduğumu düşündüm. Oğluma çok benzeyen çocuğu daha fazla korkutmamak ve hareketlerime serbestlik kazandırmak için ölen oğluma benzediğini itiraf ettim. Bunu söyledikten andaysa, benim aslında yaşlı bir kadın olduğumu düşünceğini hissederek tuhaf bir şekilde heyecanım, o anlık mutluluğum kaçtı. Halbuki dokunuşları bana oğlumun hatırlatıyordu ve bu yüzden bu kuaförçürağına ilgi duymuştum.

Yoksa oğluma da güziden gızıtye sevdalı mıydım ki bu çocuk beni yaşlı olarak görsün istemiyordum. Saçımı düzeltmelerini son buldu. Parmakları belirsizce ensemeye dediği son kez. Üzerperdim. Zavallı evladım veya bir zamanlar çok sevdiğim aşıklarından biri son kez dokunmuş gibi geldi. Anıydan bana baktığını hissettim. Tüm hayatı hikayemi gözlerime yüklemeye de ona anıydan yansıtısam anılar mıydı? Elbette anlamazdı. Kendi saf düşüncelerime gülümsedim.

Okumuyordum. Birden bire içimi ona yardım etme düşüncesi sardı. Hiç olmazsa yold gösterilebilmek ve okumasını sağlamak isteği bir saat önce tanıdığım bu çocuğa hislerimi kabartmıştı. Arkamı döndüğümde yoktu. Birden işi mi çıkmıştı? Yoksa oğlumun hayaleti miydi? Şimdi arkamda dikilen bir diğer kuaför sırtarak bana bakıyordu. Nerede o, diye soramadım bu kez. Sanki tüm kuaför salonu aç önce kafamda yaşadıklarımı anlamış gibi suçluluk duyuyordum. Paramı ödeyip sessizce dükkândan ayrılrken omuzlarım düşük sanki oğluma ve bana hayranlık duymuş bir çift göze bir kez daha bakıyordum.

GÜL ÇETİN

**ACELEDE
NEDAMET,
DÜŞÜNMEKTE
SELAMET
VARDIR**

Programsız, ilerisini düşünmeden, aklıcale verilen bir karara yola çıkılırsa, istenilenlere elbette varılabilir. Bu nedenle yapılan iş istenildiği gibi sonuçlandırılmaz. İş istenildiği gibi olmayınca da pişmanlıklar yaşanır. Aksine işler düşünülerek, sakın, bilinçli, planlı bir biçimde yapılmalı ki kâh, olumlu, yararlı olabilir ve böylece planlanan hedeflere ulaşılabilir. "ACELEDE NEDAMET, DÜŞÜNMEDE SELAMET VARDIR." Aklıcale atılan bir temel üzerine, kâh bir eser inşa etmek mümkün mü?

Ücretsiz PDF Kitap Arsiv - <https://rantey.org>

Adını sen koy

Çaldı ömrümüzden geçmişin "ah"ları da "oh"lara varamadık ona yanarım...
Kötülüğün zaferi çalıyor her gün çanlarını, "Bu kadarı olmaz!" dediğimiz ne varsa yaşamaya devam ediyoruz. İçi boşaltılmış kelimeler dilimizde ısrarla, biz hala hak, adalet, hukuk arıyoruz. Kanmaya alışmış insan, gözünü kapattığında hayal kuramaz, uyur. Dört mevsim yarımızdan gelip geliyor, uyuyoruz. Gölgesinde dinleneceğimizi ağaçtan, içimize çekeceğimizi oksijenden çalıyorlar uyuyoruz. Kışın sıcakımızdan, yazın sebzemizden, baharda yağmurumuzdan çalıyorlar, yine uyuyoruz. Her kış artık daha soğuk, her yediğimiz daha hormonlu, yağmurda yürüyüp romantizm yapalım diyoruz, başımızdan aşağı çamur yiyoruz, uyuyoruz. Ömrümüzden, gönlümüzden, cebimizden çalıyor, duymuyoruz. Sessiz adımlar korkutmuş insanı, iyi hoş olan gümbür gümbür gelirmiş, bilmiyoruz. Şimdi kim bizi "UYAN" diye sallasa, biraz uyurgezer, biraz mahmuruz. Aslında hepimiz kendi ömrümüze artık biraz mahcubuz.

Korkuyorum, korkumun ecele faydası vardır belki diye...

Kadınım ben, elimin hamuruyla, bir bebeğe hayat verdiğim iki mememle, sizi büyüttükten netini söylediğim sesimle, aklımın ve yeteneğimin yettiği ilimle bilimle, sanatımla, sevgimle kadınım! Her gün bir cinayet haberiyle sarsılan, katillerin aldığı cezaların yetersizliğini duyunca kahrolan, her seferinde "bir evlat nasıl yetiştirir" diye söylene söylene içlenen bir kadınım. Duvardaki çatlak büyüyor her geçen gün, ve ayrılan tuğlaların arasında gördüğüm manzaraya iç çeken, dert çeken, sabır çeken bir kadınım. Ne ara elinize o bıçağı rahatça aldınız, o tüfeği tutmayı öğrendiniz de, sizi doğuran, yavrunuzu doğuran, bir dönem belki size el uzatan, gönül veren kadının ömrüne musallat oldunuz. Aklından her gün hepsi geçiyor bir bir, daha birine yanarken, diğerinin haberini alıyorsunuz. Ardından sosyal medyadan ömrüleri bir canavarın elinde son bulan kadınlar için yazılanları okuyup yine kahroluyorsunuz. O saatte orada işi neymişler, giyilen mini etekler, o da yapmasaymışlar... Akılları içi bacak arası çalıyor, pislik bizim içimizde var demiyorsunuz da, çirkin çirkin bahaneler buluyorsunuz. Siz bunu nasıl yapabiliyorsunuz? Aynı evrende, aynı toprak parçasında aldığım nefesi bana haram ediyorsunuz çünkü ben her seferinden ne sizin vicdanınıza ne o klavyeye giden ellerinize ne de bu ıslak olmamış hormonlarımıza inanabiliyorum. İki gündür, yirmi gün alikonulup, tecavüze uğrayan sonrasında bunu kendine yediremeyip canına kıyan on sekiz yaşında bir kızı konuşuyoruz. Onun aynı yalın bir piskit üniformasından dolayı

ceza almadı diye, sosyal medyayı sallıyoruz, #musaorhantutuklansin diye yazıyoruz her yere. Bunu yazmak zorunda kalmaktan utanıyoruz!!! Al onu tik ne cehenneme tikyorsan, ama o ananın yüreğini, o yavrunun bir hiçe giden ömrünün hesabını kim verecek? Hiçbir ceza bu acının yanında adil değildir. Başımıza gelmeden anlamayan bir toplum olduk. Geceyarısı sokaka çıkmaktan korkuyorsak, kapının önüne mahallede arkadaşlarıyla oynasın diye evlatlarımızı bırakamıyorsa, bir şey giyerken otuz kere düşünüyorsak, durum artık vahim. Bugün ona yarın sana güzel kardeşim, bugün çıkarmadığın her ses, yarmın senin çığlığın olabilir! Ondan kork, kork ki haksızlığı savunacak yerlerini hatırlayasın! Uykuren biz derin derin, önce bir korku ayar bizi artık!

İçim parça parça bugünlerde. İtiraf etmek gerekirse evde kaldığımız korona günlerinden bu yana çok da toparlanmış sayılmam. Çalıştığım, ürettiğim, aklını bir şeylere verdiğim zaman gündemden biraz olsun kopuyorsun ama beş aydır bir evin içinde başka bir ülkede kendimin hem anası hem babası hem arkadaşı oldum, ben yoruldum. Dönsem dolarsam da ben orada nefes alıyorum, orada ekmeğimi kazanıyorum, orada sanatımı yapmaya çalışıyorum. İnsanların yüzlerini güldürebilmek düşüncesiyle dayanıyorum birçok şeye. Kötü günler bitecek, ve biz devam edeceğiz. Bitmedi, bitmiyor. Neresinden tutup neresinden başlamak lazım, bilen varsa söyleyin çünkü ben düşün düşün çıkamıyorum için içinden. Ne olduğu bilinmeyen saçma sapan insanlar yüz binler götürüyor, başka bir yerde bir aile hasta çocuğuna ilaç almak için Sağlık Bakanlığı'na yalvarıyor, birileri çocuk yapıp her dakikasını paylaşıp, her an bir alışveriş linki atıp binlerce takipçi topluyor, ardından reklam anlaşmaları yapıyor, başka yerde bir işçi aylardır işsiz olduğu için ailesine karşı mahcubiyetini kaldıramıyor ve intihar ediyor. Ben anlamıyorum artık gerçekten anlamıyorum. Bu kadar mı boşaldı kafamızın içi, bu kadar mı özeniyoruz bizde olmayana. Neden olanı görüp, şükredip, mutlu olamıyoruz. Neden biri insan yapan yanlarımızı unutup, içi boş ne varsa esiri oluyoruz çoğu zaman. Eğitim diyoruz, bugün eğitim sisteminde kocaman açıklar var, sadece seçmeli ve zorunlu derslere bile baksanız bazı şeyleri farketmeniz yeterli olacaktır. Şu korona sürecinde en çok beni tedirgin eden şeylerden biri de uzaktan eğitimdi. Başka çözüm var mı hayır, gerçek sayıları saklandığını hepimiz biliyoruz. Benim çocuğum olsa gönderir miyim, sanmam. Peki uzaktan ne kadar eğitim göreceğim bu yavrular, bilemiyorum. Arkadaşlarımızın çoğu bu durumda memnun, çocuklarıyla ilgileniyorlar ödevlerini yaptırıyorlar, güzel, hoş. Ya çalışmak zorunda kalan anne babaların, ya da eğitim görememiş

kalan anne babaların, ya da eğitim görememiş anne babaların durumu ne olacak? Ne olacak o yavrunun hali, bu örnekleri de görüdüğüm için yazıyorum. Yani uzun zamandır neresinden tutsam, elimde kalanla bende olduğum yerde kalıyorum.

Sadece bizde mi durum böyle, hayır. Dünyanın birçok ülkesinde yaşayan arkadaşlarımla konuşuyorum, birçok yer sarsılmış durumda. Ekonomi ve eğitim kısmını toplamak zaman alır ama bir şekilde elbet çözüleceğine inanmak istiyorum. Bu arada her hafta, sonunu asla kestiremediğimiz ilişkiler gibi olan döviz kurlarımızdan nasibimi alıyor, önümü göremiyor, o haftama yetecek kadar döviz alıyorum. En son 1 euro, 8.60 kuruştı, daralıyorum. Burada da durum hala çok zor, Barcelona turistle ayakta kalan bir şehir di koronaya kadar, şimdi dükkanların bir bir kapandığını görüyorum. Benim sokagımda Pakistanlı bir ailenin açtığı küçük bir dükkan vardı, bütün umutları o dükkandı, paralarının neredeyse tümünü o dükkana yatırmışlardı. Ocak ayında açtılar, martta kapattılar, dün önünden geçerken baktım ki içeride ne var ne yok toplamışlar. Bunlar bile dert oluyor bana bu ara.

Kimbilir kaç kişinin rızığıydı o dükkandan kazanılacak olan... Evsiz sayısı da çoğaldı, gece her ATM önünde bir battaniyeye sarılmış uyuyan birini görüyorsunuz, para istemek yerine, yemek istiyorlar sizden, aklınızdan "acaba" geçmeden alıyorsunuz. Durum böyleyken burada da başka türlü güvenlik sorunları var tabi. Gazetede her gün bir hırsızlık haberi okuyorsunuz. İşsizlik ve açlık gün geçtikçe arttığını için gözü dönmüş çok insan var maalesef. Geçen gün sokağımda yaşlı bir çiftin çığlığını duydum, ben yanlarına gidene kadar iki genç çocuk adamın boynundan zorla altın kolyeyi çekip, alıp kaçtılar. Kadının korkusuna mı yanayım, o yaşlı adamın çaresizliğine mi. Kadın "ben o kolyeyi elli yıl önce almıştım" diye ağlamaya başladı bir anda, bir de ona üzüldüm. Üzül üzül, bir köşede küçül, büzül... Bu ara tam da böyle dostlar bende durumlar.

Az kaldı yurda dönmeye, sokak kedilerimi özledim, vapura binmeyi, dilini anladığım kitaplara göz atıp, bir gün mutlaka okurum diye alıp biriktirmeyi, demli çayı bir de simiti. Dertleşmem bittiyse, size dilimdeki şarkının sözleriyle veda ediyorum. Arada sarılın kendinize, onunla geldiniz, onunla gideceksiniz... Aklınız dilinizle yoldaş olsun, o zaman incinmeyeceksiniz...

"Yeni bir ülke bulamazsın
Başka bir deniz bulamazsın
Bu şehir arkandan gelecektir.
Sen yine aynı sokakta dolaşacaksın..."
Konstantinos KAVAFIS

Kendinden öte

Güney'in kiraç, kireçli topraklarında üzüm bağlarını geziyorsun. Bakıyorsun.

Beyaz gelinliğiyle yalınayak, yemyeşil çimlere basan, el değmemiş bir gelin: Pamukkale.

Vay!

Canım benim, işte var olacağım toprak diyorsun.

Kendinden öte, bir kendin var artık.

Onunla yoğrulmak, ona karışmak, ona dönmek istiyorsun.

Bedenini bir başka beden içinde yaşatma çabası bu.

Dönüp bir daha

bilmem kaçınıcı defa

ilk kez ki gibi bir daha bakıyorsun,

iki kirpiğin arasında gözlerini görüyorsun, yine ilk defal

"Tanrımı!" diyorsun:

"Madem bakmak niyetin, benim gözlerim neden?" diye sitem ediyorsun.

Kavuşamamanın buzlu sularında öyle bir güzellik ki bu, tanımlamaya ölçün yetmiyor.

Güzelliği bilmenin lanetine uğramışsın bir kere.

Gitsen gidemiyorsun, kalsan; o yer, yerin değil.

Bir huzursuzluk cennetinin ortasındasın.

Yol devam ediyor...

Bir imparator mezarının yanından geçiyorsun. Yol; kıvrıla kıvrıla çocukluğundan bir güne, kiraz ağaçlarının olduğu o bahçeye götürüyor seni.

Yola karşı koymuyorsun,

gidiyorsun.

Yalnız da değilsin; gittiğin yol, yol arkadaşın.

Yola boyun eğiyorsun.

Yolundur.

"Tanrımı!" diyorsun iç sesinden:

uzun zamandır seninle,

benimle bu cehennem arayışın niye,

bu dava niyel

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

ALİ DENİZ USLU

KESERKEN BİLERİM KENDİMİ

Omurgalarımla örüyorum duvarları
Acemi bir yalnızlık dolup boşalıyor sol yanımda
Marifetli bir yosun gibi sarsan da içimi,
Tutunmak için bir uzuv daha lazım hayata.
İsrarla yaşayacak birkaç dinç arzum kaldı.
Ve ne zaman denize yürüsem,
Sular çekiliyor ayaklarımın altından.
Bir el bombası patlamış gibi göğüs kafesimde.
Birkaç cümle koyup cebime,
Urgan satan pazarlara çıkıyorum.
Nedenini bilmesem de;
Hep keserken biliyorum kendimi.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://trantey.org>

Biz dünyaya savrulmuş tohumlarız

Şimdi.

Geride kalan zamanın sıcaklığı hafiften hissediliyor. Gelecek ise o kadar uzaktaki, sürekli anlatıp duruyoruz, sürekli uzaklaşıyor ve belki bu nedenle soğuk bir duygusu var. Geçmiş kaybetmiş, geleceği kazanamamış gibi, salınıp duruyoruz iki zamanın ayrımında. Şimdiye dair sözümüz yok, şu an olmakta olana temas edemiyoruz, hemen şurada, gözümüzün önünde yaşanıp gidiyor zaman. Biz geleceği özleyeceğiz, asla geri gelmeyecek. Biz geleceği anlatacağız, asla sandığımız gibi olmayacak. Kır oluyorum zaman tayfından.

Çünkü geçmişini onaracak, geleceği kuracak gücümüz yok. İnsan inşadır, insan inşa edilmiştir, yıkımdan kuramayız, kuracak gücümüz yok, çünkü yıkacak gücümüz yok. Şimdinin tüm yükünü sırtı vurup, bir gelecek için ama sadece birimizin ya da birilerimizin olmayan, hepimizin olacak bir gelecek için, inşa etmeye başlamalıyız. Saklanacak yerimiz yok, kaçacak bir yer, kaybolacak kentler yok artık. Dünya haritasında her izimiz belli. Yerimiz belli, üstümüz açık, evimiz yok, evsiz olduğumuzu da bilmeyecek kadar evsiz, ev bilmez haldeyiz.

Düş ve Karadüş.

Yaralı yalvaçlar arıyoruz. Yalancı peygamberler, düşmüş tanrılar, incitilmiş melekler. Bizi iyileştirecek şifacılar, büyücüler, simyacılar arıyoruz. Taşı altına, ipi yılan, elleri pençeye dönüştürecek büyük sihirler. Maddileşmiş, kaskatı kesilmiş bir dünyada, mana diye bir şey arıyoruz. Dinlerin, dillerin, sonradan verilmiş kimliklerin iyi edemediği var-olmak sancısını iyi deken bir mana isimli bir şifa. Arıyoruz. Bize bezenin istiyoruz; yalvaç da, peygamber de, tanrı da, melek

de... Bizim gibi yara taşısın, yamru yumru yanları olsun istiyoruz. Güzellik bizi mutsuz ediyor, tamamlanmışlık bizi hasta ediyor, çünkü yalanla sırandık, yalanla doyurulduk, yalanla dolduruldu kan damarlarımız. Şimdi hakikate aptalca tutkumuz bu yüzden. Düş sanmıştık yaşadıklarımızı, yalanmış, şimdi bir Karadüş kuruyoruz. Farkında bile değiliz. Biz, bizim hakkımızda hiç bir şey bilmiyoruz. Biz dünyaya kanlı bir avuç tarafından savrulmuş tohumlarız. Kanlı bir avuç; yeryüzü, yatağımsız.

Buğu.

Yüzlerinizde keder. Elleriniz sıkıca bastırılmış gövdenize, ayaklarınız aceleli, yüzünüzde kuru kabuklar, saçlarınızda is, göğsünüzü yakan egzoz ve metalik hava, otobüs camlarına nefesiniz yapıpışmış. Otobüs camlarına, minibüs camlarına, iş yeri camlarına, nefesiniz bir katman olmuş. Üzerine bir şeyler çiziyorsunuz, bir şeyler yazıyorsunuz. Adınızdı, çocukluk kokan evsüretileri, anlamsız desenler, kalp, kalp, kalp. Kalbi solmuş insan dünyasının, yeryüzüne sürülmüş kalbi. Bizim kutsal kitabımız o buğulara yazıldı. Kurtuluş umudunuz o buğulara, size bu yüzden bir kış verdik, sizi kirlenmiş kent kışlarıyla sıradık bu yüzden... Bir an bile olsa bu dünyaya kanmayın diye, baharın ve yazın yalana teşne olasılıkları içinde kışın imkansızını görün diye size kışı verdik. Eğer böylesi bütülmüş olmasaydınız, böylesine üşümüş, üşenmiş olmasaydınız bizi anlamaz, bize inanmazdınız. Çünkü buğulara yazdık. Buğulara bir çalınmış evinizi, unuttuğunuz şeyleri, ektiğiniz halısalıkları.

hep buğular yazdık.

İnsan İnşa Örgütü

Bu insanı kim kurdu? Kim böylesine mucize ile hayal kırıklığı arasında bir şeye ten giydirdi. Doğa bunu neden yaptı, yeryüzü buna neden izin verdi, evren nasıl tahammül etti insana. Bir sıfat olarak nasıl tanımladı dil bunu... Mucize ki delirtir. Hayal kırıcı ki öldürücü. Vahşetin ve zarif

şeylerin yan yana koyulduğu bunca olan bitene kim tarih dedi. Bunu yıkmalıyız. Kimseye demeden, kimseye göstermeden, ikna etmeye çalışmadan, pankartlara yazmadan, çağrılara düşürmeden bunu yapmalıyız. İnsanı yıkmalı ve yeniden bir can tanımlı bulmalıyız. O yüzden işte bak, görmüyor musun? O yüzden işte önce kötülük vardır, iyilik bir emek estetiği. O yüzden işte önce rekabet ve mülkiyet vardır, pay etmek ve omuzdaşlık bir derinlik biçimidir. Bencilidir bu inşa edilen insan, bizim için uygun değildir henüz duyuları. Onu yıkacağız. Onu taptığı dünya sömürüp bir kabuk gibi atacak, onu aşk ettiği kutsallar yüz üstü bırakacak, onu ütopyası sandığı anlatılar paramparça edecek... O sırada biz geleceğiz. Biz geleceğiz ve kulağına fısıldayıp;

"nasıl da yıkıldın bak, artık onarma bunu, yeniden inşa etmen lazım" diyeceğiz.

Birilerinin ütopyasının, diğerlerinin distopyası olduğunu biliyoruz biz.

Özeteceğiz.

Bir başka arkadaşlık hikâyesi: David Bowie ve Iggy Pop

TANER TURNA

Tarih 9 Eylül 1971. David Bowie, birkaç ay sonra çıkacak "Hunky Dory" isimli albümü için RCA Records ile anlaşmaya vardı. İmzalar atıldıktan sonra RCA Records çalışanları ile kutlama yapmak için Max's Kansas City'ye geçildi. O dönem Max's Kansas City, New York yeraltı müzik sahnesinin merkezidi. Lou Reed'den Andy Warhol'a herkes oradaydı. Bowie bir yandan müzik dünyasının profesyonelleriyle olan ilişkilerini geliştirirken diğer yandan Amerika turnesi sırasında etkileriyle yakından görüldüğü Proto Punk'ın başarılı temsilcileriyle tanışma niyetindeydi. Gözüne kestirdiği isimlerden biri de The Stooges grubundan şarkı sözlerine hayran olduğu James Newell Osterberg Jr., yani Iggy Pop'tu. Ortamdaki dört beş kişiden biri olan rock müzik yazarı Lisa Robinson, Bowie'nin talebi üzerine Pop'un kapısına taksi göndererek yanlarına gelmesi sağladı. O gece sıkılan eller ve kurulan kesik ama samimi cümleler ikili arasındaki dostluğun temelini attı. Şimdi zamanı biraz ileri alalım. Aradan geçen beş yıla yedi David Bowie albümü sıkıştırılmış ve içlerinden sonuncusu

"Station to Station"ı kenara ayıralım. Çünkü hikâyenin başlangıcı bu albüm için çıkarılan "Isolar" turnesinde saklı. Perdeleri çekip ortamı karartmaya gerek yok. Zaten dönemin doğasındaki her şey siyah beyaz. Merak etme sadece sen, ben ve nostalji var.

David Bowie, 2 Şubat'ta Vancouver'daki Pasific Coliseum'u dolduran 17 bin kişi ile "Isolar" turnesini açtı. Amerika topraklarında yansımaları büyük olan "Golden Years" şarkısını cebine koyan Bowie, şehirden şehire dolaştığı kıtada kalıcı izler bıraktığının farkındaydı. David Bowie gibi sanatçılar için şimdiki zaman sadece ilham almak ve yapılması gerekenler için vardır. Onlar adına vakit çoğu gelecektedir. Oraya doğru uzandıklarında mutlu olurlar. Nitekim Bowie, zihindeki düşüncelerde ve gelecek planlarında Iggy Pop'a da yer ayırır. Hemen ardından ona haber göndererek kendisini aramasını ister. Çok geçmeden Pop, Bowie'yi aradı. Bowie, Iggy Pop'a elinde onun için yazdığı bir şarkının olduğunu söyledi ve kendisini turneye davet etti. Bahsi geçen şarkı "Sister

Midnight", Iggy Pop'un bir yıl sonra çıkan "The Idiot" albümünde yer aldı. Bu telefon konuşmasından on gün sonra Bowie'nin Phoenix şehrindeki konserinde Pop turneye dahil oldu. Bir yıldız sahnede parladı. Diğer onu en önden dinledi. Kıtalararası dostluk, bir anda konser aralarındaki günler kadar yakınlaştı. İkili her fırsatta gece geç saatlere kadar sohbet etti. Kalan zamanlarda ise sanki onlarca yıldır arkadaşmış gibi sessizce oturarak karşılıklı kahvelerini yudumladı. Yanında konuşmak zorunda olmadığımız arkadaşlar... İyi ki varlar. Nitekim Iggy Pop, ruhuunu aydınlatan David Bowie'nin peşinden gitmeye karar verdi ve hikâye Avrupa'ya taşındı.

Almanya'da peşi sıra konser veren David Bowie ve yanı başındaki Iggy Pop için 10 Nisan'daki Batı Berlin konseri özel bir yere sahip. Konserin ardından dönemin hem sanatsal, hem kültürel hem de politik açıdan merkezi konumunda olan şehrin tadını çıkaran ikili, ilk olarak kalplerini Berlin'e taşıdı. Tren yolcularıyla Avrupa'yı dolaşan

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranteoy.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

Bowie ve Pop, bir istasyonda doğum günü kutladı, diğerinde KGB ajanlarına dert anlattı, bir başkasında ise basın ordusu tarafından karşılandı. Arada geçen zamanda anılar birikti. Kimi dostluğa yerleşti. Kimi bir fotoğraf karesinde hayat buldu. Kimi ise bir kalemin ucundan şarkı sözü olarak yeniden doğdu. Takvim 18 Mayıs'ı gösterdiğinde David Bowie, 20.000 kişinin doldurduğu Pavillon de Paris'e unutulmaz bir geceyaşatarak turnesini tamamladı.

Konserin ardından Bowie, kendisini Château d'Hérouville'e davet eden Pierre Calamel'in teklifini kabul etti ve yanına Iggy Pop'u alarak birkaç günlüğüne bu büyüle eve yerleşti. Aynı zamanda bir kayıt stüdyosu bulunan Château d'Hérouville, bir ay sonra ikilinin Iggy Pop'un ilk solo albümü "The Idiot"ın kayıtlarına başladıkları yer oldu. Bowie ve Pop, bir süre kayıt stüdyosunda baş başa çalıştı. Biri piyanoda, diğeri davulda. Biri basta, diğeri mırıldanmalarda sayısız gün geçirdiler. Bu dönemde Iggy Pop'un söz yazım sürecine yakından tanıklık eden Bowie, yanı başında ortaya çıkan "China Girl" şarkısı için hislerini "Olağanüstü sözlerle sahip. Sözlerinin neredeyse tamamı birdenbire geldi. Jim, spontane ve özgür şekilde düşünbilmesini sağlayan fevkalade bir yeteneğe sahip" sözleri ile ifade etti.

İki ay süren kayıtların ardından David Bowie ve Iggy Pop, Münih aktarmalı olarak Berlin'e geçti. Burada, Tony Visconti'nin stüdyosunda albümün son rötuşlarını yaptı. Aynı dönemde David Bowie, stüdyoya yürüme mesafesinde olan bir araba yedek parça dükkanının üstündeki daireyi tuttu. Bir odasını da Iggy Pop'a bıraktı. Neredeyse altı aydır yollarda olan ikili, sonunda bir 'ev'e sahipti. Bowie,

bir röportajında Berlin'e taşınma nedenini "Genç yaşlarımdan beri, hem sanatçıların hem de film yapımcılarının dışavurumcu, duygusal çalışmalarına takıntılıydım ve Berlin tüm bu isimlerin ruhani eviydi. Burası, Die Brücke yani dışavurumcu akımın içindeki Max Reinhardt ve Brecht'in olağanüstü çalışmalarını ürettiği yerd. Burası, üretimimin devam ettiğini hissettiğim yerd. Berlin, pek çok sebepten ötürü ufuk açıydı" cümleleriyle açıkladı.

Berlin'de hayatının geri kalanına derin izler bırakan günler geçiren Bowie, çok geçmeden yine gözünü geleceğe daktı. Önce hali hazırda çalıştığı plak şirketi RCA'yı Iggy Pop ile üç albümlük sözleşme imzalaması için ikna etti. Hemen ardından ikili yeniden Château d'Hérouville'e yerleşti. Bu sefer amaçları Bowie'nin "Low" albümünü tamamlamak. Nitekim Brian Eno'nun da bir bölümüne dahil olduğu kayıtsüreçinin ardından Bowie, çantasına 11. albümünü koyarak Berlin'e geri döndü.

1977'de, 30. yaş gününden bir hafta sonra raflarda yerini alan albüm, kısa sürede geniş yankı uyandırdı. Sıçrama tahtasındaki Bowie, plak şirketinin tüm ısrarlarına rağmen turneye çıkmayacağını açıkladı. Bu sıra dışı kararın nedeni Mart ayında yayımlanacak Iggy Pop'un "The Idiot" için düzenleyeceği turneye katılmaktı. Bowie kararının sebebini "Asla turnelerden hoşlanmadım, fakat Jim beni ikna etti. Seyircilerin odağında olmadan sadece piyano çalıp gruba göz kırparak Jim'i en yakından izleme düşüncesi cazip geldi"

sözleriyle açıkladı. Mart ayında Birleşik Krallık'ta başlayan turne, Bowie'nin piyano ve geri vokal desteğiyle kıta değiştirerek Amerika'ya taşındı. O dönem Iggy Pop'un konserlerini fotoğraflayan Bob Gruen'in "Bowie arka planda biraz karanlıkta kalırdı. Pek gözükmezdi, asla dikkat çekmezdi. Sadece bir piyanistti. Açıkçası çok komikti. İnsanlar konser geliyor ve 'Bowie'yi piyanist olarak grubuna dahil eden bu adam kim?' diyordu. Bu durum aniden Iggy Pop'a duyulan saygıyı ve ilgiyi artırdı" sözleri, Bowie'nin tek amacının baskıdan uzaklaşmak olmadığını kanıtı.

Bowie, arka planda kalarak Iggy Pop'a uzun yıllar yürüyebileceği bir yol açtı. Zaten Pop da her fırsatta kendisini diriltiren kişinin David Bowie olduğunu söyledi. İkili, turne biter bitmez hem tatil yapmak hem de albümlerini tanıtmak için Tokyo'ya gitti. Burada geçirdikleri iki haftanın ardından yeniden evlerine, Berlin'e döndüler. Iggy Pop, ses getiren bir albüm ve turnenin ardından RCA Records ile yeni bir anlaşmaya imza attı. Buradan aldığı parasıyla da Bowie'nin yanından ayrılarak kendine bir daire tuttu. Böylece ikilinin birlikte geçirdikleri büyük ayların ardından geçmişe bir virgül koyarak ayrı yollarından geleceğe doğru yürümeye başladılar. Sonrasını anlatmaya gerek yok. Hikâyenin nereye vardığını hepimiz biliyoruz.

Şimdi yavaşça perdeleri açalım. David Bowie ve Iggy Pop'tan bize kalanlara renkli dünyamızın penceresinden bakalım. Ve düşünce kaldıran, susunca anlayan, gülmeye rahatlayan, sevince inanan arkadaşlara ilk fırsatta sarıalım.

Düşünce kaldıran, susunca anlayan, gülmeye rahatlayan, sevince inanan arkadaşlara ilk fırsatta sarıalım.

Fotoğraf: Andrew Kent

SEÇKİN ERDİ

Gözlü çocuk

Herkes kantine hücum ederken ben giriş kapısının önde ki merdivenlere oturdum, soğuktu. Sigara içtim, düşünmemeye çalıştım, bekledim. Çay ve topyeklerini ganimet almış şanlı ordu geridönerken de akıntının tersinebinaya yöneldim. ... Boyu en fazla 160 olan gencecik bir çocuk kafasında bereve elinde parmak uçları kesik yarım eldivenlerle sadece bir çay kazanı, boşalmış iç topkek ve iki çubuk kraker kolisinden ibaret bir donanımına sahip kantinin yarım duvar üzeri mermer tezgâhının arkasında yüzünde dev bir tebessümle oturuyordu. Işıl ışıl kocaman gözleri vardı, doğrudan insanın içine işliyordu. Ama bu tebessüm ve bakış sıcak yahut insani değildi, gülen bir yüzden hiç beklemeyeceğiniz kadar donuk ve tekinsiz, ziyadesiyle marazlıydı.

"Bir çay alabilir miyim?"

"Tabii abii!"

Yüzündeki tebessüm biraz daha katmerlenerek ayağa kalktı, neredeyse parmak uçlarında yükselerek kulbu ters çevrilmiş demliğe uzandı. Boşta kalan sağ eliyle tezgâhın üzerine bir kâğıt bardak koyup içine neredeyse altın sarısı bir sıvıyı dökmeye başladı.

"O nasıl çay ya?"

"Nası abii?"

"Çay bitmiş, haşlamışsın... Kalsın kalsın..."

Tebessümü zerre azalmadan ve yuvarlak yüzünün ortı yerine yerleşmiş kocaman siyah gözlerini daha da açarak bana baktı, çok masum ve bir o kadar da korkutucu bir bakıştı bu. Acaba "kalsın kalsın" derken sert mi konuştum, çocuğu tersledim, ukalak mı yaptım diye düşündüm. Bir cümle kurarsınız ve sesiniz havada salınıp bir molekülün diğerine titreşe titreşe ilerlerken, son durağı olacak ölse değmeden daha çekik sizin beyninizi iher bazen. Kendinizi sorgulamaya başlarsınız bir yanıt bile almadan muhatabinızdan, her diyalogun biraz monolog olduğu kısa anlarda bunlar. Ben bu dertten çok uzun zamandır muzdaribim. Eskiden, yani henüz berberimle bu kadar içli dışlı olmadan evvel bu kısıllığı izafi anlar beni çok meşgul ederdi. Sarf edilmiş yahut keşkeedilseymiş cümlelerdakilikaları saatleri aşar,günlerde, gecelerde, haftalara yayılır, zihnin içinde sifatarlar, zaflar, vurgular yeni mazruflar kazanır, öğeler kaidesize birbirinden ayrılır ve başka başka biçimlerde tekrar birleşir, öznel bu dizilim içinde kendilerini belliedebilirler için bir

mesnet arar, yüksek, daha da yüksek sesle konuşurlardı. Kurulan her bir yeni cümleyle boğum boğum kafamın içine atılan kelime yumakları zihnimin dönüp duran uğultusu içinde incecik ipliklere eğilir, atıklar ve çözümler halinde bir makine titizliği ve ritmiyle vurulur, dokunan kalın kumaşta ben kah köpeklerin kovaladığı yarıları bir ceylan, kah masallara layık bir doğu sarayının yazık atıslı, kah su başında koyunlarıyla İsa Mesih, kah bir tavuşkuşu olurdum. Dokuma faaliyeti hiç durmaz, bu mücrim tezgâhın gürlütüsü bütün sesleri bastırır, uğultu tüm zihnimle döne döne yine ele geçirir yeni bir resim belirir. Sonra sonra resmin yüzününe, yani kahramanlığıma, yarama, yansımama, mazumluluğuma, feda yahut fideye oluşuma değil resmin her bir ilmeğine, her bir düğümüne bakmayı öğrendim. Böylece bütün benlerimi tek tek duyar, her birinin cümlelerini ayırt edebilir, ortaya çıkan resmi desenleyebilir oldum. Kendimle konuşmayı, kendimle baş etmeyi, kendimle müzakereyi öğrendim. Böylece bir ittifak kurduk, düzenli ve gerektiği hallerde de olağanüstüolarak toplanıp görüşüyoruz. Sayımızı bilmiyoruz, dış dünyadaki değişimlere göre artıp azalabiliyoruz; mesela buraya gelmeden çok kısa zaman önce çok iyi bir yalancı katıldı aramıza, tuhaf bir tip, hepimizi biraz tedirgin etti ama iyi bir hatip, bizi ikna etmeyi de bildi, yönetim kurulunda yer şimdilik çok sağlam gözükiyor, ama temkinli olmakta da fayda var; beyanda beis yok açıkçası birbirimize pek de güvenmiyoruz, lakin bir arada yaşamın da bazı gerekliliklerivar, ortak fayda için hepimizin vermesi gereken

"Peki abi kalsın! Ben içirim..."

"Ha... Yok ya, ver ver tamam içeyim, çok soğuk..."

(42. Olağanüstü Benler Genel Kurulu Kararı ve Gerekeşi: Kantinde çay veren -ismi henüz bilinmediği için kayıtlara Gözlü Çocuk olarak geçecek-ir- gözlü çocukla başlayan diyalog dahilinde sarf ettiğimiz emir kipinde çekilen "kalsın kalsın" cümlesinin yanlış anlaşılmasına müsait olduğu; arz ve talep temeline vuku bulsa bile bu alışverişin hiç bilmediğimiz bir ortamda ve hiç tanımadığımız bir kişiyle gerçekleşmesi itibarıyla normal olmadığı ve daha temkinli olmamız gerektiğine karar verilmiştir. Diyalogun izleyen seyirinde alttan alınması, gözlü çocuğu kin ve düşmanlığa sevk edecek beyan ve tutumlardan kaçınılması genel kurul birlikişi heyeti tarafından tavsiye olunmuş, ancak Sınırsız Sorumlu Özsayıy Heyeti'nin 'çok da yavaşlık yapmayın, kendinizi ezdirmeyin' şerhi de kayıtlara geçilmiştir. Sürecin yönetimine Ortayolcu Ben geçici görevlendirilmeyle atanmıştır. Ek olarak Ukala Ben'in Disiplin Kuruluna sevk edilmesine oyçokluğuyla karar verilmiştir. Disiplin Kurulu en kısa sürede toplanacaktır.)

"1 lira abii!"

"Nel 1 lira mı? Ne yaptık adam mı öldürdük ya?"

"Pahalı mı abi?"

"Pahalı valter, 1 liraya çayın yanına simit alırsın bî del!"

"İki simit alırsın hatta akşamvakti... Abi aslında 25 kuruş, ama şimdi sizinkilere hep 1 liradan sattım, ayıp olmasın diye sana da 1 lira dedim."

"O ne demek yal!"

"Abi ilk gelenler 4 çay istediy, 1 lira dedim, 4 lira verdiler. E sonra bî daha da bî şey diyemedim, ben daha ağzımı açmadan hepsi 1 lira vermeye başladı çaya..."

"Ha o yüzden ağzın kulaklarında senin böyle, para gani."

"Yok be abi ben hep gülüyüm."

"Nası yani?"

"Gülüyomışte ben böyle, yüzüm böyle benim."

"E ne güzelsin, Allah ağılatmasın."

"Ağılatırsın be abi, ağılatırsın... Şu suratımı kaç kere dağıttılar biliyor musun? Ben ne kadar dayak yedim... Vururlar ha vururlar, sonra bakarlardıhâlâ gülüyüm yine vururlar. Komutanlar çok çok önce ne sırıtyon lan diye; sonra aşkoder de dövdü, aynı buradakiler alıştır bir süre sonra da, her yeni geleni iste, tanımayınca tabii, ne gülüyün, bana mı gülüyün falan... Ben de kendimi dövdüm kaç kez, şu gülümsemeyi bozayım diye ağzımı burnumu kırdım. Ama çok işte böyle benim suratım, gülüyün beni!"

Yüzündeki tebessüm biraz daha katmerlenerek ayağa kalktı.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranteey.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

DOĞU ŞAHİN

Ellerinden tanırım

"Dedel Ben Seyit, beni öldürecekler. Yardım et." Bu konuşmanın üzerinden yirmi yıl geçti. Defalarca rüyalarımda gördüm. Her şeygeride bırakamıyorsun. Kaçtığın ülkeye dönerken de aklımda sadece Seyit'in yüzü, kulaklarımda onun sesi vardı.

Ben kimsesiz büyüdüm. On beş yaşına kadar çıplak ayak yürüdüm, bu yüzden ayaklarımla çok büyüdüm. Bazen komşular yemek verirdi. Bazen mahalledeki insanlar gittikleri işlere beni de çağırırlardı, biraz harçlık alırdım. Bir gün Gültepe'den ayrıldık. Camlarını silmek için gittim. Avukatlar, doktorlar halimi hatırları sorarlardı benimle çay içerlerdi. İlk defa orada insan yerine koyulduğumu hissettim. Yaşar Kemal'le, Vedat Türkalı'yla orada sohbet ettim. Sonra da komünist oldum. Başka ne olacaktım? Tam her şey güzel giderken darbe oldu. Tanıdığım insanlar, bağlantılarımla kayboldu. Yine açlık, yoksulluk başladı. Yurt dışına gidene kadar hiç tok gezmedim. Ülkemden değil, aklımdan ve hapisten kaçtım. Korktuğum, ağladığım görülmemiştir. Ama evet, kaçtım. Bunu başka birine hiç söylemedim.

Almanya'da işçiydim, tüm paramı kitaplara yatırmaya başladım. Jack London'ı yürüyüşünden, Steinbeck'i gülüşünden tanırım. Hala sokaklarda başka suretlerde gezdiklerini bilirim. Hayatında hiçbir şey yazmamış ama hayatları birer eser olanlar ise ellerinden tanırım. Tüm sokaklar ve umut onlara aittir.

Almanya'ya yerleştikten sonra eski bağlantılar tekrar ortaya çıkmaya başladı. Türkiye'den kaçan komünistlerin hepsi bana geliyordu. Artık ailem vardı, bıyıklarımla yüzünden bana "Dede" diyorlardı. Seyit de yanıma gelmiş genç arkadaşlardan biriydi. Onu ayrıca severdim, hiç sahip olmadığım kardeşim gibiydi. Alman komiserden aldığı siyah uzun paltoyu ona hediye etmiştim. Esmer, uzun boylu, geniş omuzluymdu. Palto ona daha çok yakışmıştı. Islıkla "Bella Ciao" çalardı, hikayesini benden öğrenmişti. Teorisi zayıf, güveni tamdı. Birini indirecekse mutlaka onunla giderdim. O da benden ayrılmak istemezdi. Bir gün iltica etmek istediğini söyledi.

"Türkiye'de hapis yatmak dünyanın herhangi bir yerinde özgürce dolaşmaktan iyidir." diyerek reddettim. "Senin burada ne işin var o zaman?" dedemi.

Birine aşık olmuştu. Kadının ailesi Seyit'i istemiyormuş. Kadının babası beni arayıp tehdit etmeye başladı. Bütün sülalesini alıp kapıya dayanacaktı. Tutamadım kendimi. "Beyefendi

sizin sülaleniz kim?" dedim, o da ne anlıyorsa "Ben de senin," dedi. Buluşma yerini ayarlayıp, kapıdan çıktım. O gün onların tarafından kimse gelmedi. Kim olduğumuzu, korkmadığımız haberi almışlar. Fakat kadın ailesine karşı gelemedi ve Seyit'i terketti. Sinirlenmişim, bağırarak bütün hırsımı Seyit'ten çıkardım. Kısa süre sonra kadının evleneceği haberi geldi. Seyit şehirden çekip gitti. Haber aldım, bizden ayrıldktan sonra mafyalık yapmaya başlayan eski elemanımı Paşa'yla tanışmış. Seyit gibi insanlar sınıf mücadelesinden koparlarsa böyle maceralara girerler. Paşa da öyleydi. İlgali bilen, gözü kara biriydi. Bu sayede piyasada kim varsa vurup pazarı ele geçirmişti. Seyit'i yanına yerleştirmiş. Türkiye'den getirdiğini, çok tehlikeli olduğunu yamış. Seyit'i paltosuyla maceralara ganiyordu. İnsanlar gaddarlığından konuşmadığını sanıyorlardı ama aslında dil bilmiyordu. Paşa'nın yanında olduğunu öğrendiğimde hemen kalkıp onu görmeye gittim. Paşa'ya düşman olanlar önce Seyit'i indirmeyi planlıyorlarmış. Seyit'in hiçbir şeyden haberi yoktu. Zorla arabaya bindirip havalimanına götürdüm. Karşı koymaya çalıştı, yokasına yaşıtı "Bana bak! Sen bu işlere buluşmayacaksın. Sen ihtilalcisin. Ülkene döneceksin, kaçmayacaksın. Fabrikada işe gir. Evlen, çocuğun olsun. Ona bizimkilerden birinin adını ver!"

Yüzümü baktı, itiraz edemedi ama onu kovduğum için kırılmıştı. Sarılmadan döndü arkasını gitti. Türkiye'de bizimkilerle ilişkileri devam etmiş. Çok sonra evlendiğini, oğlu olduğunu duydum. Seyit, benim geçmişimi ve ben geçmişimle yüzleşmek istemiyordum. Son telefon konuşmamıza kadar da bir daha haber almadım. Öldürüleceğini söylediğinde iltica etmek için yalan söylüyor sanmıştım.

"Aile kurmak, sabırla çalışmak zor geldi değil mi? Yine işi işlere dönmek, kaçmak istiyorsun!" diyerek telefonu kapatmışım. İki hafta sonra Seyit'in "Beyaz Torosla kaçıp işi öldürdüğü" haberi geldi. Oturup gizlice ağladım. İhtikamın alınmasını istemedim ama Türkiye'de kiler yapamayacaklarını söylediler. Sonra da örgütten ayrıldım. Kavga değil, bu yüzden bir haftalığına ülkeye dönceğimi söylediğinde sevindiler. Beni almaya bir arkadaş gönderceklermiş. İnsan yıllar sonra döndüğünde tanıdık yüz görmek istiyor.

Havalimanından çıktığımda havayı içime çektim. Ülkenin durumu vahimdi, her şey benim ayrıldığım zamandan daha kötü görünüyordu.

Yağmur başladı. Karşımda genç bir adam duruyordu. Onu hemen tanıdım. Paltosundan değil, duruşundan tanıdım. Seyit onunla tanıştırmıştı haliley karşımdaydı. Beni almaya geldiğini düşünüyordum. Bana doğru yürüdü, elini uzattı "Dede, hoş geldin. Ben Deniz, Seyit'in oğluyum."

Elini bileğinden tutup kavradım. Valizimi yere bırakıp nefes nefese ona sarıldım "Bağışla beni..." Deniz ne olduğunu anlamadı, sonra sırtını sıvazlayıp sarıldı. Kollarımı gevşetip ondan ayrıldığımda gözlerine baktım "Deniz," durup tekrar adını söyledim "Deniz, bağışla beni. Baban benim yüzümden..."

"Bir şey söylemene gerek yok Dede, babam ihtilalciydi, öyle öldü." Gülümsedim "Demek sen de komünist oldun ha?"

"Başka ne olacaktım?" diyerek yumruğunu gösterdi.

Elindeki yaralara baktım "Başını derde sokma konusunda baban kadar yeteneklisin belli ki," yüzünde Seyit'i tekrar gördüm, telif etmek istedim "Buralar beter olmuş Deniz, haberleri okuyorum. Gerçekten de 'Burasi bizim değil, bizi öldürmek isteyenlerin ülkesi,' Giderken seni de yanımıza götürüyoruz mi?"

Kaşları çatıldı "Olmaz Dede. Arkamdan korktu, kaçtı derler."

"Kaliyorsun diye 'Cesur' diyorlar mı?"

"Hayır. Ama İtalyan komünistleri düşün, ülkelerini terk edip gitselerdi bugün 'Bella Ciao' şarkısı olmazdı. Dünyaya bırakacağımız bir şarkı için bile kalmaya değer," yere valizimi aldı "Sen ne kadar buradasın? Ne zaman Almanya'ya döneceksin?"

Elimi omzuna koydum, yürümeye başladık "Dönmeyeceğim. Evinde bana da yer var mı?" Islıkla "Bella Ciao" çalmaya başladım.

**GELİYOR, ZATEN GELİP
DURMAKTA OLAN..**

Terli insan
kalabalıklarından
kaçış...
Tedirginliklerin, gece
sahilde yakılan ateşi
sönüyor bir türlü!

Sosyal mesafesiz
uçak yolculukları,
kafelerde temas
gerilimleri,
ertelenmeyen ve
bitmek bilmeyen
düğünler, Fahrettin
Koca ve o yeşil
renkli tablo...

CAHİL-19

**DOLAR
LOADING...**

Netflix eşcinsel
yapar mı, Twitter'da
siyasal gündem
için yazıp yazıp
silmeliyim, devlet
büyüklerine
hakaretten
tutuklanır mıyım...

Amsterdam'daki
dostları ziyaret..
Oturum izni için
Londra'da
yapılacak işler...
Sonbaharda
Brugge, Prag,
Edinburghlarda
şöyle bir gezişler...

HEPSİ YALAN OLDU!

**DOĞALGAZ
REZERVLERİ Mİ
BULUNDU?**

Peki bu benim derin
yalnızlığım nolucak?..
Hayattan ne istediğini
hiçbir zaman bilmeyen
insanların, hep Eylülde
tatile çıktığını söylemiş-
ti biri.. Öyleymiş meğer!

Bazen durum çok
karışıktır. İlk bakışta
hiçbir anlam ifade
etmeyen şekiller gibi..
İdrak etmek neredeyse
imkansızdır. İşte o
zaman anlama
çabasını bırakıp,
tam da **ŞİMDİ**
olduğu gibi
bakmak gerekir.

Y. EMRE CEREN

Hırsızların, Seyyahların ve Tüccarların Tanrısı *Hermes*

"Güzelim sandallarını bağladı ayaklarına, o altın kakmalı tanrısal sandallartaşırlardı onu denizin ya da sınırsız toprakların üstünde yelgibi, hızlı. Aldı eline değneğini, isterse büyülerdi onunla gözünü insanların, isterse uyandırıldı onları derin uykudan, aldı değneğini eline güçlü tanı, uçtu gitti."

Eşi Hera, diğer tanrılar ve insanlar uyuduktan sonra Tanrıların ve insanların Babası Zeus, titan soyundan Pleione'nin en genç kızı Maia'yla Kyllene Dağı'nda bir mağarada her gece buluşurlar. Zaman içerisinde Maia, Zeus'tan hamile kalır ve bir süre sonra Hermes'i dünyaya getirir.

Annesi Hermes'i kundağa sarıp bir sepetin içine yerleştirir ve mağarada bırakır, ancak bu bebek tanı sanlarının aksine çok hareketli ve yetenekli çıkar. Doğduktan birkaç saat sonra hareket ederek kendisini kundaktan kurtarır ve abisi Apollon'un sürülerini otlattığı Admetos'a gider. Apollon, âşık olduğu Magnes'in oğlu Hymenaios'la uğraşırken, ona fark ettirmeden iki inek, yüz düve ve bir boğayı çalar. Bu sürünün kuyruğuna dal parçası bağlar ve bütün Yunanistan'dan geçirip Pylos'ta bulunan bir mağaraya götürür. Yolda kendisini tek bir kişi görür, o da Pylos'ta yaşayan İhtiyar Batlos'tur. Hermes, Batlos'a bir düve verir ve susmasını söyler. Hayvanları yerleştirdiği mağarada iki hayvanı kurban eder ve Olymposlu tanrılara atıfla on iki eşit parçaya böler. Mağaradan çıkar ve bir kaplumbağa görür, hayvanı öldürüp kabuğunu boğaztırır kurban ettiği hayvanların bağırsaklarını bu kabuğa bağlayarak liri icat eder. Sonra mağaradan ayrılıp kundağına geri döner. Ertesi gün Apollon sürüsünün yerinde olmadığını fark eder. Bunun üzerine herkesi sorguya çeker ve Batlos, sürüyü Hermes'in çaldığını söyler. Bir rivayete göre Batlos, Apollon'a mağaranın da yerini söylemiştir ve tanı gidip sürü ile liri orada görür, bir başka rivayete göreyse Apollon, Maia'ya şikâyet için mağaraya gider ve orada Zeus'un ısrarıyla çalınan hayvanlarının akıbetini öğrenir. Her halükarda, Apollon, Zeus eşliğinde

kardeşi Hermes'le birlikte gittiği mağarada lirin sesini duyunca büyülenir ve liri kendisine vermesi için Hermes'e kaldığı bütün hayvanlarını teklif eder.

Hermes bu elde ettiği hayvanlarını güderken, hayvanları kontrol altında tutabilmek için sazlardan syrinks denilen Pan flütünü icat eder. Bu flütü kullanarak, Hera'nın öğrendiğinde ineğe dönüştürdüğü vebaşına Argos adlı bir yüz gözlü bir devî gözcü olarak diktiği Zeus'un bir sevgililerinden lo'yu da kurtarır: Flütü çalar, Argos'un yüz gözü de kapanır ve devin kafasını keserek Argos Öldüren manasına gelen Argeiphontes mahlasını da diğer mahlasları arasına ekler. Sürülerini otlatırken flütünü çalar ve Apollon bunu duyup Hermes'ten flütü de ister. Apollon, flüt karşılık olarak sürülerini otlatırken kullandığı kerykeon adındaki altın değneğini vermeyi teklif eder. Hermes, değneğin üzerine Apollon'dan kendisine kehanet dersleri vermesini de ister ve Apollon bu teklifi kabul eder. Bu kehanet öğrenen, sürülerini otlatan ve yetenekli tanrılardan Apollon'u iki kere alt edebilen genç tanı Zeus tarafından çok hoş karşılanır. Bu yüzden Hermes'i kendisinin ve Yeraltı Kralı Hades'in görevlisi yapar.

Hermes'in icraatları bunlarla da bitmez, ancak kendisine dair en ayrıntılı anlatılar gençlik maceralarıdır. Devlerde, Aloada'la, Typhon'la olan savaşlarda her ne kadar geri plana itilse de çok aktif başarılar kazanır ve hatta Zeus'u bile kurtarır. Odysseus'un iki kez düştüğü tehlikelerden çıkmasını sağlar. Herakles'i gözler ve yardım eder. Zeus'un oğullarından Dionysos'u defalarca kez Hera'dangizler ve Troia Savaşı'na yolaçacak uç tanrıçanın yarışında hakemlik yapar. Tüccarlara, hırsızlara, kâhinlere, yolculara ve çobanlara rehberlik eden bu tanı, aynı zamanda yolların ve sınırların da koruyucusudur. Hades'e olan görevinden ötürü ise her öleni ölümler diyarına taşır. Pek çok çocuğun babası olarak gösterilse de en bilinen oğlu Pan'dır.

Havale edemediklerimiz

Güneşli günlere uyanmaktan nefret ederim. Uyandığımda hissettiklerime uyumyor böyle neşeli havalar. Sanki dışarı çıkmamın sevmenin sevilmemin zamanıymış gibi. İkisi de benim için söz konusu olamaz. İşlerimi halletmek daha kolay oluyor biliyorum, kedilerim de güneşlenmeyi seviyor, faturalar da fazla gelmiyor bu aylarda ama ben sevmiyorum işte. Neden neşeyle uyanayım ki? Asla benim olmayacak bir romantik komedi izliyormuşum gibi bir his, insanlar bir yerlerde eğleniyor, sarılıyor, öpüşüyorlar. Bununla mutlu mu olayım yani? Benim istediğim bu değil ki, zorla dayatıyor hava mutlu olmayı. Sen kimsin bana dayatıyorsun bu hisleri, eğlenmiyorum işte sana mi soracağım. Öte yandan yağmur yağsa tam tersi hissederim. Herkes evine kapanır, hüzünlenir, battaniyesine sarılır. Battaniye de hüzün de çok bende. Böyle günlerde hüzünlenmek tatlı olur, acıtmaz. Yağmur, evrenin yalarınızda su serpmesi biçimidir. Sizinki birlikte ağlar, yanımdayım yalnız değilsin der. Ben de neşeyle uşuram hüzünümü, salep yaparım yannna. Hümeýra dinlerim. Duramam kulaklığımı takar yürüyüşe çıkarım. İslanırısam işaneyim. Ama maalesef ki bugün hava güneşli ve benim kediler için alışıveriş yapmam gerekiyor.

İnsan sevmeyi bıraktığımdan beri kedi bakıyorum. Yaklaşık on yıldır. Makyözlük yaptığım zamanlar sette kedi yavru alırsın, bir hafta sonra anneleri ölüncü yalnız yaşıyorum diye bana itelemişlerdi. Başta dört yavru vardı, biri öldü. İnsanların sana ne faydası oldu diye sorsalar bunu anlatırım, nihayet bir işe yaradık. Bir ay sonra da işime son verdiklerini düşünürsek, istemeden büyük hayır işlemişti sette çalışanlar. Belki de çıkarılacakmış biliyorlardı, acıdıkları için planlamışlardı bilemiyorum. İnsan yerine kedi sevmenin faydalarından biri de şüpheli birakılabilir. Kediler niyetleri konusunda nettir. İstediklerini alır, istediklerini verilir. Nankör değil, dürüsttürler. İnsanlarda zor rastlanan bir özellik. İstedikleri bir şey olduğunda kendilerini sevdirmek, şirinlikler yaparlar bu avlanma

taktikleridir. Akıllıca, saygı duyuyorum. Eğer ben de birşey istemeden önce kendimi sevdirmeyi becerebilseydim hayatım çok farklı olurdu. Neşeyi ki kedilerimle aramızdaki bu flört oyunlarını da kaldırdık. İstedikleri her şeyi belirtmek için nesenin yanına yaklaşıyor iki kere hızlıca miyavmiyav demeleri yeterli oluyor. Mesela yemek isterlerse mama kabının başına gidip iki kere hızlıca miyavmiyav, balkona çıkmak isterlerse kapının önünde iki kere hızlıca miyavmiyav. Ben onları anlıyorum, onlar da beni. Tabi bir kediyi sevmeyi öğrendince tüm kedileri seviyorsunuz. Birini sevince sevdiklerini de sevmek gibi. Sokak kedilerini besliyorum bir süredir. Hemen mesken bildiler kapının önünü, biri hamile, ona rahat doğum yapacağı bir yer hazırlamak istiyorum. Bugün gidip kedi evi alacağım, mahallenin kedilerinin kısılabileceği güzel bir alan yaratmak istiyorum. Tıkla hepsi almışmış olur. Bu zamana kadar yaptığım en güzel şey bu kedi evi olcak.

Evden çıkarken unutmamam gereken şeyleri grişteki ayakkabılığın rafına koyuyorum. Şapkam en önemlisi. Hem melanoma olmamak için güneşten korunmaya dikkat etmemiz gerekiyor hem de kimi göreceğinizi seçme şansına sahip oluyorsunuz. Görmek istemediğiniz insanlar olduğunda bir tarafı indirip yolu görebileceğinizi kadar açmak, ya da toplu taşıma kullanırken insanların kafasını görüş alanınızdan çıkarmak. Yuvarlak kesim bir şapkadın umup umabileceğinizden fazlası, hayatı katlanılabilir kılan bir aksesuar. Anahtarlar, cüzdanım, bel çantam. Burnumun ne zaman akacağı belli olmadığı için cebe koymalık peçete ve su şişesi. Benim oturduğum apartmanla arkasındaki apartman arasında iki metrelik bir boşluk var. Betonda küf izleri var bina nem alıyor ama iş görür. Karşı apartmanda oturan ev sahibim Feraye teyze de kedi evini görünce memnun olcak. Teyze dediğimi duysa bozulu, abla de diyor. Haklı, git gide yaşılanıyorum. Evi tutarken belirtmişti eğer evcil hayvan alacak olursam kedi besleyebileceğimi.

Allah köpek almamızı istemiyormuş eve, harammış günahımız ama kedileri seviyormuş, temiz hayvanlarmış, kendisinin de varmış. Gittide

Feraye teyzeye benziyorum. Onun da kimsesi yok. Neşeyi ki ben Allah'a inanmıyorum ve yazın eteğin altına koltuğu çorap giymek gibi bir işkenciyi kendime yapmam.

Petshopa giderken iki kilometrelik yolu sehiştişim çok aldı

Bunlardan ikisi yere tükürdü, biri sigarasını yere atıp söndürmeden geçti, biri tüberlanıydı ve yaptığı makyaj çok kötüydü. Kırmızı altlığı yanagında yuvarlak bir leke olarak bırakmasaydı da dağüstü gücük almayabilirdim. Diğerleri de kalabalık bir şehirden yaşamının gerçeklerini anlamayan, dünyada sadece kendileri yaşadıkları için arkaalanlar insanlar yokmuş gibi yolda kol kola ağır yürüten dingillerdi. Tatlı gelecek parası olmayanlarla dolu bu fakir semtte yazın dışarı çıkmak işkence. Neşeyi ki petshopa vardığımda klima açıldı. 'Hoşgeldin abla, nasıl yardımcı olabiliriz? Müjgan'la Şukufe nasıllar? Diğerinin adı neydi unuttum şimdi.' Çocuğun kedilerinin isimleri hatırlamasını incelik olarak görebilirsiniz ama değil, her ay hatırı sayılır para bırakıyorum ben bu dükkana öğrendim bi zahmet.

'Cabbar, canım. İyiler, bir eksikleri yok. Kedi evi kurmaya karar verdim benim evin oraya, sokak hayvanları için mama, kuluve, oyuncak ne varsa işte göster bakalım. Bir indirim de yapmanızı isticem tabi, hayır işi bu.'

'Tamam ablacım, gel seçelim sonra konuşuruz fiyatı.' Önünden yürüdüğünde düşmek üzere olan pantolonunu yukarı çekmek aklına gelse minnettar olacaktım. Kemerleye poposu arasında yastık gibi görünen beyaz donunun aşağı kayması ihtimali beni korkutuyordu, adamın cıtalığını görmek istemiyordum. Çareyi şapkamı eğmekte buldum.

İki tane büyük tirmalama tahtası, üç tane ahşap kuluve, on kilo kedi maması, altı tane mama kabı, üç tane kedi kaşıma tahtası ve otuz liralık indirim aldım. Kedi kaşıma tahtasını ilk kez gördüm, u şeklinde büyük bir fırça tahtaya monte etmişler. Arasından geçtikleri zaman fırçanın tüyleri onları kaşıyacak ve sevimli ihtiyaçları da ortadan kalkacak diye düşünüyorum. Kediler insan seçmede başarılı değiller bence çabuk kanaksızlar. Bu tahta sayesinde gerekli gereksiz herkesi kendilerini sevdirmeye çalışmazlar.

Petshop'ta çalışan çocuğun tanıdık taksici çağırması işime yaradı, kısa mesafe diye almamalarından korkuyordum. Eve varınca yukarı çıkmadan apartmanın arkasına taşıdım eşyaları. Belim koptu, dört seferde anca taşıdım. Gid gide yaşılanıyorum. Yaşlanmakla ilgili en büyük korkum dizimin kireçlenmesi sanırım. Babamın başına gelmişti. Hiçbir işe yaramayan protez ameliyatı ve dizine atılan eliden fazla dikiş. Yürüyememek kadar korkutucu birşey yok, düşsenize sizi taşıması için birine ihtiyaç duyarsınız. Allah korusun öyle bir duruma düşersen kedilerime bakacak birini bulduktan sonra kendimi öldürmeyi tercih ederim. Ötekemlen kafama poşet geçirip bolca

Kulübeleri kurmak belimin ağrısını iyice arttırdı, yine de kurulumu tamamladım. Birkaç minder ve battaniye de eklersem tam olacak, kışın belki bir şemsiye alırım. Mama kaplarını da doldurdum, kalani daracık merdivenler çıkarmak işince. Olsun, kedi sarayıyla gurur duyuyorum. Birçok kedi evinde bulamayacağınız oyuncaklarla fark yarattığıma eminim. Üç kat merdiveni çıkınam yarım saat sürdü sanırım, hareket edecek halim kalmadı. İlaç torbasından kas gevşeticiyi alıp üç tane yuttum, anca yeter. Koltuğa sırt üstü uzandım, televizyonu dinlerken uyuyakalmışım. Uyandığımda Cabbir omzumda, Şukufe belimde, Müjgan popomda yatıyordu. Acımı hissetmiş olmalılar, beni iyileştirmek için enerjilerini kullandılar canlarım benim. Hiçbir insan yapmaz bunu, beş dakika masaj yapmaya bile dayanamazlar. Dünyanın en güzel varlıkları kedilerdir, benim kedilerim. Minir tıvıye huzur veriyordu ki yattığımda yerde kırılmadan onları dinlemeye devam ettim. Dünyanın en güzel sesi. Tekrar uyandığımda öğlen olmuştu. Bel ağrımın eser yoktu. Benim şifao güzel kedilerim iyileştirdi beni, teşekkür etmek için ödül mamalarını üçer üçer verdim. Ötüşü için oynamalarına izin vermediğim plastik fare şeklindeki oyuncaklarını da çıkardım. Ben ekme alıp gelene kadar rahat rahat oynayabilirler.

Aşağıya indiğimde bakkala gitmeden önce kedi sarayımı kontrol etmek istedim. Apartmanın arkası bomboştu, ne olduğunu anlayamadım. Yere dökülen birkaç parça mama dışında kedi sarayından iz yok!

Biri almış olmalı. Bağrıma başladım. 'Kim yaptı bunu? Kedi evim nerede? Herkes cama çıksın! Kim yaptı bunu nereye gitti kulübeler? Feraye Abl! Feraye Abl!'

Cama çıktığında mahcup görünüyordu, ne olduğunu bildiği belliydi. 'Kızım bağırma dur!'

'Söyleyin lütfen nereye gitti kulübeler.'

'Kızım şu anda apartmanın giriş katında oturuyorlar, hayvan düşmanı onlar. Atmışlar senin aldıklarını.'

'Hangi orospu o? Şurası mı?' Dedim kedi kulübelerini koyduğum köşenin paralelindeki camı göstererek.

'Aman kızım buluşma onlara, ben kaç kez kavgı ettim, mahalle karısı onlar uzak dur sen.'

Camlarını yumruklamaya başladım. On altı on yedi yaşlarında bir kız çocuğu çıktı, saç başı dağınıktı.

'Ne var, ne istiyorsun be?' Konuşma şeklinden belliydi nasil bir cehaletle uğraşıyordu. Birkaç adım geri gittim. Camlarında demirlik vardı oradan bana bişey yapamazdı ama yankılarında

dürmayı kaldıramayacağaktım.

'Siz mi attınız kulübeleri neden yaptınız nerede hemen gösterin!'

'Evet annem attı, aha yan tarafa.' Kendi apartmanlarının boşluğunu gösterdi, üst üste atmıştı. Kapıyı açıp çıkarmaya başladım. Annesi de cama çıkmıştı. Şimdiye kadar duyduğum en çırtık sesle 'Buraya koyamazsınız kedileri istemiyorum burada, pire getiriyorlar pislik getiriyorlar evin içine giriyorlar hep.'

Kadının emir verir gibi konuşması kalp atışlarını hızlandırması bir oldu, gerildim.

'Hanfendi evinize kulübe arasında en az on metre var, nasıl getirebilirler? Çok istiyorsanız camınıza telalayım giremezler böylece, ama sırf siz istemiyorsunuz diye hayvanları evsiz bırakacak değilim. Apartman boşluğu size ait değil.' Sesim, her yerim titriyordu.

'Banane, koyamazsın onları buraya zehir koyarım valla. İstemiyorum yakınımda, pis şeyler.'

'Sizden daha temiz olduklarına eminim. Bu nasıl bir bencillik! Belediyeye şikayet edeceğim sizi, hele bir dokunun o hayvanlara bakın neler oluyor.' Bu kez sesim çatladı, çok öfkelenmiştim. Elim aydağım buz kesti, koltuk altlarım terliyordu. Suratlarına bakamıyordum, konuşurken camdan aşağı sarkmış olanı benim izleyen Feraye teyzeye odaklanmıştım. Tülbentinin bir ucunu avcunun içine almış konuşmanın seyrine göre bir ağzına bir göğsüne doğru hareket ettiriyordu.

'Bana bak düzgün konuş anemle, oraya gelip saçını yolmayayım. Defol git camımızın önünden, valla zehirleriz kedileri ara belediyeye istediğin kadar şikayet et.' Belli ki annesi ben bakmazken içeri girmişti, dışarı çıkmasından korktum. Kıza sadece 'Terbiyesiz cahiller!' diyebilirdim. Bana doğru tükürüp içeri giridi. Soğuk soğuk terliyordum, duvara yaslandım. Feraye teyze elinde bir zamanlar kola şişesi olan bir şişe suyla topallaya topallaya bana doğru geldi. Sarıldım, başımı göğsüne yasladım. Gözümden biraz yaş geldi, avcunu değdirmeden kafamı okşadı.

'Yavrum, kızım sen iyi niyetlisin ama bunlar öyle değil. Dedim sana çirkefler, uzak dur bunlardan.'

'Evet ama ne yapayım Feraye teyze kediler evsiz mi kalsın? Korkuyorum da gerçekten zehirleyecek potansiyelleri var, koyamam artık buraya.' Uzattığı şişesini alıp kafama diktim, titremeyi sürdürdüm.

'İki sokak yukarıda, bir kadın ya kedilere köpeklerle mama veriyor. Bakkala onu sorsana, selamımı da söyle benim aydağı ağrıyor çıkamam şimdi oraya kadar.'

Derin bir nefes aldım. 'Tamam, çok sağolasın. Ne şirretlermiş geçerken. Allah belalarını versin.'

'Bela okuma kızım, Allaha havale et. Hadi habersiz bırakma beni!'

'Tamam, havale ediyorum.' İstemedim gülmesim. 'Sağoltekrardan'

Bakkaldakilere selamlaınca sokak hayvanlarına bakan kadının evine kadar götürdüleri beni, yakındı zaten. Kadına olanları anlatmıştım özlükten çok sevindi, o da tek başına yetmekte zorlanıyormuş. Evinin önünde kartondan kedi evlerini koyduğu bir alan vardı. Kartondan evleri başka köşelere koyup orayı kedi sarayına çevirdi. Alan daha dar olduğu için tırmalama tahtalarından birini kendine aldı, bende zaten var diye istemedim. Evime beş dakika uzaklıktaydı ama olsun, en azından o canilerden uzakta güvende olacaktı. İçime sinmişti.

Eve dönerken iki bira aldım. Alkolle pek aram yoktur ama bugün içmeyi hakettim. Eve gittiğimde koltuk altlarım yeni kurumuştı. Sıcak bir banyo yapıp koltuğa kuruldum. Evet sonuç olarak çözüm bulunmuştu ama öfkem dinmiyordu. Böyle insanları hapse tıkmak lazım. Yüksek doz cehalet, acımasızlık, saygısızlık. Hem kendilerini hem topluma zararlar. Belediyeyi arasaydım da hiçbir şey yapmazlardı muhtemelen, belediyeler de bencil, sevgisiz, işbilmez adamlarla dolu. Dalga geçerdiler muhtemelen. Yazık kızını da genecek yaşta kendine benzetmiş. Saygısız. En çok da beni korkutmayı başardığı için öfkeliyim. Müjgan'la Cabbar'ın ses çıkartıp yarıdağın oyuncak fareleri de sakinleşmeye yardımcı olmuştur tabi. Yere eğilip plastik fareleri toplamaya başladım. Biradan bir yudum aldım.

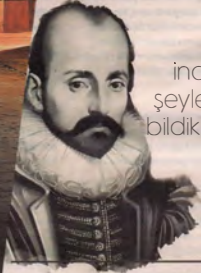
Petshopta çalışan çocuğu arayıp bana fare bulup bulamayacağını sordum. Evde beslenebilecek türden varmış ama istiyorsam giriş çirkin olanlarından bulabilirdim. Olur dedim. Bir hafta sonra, kirem kimseyokken bana bağdırdıkları pencereden içeri birkaç parça peynirle beraber üç tane fare attım. Camı çekip az aralık bıraktım. Ertesi gün çığlıklarını tüm mahalle duydu. Feraye Teyze beni arayıp 'Duydun mu kızım evlerine fare girmiş. Hakkettilerini buldular bak; kedileri kovdular, evlerini fare bastı. Allahın sopası yok ki gökten indirsin.' Kıs kıs güldü, durumdan keyif aldığı belliydi.

'Evet' dedim. 'Yok ki'

Bir kişiye karşı yapılmış
haksızlık, bütün insanlığa karşı
yapılmış haksızlık demektir.

Emile Zola

En çok
inandığımız
şeyler, en az
bildiklerimizdir.

montaigne

sizden
gelen

HAKAN İŞÇEN

Akşamüstü
kapının önünde canhıraş bir ambulans sireni;
Tüm mahalle pencere önünde.
Trafiktenmiş. Derin bir nefes.
Geçip gidiyor siren.
Akşam oluyor.
Vakalar bugün de artmış.
Tabii ölümler de.
Gecenin sessizliğinde
kulak kesiliyor bir öksürük sesine,
bir köpeğin havlaması bastırıyor sonunda.
Boğazım kaşınıyor ansızın
Başımı yastığa gömüyor
öksürüğümü boğuyorum oracıkta;
Sıradan bir öksürük
neden telaşa yutulur bilmeden.

sizin
bavulunuz

sizinbavulunuz@gmail.com

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

[bavuldergi](https://bavuldergi.com)

Mehmet Ali & Akşamsefası

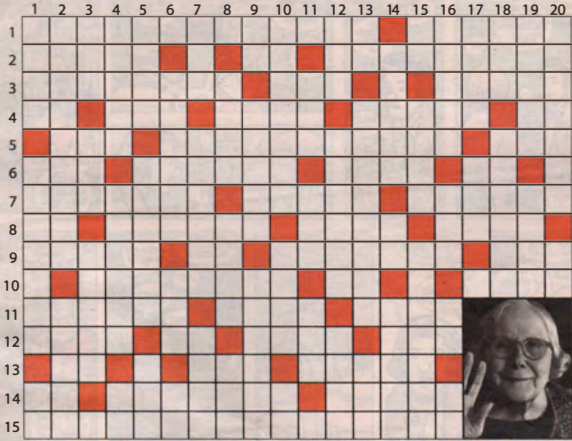
BAVUL 146

- İmtiyaz Sahibi: Birgün Yayıncılık ve İletişim Tic.A.Ş. adına İbrahim Aydın
- Yayın Kurulu: Önder Abay, Ümit Bektaş
- Edebiyat Danışmanı: Haydar Ergülen
- Editörler: Oğuz Akkan, Mustafa Kömür
- Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Selver Sevilçik Öztek
- Reklam ve İletişim: bavulreklam@birgun.net, bavul@birgun.net
- Kapak İllustrasyonu: Elham Onur Bilgiç
- Grafik Tasarım: Barış Can Sarıtaş
- İletişim: 0546 2883328 - iletisim@bavuldergi.com - bavul@birgun.net
- www.bavuldukkani.com
- Adres: Gülbahar Mahallesi, Avni Diligil Sokak, Özden Apartmanı,
No: 14/3, Mecidiyeköy/Şişli İstanbul
- Baskı: UNİPRINT Basım Sanayi ve Tic. A.Ş.
- Adres: Ömerli Mah. Hadimköy - İstanbul Cad. No:159
Hadimköy Arnavutköy 34555 İstanbul / TÜRKİYE
- Tel: +90212 7982840 / Faks: +90 212 798 2063 - www.apa.com.tr
- Genel Dağıtım: Turkuvaaz Dağıtım Pazarlama A.Ş.
- ISSN: 2149-8113 (aylık yaygın süreli yayındır)

Bavul Bulmaca

Çözümü sizinbavulunuz@gmail.com adresine gönderenler arasında yapılacak çekilişte kazanana bez çanta, rozet ve kitap hediye...

Hazırlayan: İlker Mumcuoğlu

SOLDAN SAĞA

1. Resimdeki yazar - Önyedi, Gönülçelen ve İstanbul'da Sonbahar adlı şarkıları da yaratan şarkıcı.
2. Resimdeki yazarın bir romanı - Akıl - Resimdeki yazarın bir romanı.
3. Güney Amerika'nın tropikal bölgelerinde yaşayan çok güçlü bir yılan - Yiğit, kahraman - İçki sersemliği.
4. Eski Mısır'da güneş tanrısı - Sıcaklık - Kuran'da bir sure - Vahşi bir hayvan - Kuzu sesi.
5. Hava basıncı birimi - John Wick ve Matrix adlı seri filmlerde de oynayan aktör - Dem.
6. "...Brynnner" (Kel aktör) - "Nevzat ..." (Corona salgınına kurban giden ünlü çevirmen, yazar) - Kır koşusu - Aşamasız asker.
7. Eski Yunan mitolojisinde, vahşi doğa, avcılık, okçuluk ve ay tanrısı - Aslına bakarsanız - Diyarbakır'ın bir ilçesi.
8. Çinkonun simgesi - Yükseklik ölçen yayvan güneş saati - Pozitif elektrot - Bir müzik sesini belirtmeye yarayan işaret.
9. Afrika'da bir ülke - Baryumun simgesi - Japon çiçek düzenleme sanatı - Eziyet.
10. Alfabetik - Bir bağlaç - Bir meyve.
11. Luc Besson'un bir filmi - Sosyoloji'de kabile bölümü - Güney Amerika'da yaşayan bir hayvan.
12. Asya ile Avrupa'yı ayıran sıradağlar - Niobyumun simgesi - Eski İskandinav mitolojisinde, gökssel güçler tanrısı - Çok Önemli Kişi (Kısa).
13. Müstahkem yer - Avuç içi - Çiçektozu.
14. Bir sayı - Güney Amerika'da yaşayan uzun kuyruklu bir tukan türü - Ünlü Türk milmarı.
15. Resimdeki yazarın bir romanı.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Hattat cilası - Resimdeki yazarın bir romanı - Trabzon'un bir ilçesi.
2. Bitkilerin toprak altı kısımlarını yiyerek zarar veren bir böcek türü - İnce alay.
3. Kutsal kimse, aziz - Bir şeyin yere bakan yanı - Senegal'in başkenti.
4. Bir sıvının akarken çıkardığı ses - Dağ kurlangıcı - Utanma duygusu.
5. Eski Yunan mitolojisinde, aşk tanrısı - Birini ya da bir şeyi güvenilir bir yere bırakma - Bir renk.
6. Damla hastalığı, gut - "...Yücel" (Şair) - Amerikyumun simgesi.
7. Güney Amerika'daki sıradağlar - Kum yığını, kumul - Kalıcı, ölümsüz.
8. Ağlarsa o ağlar - Kaygı - Taraf.
9. Altının simgesi - Zayıf, güçsüz - Tek parçalı kadın gıysısı.
10. La Liga'da mücadele eden bir Bask bölgesi takımı - Tanrı - Yabani hayvan barınağı.
11. Bir çoğul eki - Şenlik, bayram kemeri - Bir kadın gıysısı.
12. Hiç emek vermeksizin ele geçirilen şey - Ekilen yer, mezra - İngilizce gül.
13. Bir şeyin kenarı - 26 Nisan 1986'da, Ukrayna'da gerçekleşen büyük nükleer kaza - Takımlar grubu, küme.
14. Aferin - Uzaklık anlatan sözcük - İki tarafı ağaçlıklı geniş kent yolu.
15. Bir cetvel türü - Küçük torba - Ad belirtilerek yapılan.
16. Kişiler - Protein sentezine yardımcı olan bir asit türü - Yabancı bir haber ajansı - Çıplak vücut resmi.
17. Mektep - Psikolojide ben.
18. Sessiz bir tiyatro - Yarıdağ ağzı.
19. Merhale - Alman faşisti.
20. Bir alanı üçgenlere bölme işi - Namuslu.

Sayı: 59
Bavul Bulmaca
Çözümleri

SOLDAN SAĞA

1. Ozan - Keleş - Zikir - Kip.
2. Talasemi - Aba - Animato.
3. Otoriti - Alaborina - İl.
4. Nihal - Reşadiye - Anide - İbrik - Tazir - İlim - Ma - Alay - İbrik - Li - 7. Keleş - Bana

- Alat.
8. Kadeş - Tiner - Yara - Üç.
9. Emel - Kaide - Sürek.
10. Lebalab - Kema - Akı - 11. Aside - Efal - Bina - 12. Hay - Karabina - 13. Asap - Nika - Ast - Ve.
14. Retorik - 15. İn - Tef - Beyaz Kale.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Otonom - Kalahari.
2. Zati - Aka - Eksen - 3. Akba - Ed - 4. Akar - Ole - Ad - 5. Sil - 6. Eşlek - Re - 7. Ket - 8. Li - Ebalil - Fak.
9. Aşıyan - Kabare.

10. Şalak - Lekeli - Ay.
11. Bad - Hiram - Nana.
12. Zabitan - İhdas.
13. Oya Baydar - Tok.
14. Karesi - Ae - Id - Ra.
15. İni - Star - Anavul.
16. Rina - Alaska - Ene.
17. Manita - Üs.
18. Ka - İl - Türe.
19. İtidal - Çek.
20. Polemik - Ki.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://rante.org>

BAVUL

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>